

Lagrådsremiss

Bättre förutsättningar för fondsparande och hållbara val

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 8 juni 2017

Per Bolund

Malin Alpen
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås lagändringar som syftar till att förbättra förutsättningarna för fondsparande i Sverige.

I lagrådsremissen föreslås ändringar i lagen (2004:46) om värdepappersfonder och lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder som innebär att fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar respektive varje alternativ investeringsfond som förvaltaren marknadsför till icke-professionella investerare ska lämna den information som behövs för förståelsen av fondens förvaltning med avseende på hållbarhet, däribland i frågor som rör miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Kravet syftar till att underlätta för investerare att bedöma vilka hållbarhetsaspekter som beaktas vid fondförvaltningen. Om en fondförvaltare inte alls beaktar hållbarhetsaspekter, ska förvaltaren i stället informera om detta. Det föreslås även en ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) som innebär att informationskravet avseende hållbarhetsaspekter blir tillämpligt även för de fonder i premiepensionssystemet som Sjunde AP-fonden förvaltar.

I lagrådsremissen föreslås även ändringar i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto som ska göra det möjligt för fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare att föra investeringssparkonto. På ett sådant investeringssparkonto ska fondandelar och kontanter kunna förvaras.

Vidare föreslås ändringar i lagen om värdepappersfonder som innebär att en andelsklass i en värdepappersfond eller specialfond får förenas med villkor för distribution eller valutasäkring. Det föreslås också att

regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om andra villkor som andelsklasser får vara förenade med. Förslaget om andelsklasser med särskilda villkor för distribution har sin bakgrund i förbudet, till följd av genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (förkortat MiFID II), mot tredjepartersättning vid investeringsrådgivning på oberoende grund och vid portföljförvaltning. Möjligheten att skapa andelsklasser med villkor för distribution innebär att en fondförvaltare kan distribuera andelsklasser både med och utan provisionersättning beroende på vilken distributionskanal som används och vilka tjänster som tillhandahålls i samband med distributionen. Möjligheten att skapa en andelsklass med villkor för valutasäkring innebär att andelsklasser som utfärdats i olika valutor kan valutasäkras.

Slutligen föreslås ändringar i lagen om värdepappersfonder, lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag som innebär att de regler om kapitaltäckning som gäller för kreditinstitut och vissa värdepappersbolag enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen) inte ska gälla för de företag som inte omfattas av tillsynsförordningen. Det innebär att fondbolag och AIF-förvaltare som har tillstånd för diskretionär portföljförvaltning inte längre ska omfattas av de kapitaltäckningsregler som finns i tillsynsförordningen och lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag. Detsamma gäller värdepappersbolag som inte omfattas av tillsynsförordningens definition av värdepappersföretag. Följdändringar föreslås även i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2018.

Innehållsförteckning

1	Beslut	6
2	Lagtext	7
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder).....	7
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder	8
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden	17
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto	18
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2017:000) om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto	21
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder	23
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.....	28
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.....	30
2.9	Förslag till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar	33
2.10	Förslag till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.....	35
3	Ärendet och dess beredning	37
4	Den svenska fondmarknaden	37
4.1	Olika typer av fonder och fondförvaltare	37
4.2	Fondmarknadens betydelse	39
5	Hållbarhetsaspekter i fondförvaltning	40
5.1	Vad är hållbarhet?.....	40
5.2	Utvecklingen på marknaden	41
5.3	Ett nytt krav på hållbarhetsinformation	44
5.4	Utformningen av informationskravet	45
5.4.1	Krav på hållbarhetsinformation för fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare	45
5.4.2	Koldioxidavtryck.....	53
5.4.3	Informationsregler för övriga aktörer	56
6	Fondbolag, förvaltningsbolag och vissa AIF-förvaltare får möjlighet att föra investeringssparkonto	58
7	Utökade möjligheter till andelsklasser	64
8	Regler om kapitaltäckning för fondbolag, AIF-förvaltare och vissa värdepappersbolag.....	71

8.1	Inledning	71
8.2	Ska fondbolag och AIF-förvaltare omfattas av kapitaltäckningsreglerna i tillsynsförordningen och i kapitaltäckningsdirektivet?	72
8.3	Ska alla värdepappersbolag omfattas av kapitaltäckningsreglerna i tillsynsförordningen?	78
9	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	80
10	Förslagens konsekvenser	81
10.1	Förslagens syfte	81
10.2	Problembeskrivning	81
10.3	Konsekvenser för företag och enskilda	82
10.3.1	Konsekvenser för fondförvaltare och värdepappersbolag	82
10.3.2	Konsekvenser för investerare	83
10.4	Konsekvenser för stat, myndigheter och domstolar	84
10.4.1	Konsekvenser för staten	84
10.4.2	Konsekvenser för myndigheter	84
10.4.3	Konsekvenser för Sveriges domstolar	85
10.5	Övriga konsekvenser	85
11	Författningskommentar	86
11.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)	86
11.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder	86
11.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden	90
11.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto	91
11.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:000) om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto	93
11.6	Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder	94
11.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder	96
11.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder	96
11.9	Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar	97
11.10	Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag	97

Bilaga 1	Sammanfattning i betänkandet En hållbar, transparent och konkurrenskraftig fondmarknad (SOU 2016:45)	99
Bilaga 2	Utdrag ur lagförslag i betänkandet En hållbar, transparent och konkurrenskraftig fondmarknad (SOU 2016:45)	101
Bilaga 3	Förteckning över remissinstanserna	118

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder),

2. lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

3. lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

4. lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto,

5. lag om ändring i lagen (2017:000) om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto,

6. lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

7. lag om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

8. lag om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

9. lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar,

10. lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

Häriigenom föreskrivs att 5 kap. 7 § lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 kap.

7 §¹

Följande bestämmelser i lagen (2004:46) om värdepappersfonder ska gälla för förvaltningen av fonderna:

- 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond,
- 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd,
- 4 kap. 2 § om företrädare för andelsägarna i en värdepappersfond m.m.,
- 4 kap. 8 och 9 §§ om upprättande och godkännande av fondbestämmelser,
- 4 kap. 13 § första stycket om inlösen av fondandelar,
- 4 kap. 15–23 §§ om informa- – 4 kap. 15–24 §§ om informa-
tion om en värdepappersfond, tion om en värdepappersfond,
- 5 kap. 1, 3–19 och 21–25 §§ om placering av medel i en värdepappersfond m.m., samt
- 10 kap. 8 § om skyldighet för revisor att anmäla vissa förhållanden till Finansinspektionen.

Vid tillämpningen av de bestämmelser som anges i första stycket ska fonderna anses som värdepappersfonder och Pensionsmyndigheten som fondandelsägare. Det som föreskrivs om fondbolag ska avse Sjunde AP-fonden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får, utom såvitt avser 2 kap. 18 § om förbud för vissa personer med insynsställning att handla med en värdepappersfond och 2 kap. 21 § första stycket om skadestånd, meddela föreskrifter om avvikelser från de bestämmelser som anges i första stycket och i ett enskilt fall besluta om undantag från dessa bestämmelser.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

¹ Senaste lydelse 2013:571.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:46) om värdepappersfonder¹

dels att 2 kap. 10 § ska upphöra att gälla,

dels att nuvarande 2 kap. 10 a och 11 §§ ska betecknas 2 kap. 11 och 10 §§,

dels att 1 kap. 4, 6 b och 6 d §§, de nya 2 kap. 10 och 11 §§, 4 kap. 10 §, 7 kap. 1 §, 12 kap. 1 a och 10 §§ och 13 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 4 kap. 24 §, och närmast före 2 kap. 11 § och 4 kap. 24 § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §²

Ett svenskt aktiebolag får av Finansinspektionen ges tillstånd att driva fondverksamhet. Bolaget kan därutöver ges tillstånd för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument.

Ett svenskt aktiebolag får av Finansinspektionen ges tillstånd att driva fondverksamhet. Bolaget kan därutöver ges tillstånd

1. för diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument, och

2. att ta emot medel med redovisningsskyldighet om bolaget avser att föra investeringssparkonto enligt lagen (2011:1268) om investeringssparkonto.

Medel som tas emot med redovisningsskyldighet ska omedelbart avskiljas från bolagets egna tillgångar.

6 b §³

Ett förvaltningsbolag som får driva verksamhet i Sverige enligt 6 § får av Finansinspektionen ges tillstånd att förvalta en värdepappersfond. Tillstånd ges i form av godkännande av fondbestämmelserna enligt 4 kap. 9 §. Tillstånd ska ges om

1. förvaltningsbolaget i sitt hemland har tillstånd att förvalta fondföretag av motsvarande slag som den värdepappersfond som ska förvaltas,

2. förvaltningsbolaget till Finansinspektionen har lämnat det

2. förvaltningsbolaget till Finansinspektionen har lämnat det

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2013:563

² 2 kap. 10 § 2014:981.

³ Senaste lydelse 2011:882.

³ Senaste lydelse 2011:882.

avtal med förvaringsinstitutet som avses i 3 kap. 4 § och, i förekommande fall, uppgifter om uppdrag som lämnats till någon annan att förvalta värdepappersfonden eller sköta därmed sammanhängande administration,

3. fondbestämmelserna uppfyller kraven i 4 kap. 8 och 9 §§, och

4. det finns skäl att anta att bolaget kommer att driva verksamheten enligt denna lag och andra författningar som gäller för förvaltning av en värdepappersfond.

Uppgifter enligt första stycket 2 behöver inte lämnas om förvaltningsbolaget redan förvaltar en värdepappersfond och tidigare lämnat samma uppgifter till Finansinspektionen.

Om ett förvaltningsbolag avser att göra ändringar av betydelse beträffande något som avses i första stycket 2 efter det att verksamheten inletts, ska bolaget underrätta Finansinspektionen om detta.

6 d §⁴

För den förvaltning av en värdepappersfond som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller 2 kap. 15 c §, 3 kap., 4 kap. 1–3 och 8–23 §§, 5 kap. 1 och 3–25 §§, 5 a kap., 8 kap. och 9 kap. Det som anges där om fondbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.

Vid sådan förvaltning som avses i första stycket ska det som anges i 9 kap. 1 § första stycket 1 i stället avse fall när förvaltningsbolagets tillstånd återkallats av behörig myndighet i bolagets hemland eller Finansinspektionen enligt 12 kap. 15 § tredje stycket beslutat att bolaget inte längre får förvalta en värdepappersfond.

2 kap.

11 §

Ett fondbolags egna medel får, trots vad som anges i 8–10 §§, inte understiga ett belopp som motsvarar 25 procent av bolagets fasta omkostnader för det föregående året eller, om bolagets verksamhet pågått i mindre än ett år, 25 procent av de fasta omkostnader som angetts i bolagets verksamhetsplan.

avtal med förvaringsinstitutet som avses i 3 kap. 3 § och, i förekommande fall, uppgifter om uppdrag som lämnats till någon annan att förvalta värdepappersfonden eller sköta därmed sammanhängande administration,

3. fondbestämmelserna uppfyller kraven i 4 kap. 8 och 9 §§, och

4. det finns skäl att anta att bolaget kommer att driva verksamheten enligt denna lag och andra författningar som gäller för förvaltning av en värdepappersfond.

Uppgifter enligt första stycket 2 behöver inte lämnas om förvaltningsbolaget redan förvaltar en värdepappersfond och tidigare lämnat samma uppgifter till Finansinspektionen.

Om ett förvaltningsbolag avser att göra ändringar av betydelse beträffande något som avses i första stycket 2 efter det att verksamheten inletts, ska bolaget underrätta Finansinspektionen om detta.

10 §

För den förvaltning av en värdepappersfond som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller 2 kap. 15 c §, 3 kap., 4 kap. 1–3 och 8–24 §§, 5 kap. 1 och 3–25 §§, 5 a kap., 8 kap. och 9 kap. Det som anges där om fondbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.

Vid sådan förvaltning som avses i första stycket ska det som anges i 9 kap. 1 § första stycket 1 i stället avse fall när förvaltningsbolagets tillstånd återkallats av behörig myndighet i bolagets hemland eller Finansinspektionen enligt 12 kap. 15 § tredje stycket beslutat att bolaget inte längre får förvalta en värdepappersfond.

10 §

Ett fondbolags egna medel får, trots vad som anges i 8 och 9 §§, inte understiga ett belopp som motsvarar 25 procent av bolagets fasta omkostnader för det föregående året eller, om bolagets verksamhet pågått i mindre än ett år, 25 procent av de fasta omkostnader som angetts i bolagets verksamhetsplan.

⁴ Senaste lydelse 2011:882.

Om omfattningen av fondbolagets verksamhet ändrats väsentligt sedan det föregående året eller om Finansinspektionen finner att verksamhetsplanen behöver korrigeras, får inspektionen besluta om ändring av kapitalkravet enligt första stycket.

Tillsyn på gruppnivå

10 a §

För ett fondbolag som utför diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument tillämpas, utöver det som följer av 10 §, även övriga bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013, lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag samt lagen (2014:966) om kapitalbuffertar som gäller för ett värdepappersbolag med motsvarande verksamhet.

För fondbolag som inte utför diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument tillämpas de bestämmelser om tillsyn på gruppnivå i artiklarna 11–24 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 och lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag som gäller för ett värdepappersbolag. Det som föreskrivs om kapitalkrav för fondbolag i 8, 9 och 11 §§ i detta kapitel ska då tillämpas även på gruppnivå.

När ett fondbolag är moderföretag och i enlighet med förordning (EU) nr 575/2013 ska redovisa uppgifter på grundval av gruppens konsoliderade situation, ska redovisningen upprättas med tillämpning av de regler som gäller för upprättandet av koncernbalansräkning och koncernresultaträkning enligt 7 kap. årsredovis-

11 §⁵

Bestämmelser om tillsyn på gruppnivå finns i artiklarna 11–24 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012, i lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat samt i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

⁵ Senaste lydelse av tidigare 10 a § 2014:981. Ändringen innebär bl.a. att första och tredje styckena tas bort.

ningslagen (1995:1554). Detta gäller dock inte om något annat följer av förordning (EU) nr 575/2013, lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag eller föreskrifter meddelade med stöd av den lagen.

4 kap.

10 §⁶

Andelarna i en värdepappersfond ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden, om inte annat följer av andra stycket.

I en värdepappersfond får det finnas andelar av olika slag (andelsklasser). Andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med olika villkor för utdelning, avgifter, lägsta teckningsbelopp samt i vilken valuta andelarna tecknas och inlöses. *Andelarna i en andelsklass ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden.*

I en värdepappersfond får det finnas andelar av olika slag (andelsklasser). *Andelarna i en andelsklass ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden.* Andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med

1. villkor för
 - a) utdelning,
 - b) avgifter,
 - c) lägsta teckningsbelopp,
 - d) distribution,
 - e) valutasäkring, och
 - f) i vilken valuta andelarna tecknas och inlöses, och
2. villkor som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 7.

Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet fondandelar. Om det finns andelsklasser ska värdet av en fondandel dock bestämmas med beaktande av de villkor som är förenade med andelsklassen.

Fondens värde beräknas enligt de grunder som anges i fondbestämmelserna. Den egendom som ingår i fonden ska värderas med ledning av gällande marknadsvärde.

Fondbolaget ska fortlöpande och minst en gång varje vecka beräkna och på lämpligt sätt offentliggöra fondandelsvärdet.

Information om hållbarhet

24 §

Ett fondbolag ska för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar lämna den information som

⁶ Senaste lydelse 2013:563.

behövs för förståelsen av fondens förvaltning med avseende på hållbarhet, däribland i frågor som rör miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption.

Informationen ska beskriva

1. vilka hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen,
2. den eller de metoder som används för hållbarhetsarbetet, och
3. uppföljningen av hållbarhetsarbetet.

Informationen ska finnas tillgänglig på fondbolagets webbplats. Därutöver ska information enligt andra stycket 1 och 2 lämnas i fondens informationsbroschyr och årsberättelse. Information enligt andra stycket 3 ska lämnas i fondens årsberättelse eller i en separat rapport.

Om hållbarhetsaspekter inte beaktas vid förvaltningen av fonden, ska i stället information om detta finnas tillgänglig på fondbolagets webbplats samt i fondens informationsbroschyr och årsberättelse.

7 kap.

1 §

Ett fondbolag som enligt 1 kap. 4 § har tillstånd för portföljförvaltning avseende finansiella instrument får, efter tillstånd av Finansinspektionen, *som ett led i verksamheten*

1. ta emot fondandelar för förvaring, dock inte sådana fondandelar som ingår i en värdepappersfond, ett fondföretag eller en alternativ investeringsfond som förvaltas av fondbolaget,

2. ta emot medel med redovisningsskyldighet, och

3. lämna investeringsråd avseende sådana finansiella instrument som avses i 5 kap.

Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt första stycket 2 ska omedelbart avskiljas från bolagets egna tillgångar.

Ett fondbolag som enligt 1 kap. 4 § har tillstånd för portföljförvaltning avseende finansiella instrument får, efter tillstånd av Finansinspektionen,

⁷ Senaste lydelse 2013:563.

12 kap.

1 a §

Finansinspektionen ska ingripa mot någon som ingår i ett fondbolags styrelse eller är dess verkställande direktör, eller ersättare för någon av dem, om fondbolaget

1. har fått tillstånd att driva fondverksamhet genom att lämna falska uppgifter eller på annat otillbörligt sätt,

2. tillhandahåller diskretionär portföljförvaltning i strid med 1 kap. 4 §,

3. påbörjar marknadsföring av en av bolaget förvaltat värdepappersfond i ett annat land inom EES innan en underrättelse om detta gjorts hos Finansinspektionen i enlighet med 2 kap. 15 c §,

4. inte uppfyller grundläggande krav på organisation och drift av verksamheten enligt 2 kap. 17 eller 17 f § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 5 avseende dessa bestämmelser,

5. åsidosätter sina skyldigheter eller på annat sätt överträder det som anges om uppdragsavtal i 4 kap. 4–6 §§ och 7 § första stycket,

6. påbörjar förvaltning och marknadsföring av en värdepappersfond utan att fondbestämmelserna godkänts enligt 4 kap. 9 §,

7. vid upprepade tillfällen låter bli att upprätta eller tillhandahålla informationsbroschyr, faktablad, årsberättelse och halvårsberättelse i enlighet med 4 kap. 15–21 §§,

8. vid upprepade tillfällen placerar medel i en värdepappersfond i strid med det som anges i 5 kap. 1, 3–22, 24 eller 25 § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 9, 10, 12 och 13 avseende dessa bestämmelser,

9. inte uppfyller kraven på hantering av risker i 5 kap. 2 § första eller andra stycket eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 11 avseende dessa bestämmelser,

10. i strid med 11 kap. 5 § första stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla sådana förvärv och avyttringar som avses där,

11. i strid med 11 kap. 5 § tredje stycket låter bli att till Finansinspektionen anmäla namnen på de ägare som har ett kvalificerat innehav av aktier i bolaget samt storleken på innehavet, eller

12. har befunnits ansvarigt för en allvarlig, upprepad eller systematisk överträdelse av lagen (2017:000) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den lagen.

Om en sådan person som anges i första stycket omfattas av tillståndsbaserad eller underrättelseskyldighet enligt 11 kap. 1 eller 4 § för förvärv eller avyttring av aktier i bolaget, ska första stycket 10 och 11 inte gälla för den personen i fråga om dessa aktier.

8. vid upprepade tillfällen placerar medel i en värdepappersfond i strid med det som anges i 5 kap. 1, 3–22, 24 eller 25 § eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 11, 12, 14 och 15 avseende dessa bestämmelser,

9. inte uppfyller kraven på hantering av risker i 5 kap. 2 § första eller andra stycket eller i föreskrifter som har meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 13 avseende dessa bestämmelser,

Ett ingripande enligt första stycket får ske endast om bolagets överträdelse är allvarlig och personen i fråga uppsåtligen eller av grov oaktsamhet har orsakat överträdelsen.

Ingripande sker genom

1. beslut att personen i fråga under en viss tid, lägst tre och högst tio år, eller, för upprepade allvarliga överträdelser, permanent inte får vara styrelseledamot eller verkställande direktör i ett fondbolag, eller ersättare för någon av dem, eller

2. beslut om sanktionsavgift.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §⁸

Om ett fondbolag inte i tid lämnar de upplysningar som det är skyldigt att göra enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 21, får Finansinspektionen besluta att bolaget ska betala en förseningsavgift på högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Om ett fondbolag inte i tid lämnar de upplysningar som det är skyldigt att göra enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 13 kap. 1 § 23, får Finansinspektionen besluta att bolaget ska betala en förseningsavgift på högst 100 000 kronor.

13 kap.

1 §⁹

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 2 kap. 4 §,

2. vilka poster som får räknas in i egna medel enligt 2 kap. 8, 9 och 11 §§,

3. på vilket språk underrättelsen enligt 2 kap. 15 c § första stycket ska skrivas,

4. hur fondbolaget ska offentliggöra handlingarna enligt 2 kap. 15 c § tredje stycket,

5. vad ett fondbolag ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 2 kap. 17, 17 c och 17 f §§,

6. vilken information som ska lämnas i underrättelsen till andelsägare enligt 4 kap. 9 a § och på vilket sätt underrättelsen ska lämnas,

7. villkor som en andelsklass får vara förenad med enligt 4 kap. 10 § andra stycket 2 och under vilka förutsättningar en andelsklass får vara förenad med ett visst villkor,

7. tillhandahållande av informa-

8. tillhandahållande av informa-

⁸ Senaste lydelse 2013:1052.

⁹ Senaste lydelse 2016:892.

tionsbroschyr och faktablad enligt 4 kap. 20 §,

8. på vilket språk informationen enligt 4 kap. 20 § ska tillhandahållas,

9. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en värdepappersfond får placeras i enligt 5 kap. 1 § andra stycket första meningen,

10. vilka tekniker och instrument ett fondbolag får använda enligt 5 kap. 1 § tredje stycket samt villkor och gränser för sådan användning,

11. det system för riskhantering som ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § första och andra styckena,

12. kriterier för indexfonder enligt 5 kap. 7 §,

13. beräkning av exponeringar enligt 5 kap. 13 och 14 §§,

14. på vilket sätt underrättelsen till andelsägarna enligt 5 a kap. 7 § ska lämnas,

15. vilka fel och försummelser som ska rapporteras enligt 5 a kap. 18 §,

16. förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 5 a kap. 37 och 46 §§,

17. vilka åtgärder som ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 7 kap. 1 §,

18. vilka åtgärder som ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av bestämmelserna i 7 kap. 3 §,

19. vad informationen enligt 8 kap. 8 § ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,

20. på vilket språk de handlingar som ska lämnas tillsammans med

tionsbroschyr och faktablad enligt 4 kap. 20 §,

9. på vilket språk informationen enligt 4 kap. 20 § ska tillhandahållas,

10. hur informationen enligt 4 kap. 24 § ska presenteras,

11. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en värdepappersfond får placeras i enligt 5 kap. 1 § andra stycket första meningen,

12. vilka tekniker och instrument ett fondbolag får använda enligt 5 kap. 1 § tredje stycket samt villkor och gränser för sådan användning,

13. det system för riskhantering som ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § första och andra styckena,

14. kriterier för indexfonder enligt 5 kap. 7 §,

15. beräkning av exponeringar enligt 5 kap. 13 och 14 §§,

16. på vilket sätt underrättelsen till andelsägarna enligt 5 a kap. 7 § ska lämnas,

17. vilka fel och försummelser som ska rapporteras enligt 5 a kap. 18 §,

18. förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 5 a kap. 37 och 46 §§,

19. vilka åtgärder som ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 1 kap. 4 § första stycket 2 eller 7 kap. 1 §,

20. vilka åtgärder som ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av bestämmelserna i 7 kap. 3 §,

21. vad informationen enligt 8 kap. 8 § ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,

22. på vilket språk de handlingar som ska lämnas tillsammans med

ansökan enligt 8 kap. 19 § ska upprättas,

21. vilka upplysningar som fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut ska lämna till Finansinspektionen enligt 10 kap. 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas, och

22. sådana avgifter för tillsyn som avses i 10 kap. 11 §.

ansökan enligt 8 kap. 19 § ska upprättas,

23. vilka upplysningar som fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut ska lämna till Finansinspektionen enligt 10 kap. 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas, och

24. sådana avgifter för tillsyn som avses i 10 kap. 11 §.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Bestämmelserna i 4 kap. 24 § tredje och fjärde styckena tillämpas första gången i fråga om årsberättelsen för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2017.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

dels att 3 kap. 7 § ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast före 3 kap. 6 § ska lyda ”Startkapital”,

dels att det närmast före 3 kap. 7 § ska införas en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Kapitalkrav under pågående verksamhet

7 §¹

Bestämmelser om kapitaltäckning och stora exponeringar finns i förordning (EU) nr 575/2013, lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag och lagen (2014:966) om kapitalbuffertar.

Kapitalbasen i ett värdepappersbolag som inte omfattas av bestämmelserna om kapitaltäckning och stora exponeringar enligt första stycket får inte understiga det belopp som enligt 6 § krävdes när verksamheten påbörjades. Om ett sådant värdepappersbolag har bytt redovisningsvaluta, gäller i stället att kapitalbasen inte får understiga det högsta av de belopp som avses i 6 och 7 §§ lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag.

Ett sådant värdepappersbolags alternativ till startkapital enligt 6 § andra eller tredje stycket får inte i värde understiga vad som krävdes när verksamheten påbörjades.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

¹ Senaste lydelse 2014:985.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto

Härigenom föreskrivs att 5, 16 och 30 §§ lagen (2011:1268) om investeringssparkonto ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Med investeringsföretag avses

1. ett svenskt värdepappersbolag som har tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

2. ett svenskt kreditinstitut som har tillstånd att bedriva bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

3. ett fondbolag som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 1 kap. 4 § eller 7 kap. 1 § första stycket 2 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

4. en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond och som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 1 a § eller 2 § andra stycket 2 lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

3. ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som där har tillstånd att tillhandahålla sidotjänster som avses i bilaga I, avsnitt B punkt 1 till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU, *eller*

4. ett utländskt kreditinstitut som

5. ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som där har tillstånd att tillhandahålla sidotjänster som avses i bilaga I, avsnitt B punkt 1 till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU,

6. ett utländskt kreditinstitut som

¹ Senaste lydelse 2014:990.

hör hemma i en stat inom EES och som där fått auktorisation att starta och driva verksamhet i kreditinstitut som avses i artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.

hör hemma i en stat inom EES och som där fått auktorisation att starta och driva verksamhet i kreditinstitut som avses i artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG,

7. ett förvaltningsbolag som hör hemma i en stat inom EES och som där har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), i den ursprungliga lydelsen, om förvaltningsbolaget får ta emot medel med redovisningsskyldighet, eller

8. en utländsk AIF-förvaltare som hör hemma i en stat inom EES och som förvaltar en specialfond enligt 5 kap. 2 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och får ta emot medel med redovisningsskyldighet.

16 §

På ett investeringssparkonto får bara investeringstillgångar och kontanta medel förvaras om inte något annat anges i 17–19 §§. Konto-främmande tillgångar som avses i 7 § får bara förvaras på ett investeringssparkonto under de förutsättningar som framgår av 19 §.

På ett investeringssparkonto som förs av ett investeringsföretag som avses i 5 § 3, 4, 7 eller 8 får det bara förvaras andelar i värdepappersfonder och specialfonder som företaget förvaltar eller förvarar samt kontanta medel.

Innan ett investeringsföretag ingår ett avtal om investeringssparkonto med en fysisk person eller ett dödsbo ska investeringsföretaget lämna information om

1. avgifter på investeringssparkontot,
2. hur tillgångarna på ett investeringssparkonto beskattas och hur skatten tas ut,
3. vad som avses med investeringstillgångar och kontofrämmande tillgångar,
3. vad som avses med investeringstillgångar och kontofrämmande tillgångar *samt, i förekommande fall, begränsningar när det gäller vilka investeringstillgångar som får förvaras på investeringssparkontot,*
4. hur länge kontofrämmande tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto, och
5. under vilka förutsättningar kontofrämmande tillgångar får avföras från ett investeringssparkonto.

Informationen ska lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för mottagaren.

Ett konto kan vara ett investeringssparkonto även om investeringsföretaget inte lämnar information enligt första och andra styckena.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:000) om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (2011:1268) om investeringsparkonto i stället för lydelsen enligt lagen (2017:000) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt prop. 2016/17:162 Föreslagen lydelse

5 §

Med investeringsföretag avses

1. ett svenskt värdepappersbolag som har tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

2. ett svenskt kreditinstitut som har tillstånd att bedriva bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

3. ett fondbolag som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 1 kap. 4 § eller 7 kap. 1 § första stycket 2 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

4. en AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond och som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 1 a § eller 2 § andra stycket 2 lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder,

3. ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som där har tillstånd att tillhandahålla sidotjänster som avses i bilaga I avsnitt B punkt 1 till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1034, *eller*

4. ett utländskt kreditinstitut som hör hemma i en stat inom EES och som där fått auktorisation att starta

5. ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som där har tillstånd att tillhandahålla sidotjänster som avses i bilaga I avsnitt B punkt 1 till Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/1034,

6. ett utländskt kreditinstitut som hör hemma i en stat inom EES och som där fått auktorisation att starta

och driva verksamhet i kreditinstitut som avses i artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, i den ursprungliga lydelsen.

och driva verksamhet i kreditinstitut som avses i artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, i den ursprungliga lydelsen,

7. ett förvaltningsbolag som hör hemma i en stat inom EES och som där har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i artikel 6.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), i den ursprungliga lydelsen, om förvaltningsbolaget får ta emot medel med redovisningsskyldighet, eller

8. en utländsk AIF-förvaltare som hör hemma i en stat inom EES och som förvaltar en specialfond enligt 5 kap. 2 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och får ta emot medel med redovisningsskyldighet.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder¹

dels att 7 kap. 6 § ska upphöra att gälla,

dels att nuvarande 7 kap. 6 a § ska betecknas 7 kap. 6 §,

dels att 3 kap. 1 och 9 §§, den nya 7 kap. 6 §, 7 kap. 7 § och 15 kap. 1 och 2 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 3 kap. 1 a § och 10 kap. 11 §, och närmast före 7 kap. 6 § och 10 kap. 11 § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

1 §

För att förvalta en alternativ investeringsfond krävs tillstånd av Finansinspektionen, om inte något annat framgår av denna lag. En AIF-förvaltare med ett sådant tillstånd ska vid varje tidpunkt uppfylla villkoren för tillstånd enligt denna lag.

Tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond ska omfatta portföljförvaltning och riskhantering. En AIF-förvaltare får inte tillhandahålla portföljförvaltning utan att samtidigt tillhandahålla riskhantering, eller tvärtom.

En AIF-förvaltare får inte ägna sig åt någon annan verksamhet än den som anges i andra stycket. En extern AIF-förvaltare får dock

1. utföra tjänster enligt 2 §, och
1. utföra tjänster enligt 1 a eller 2 §, och

2. förvalta en värdepappersfond eller ett fondföretag efter tillstånd av Finansinspektionen enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

1 a §

En extern AIF-förvaltare med tillstånd enligt 1 § får av Finansinspektionen ges tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet om förvaltaren avser att föra investeringssparkonto enligt lagen (2011:1268) om investeringssparkonto.

Medel som tas emot med redovisningsskyldighet ska omedelbart avskiljas från AIF-förvaltarens egna tillgångar.

¹ Senaste lydelse av 7 kap. 6 § 2014:991.

9 §

Av tillståndet ska omfattningen av AIF-förvaltarens rätt att förvalta alternativa investeringsfonder framgå. Tillståndet får ges en begränsad omfattning i fråga om investeringsstrategier.

Av tillståndet ska det framgå om AIF-förvaltaren har tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer och, i förekommande fall, sidotjänster enligt 2 §.

Av tillståndet ska det framgå om AIF-förvaltaren har tillstånd

– att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 1 a §, och
– för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer och, i förekommande fall, sidotjänster enligt 2 §.

7 kap.

Tillsyn på gruppnivå

6 a §

De bestämmelser om tillsyn på gruppnivå i artiklarna 11–24 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 och lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag som gäller för ett värdepappersbolag tillämpas också för en AIF-förvaltare enligt 1 kap. 3 §. Det som föreskrivs om kapitalkrav för AIF-förvaltare i detta kapitel ska tillämpas även på gruppnivå.

6 §²

Bestämmelser om tillsyn på gruppnivå finns i artiklarna 11–24 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013, i lagen (2006:532) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat samt i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

7 §

Med undantag för 4 § tredje stycket samt 5 och 6 §§ gäller detta kapitel inte för AIF-förvaltare som är fondbolag med tillstånd enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

Med undantag för 4 § tredje stycket och 5 § gäller detta kapitel inte för AIF-förvaltare som är fondbolag med tillstånd enligt lagen (2004:46) om värdepappersfonder.

10 kap.

Information om hållbarhet

11 §

En AIF-förvaltare ska för varje alternativ investeringsfond som

² Senaste lydelse av tidigare 7 kap. 6 a § 2014:991.

förvaltaren marknadsför till icke-professionella investerare i Sverige lämna den information som behövs för förståelsen av fondens förvaltning med avseende på hållbarhet, däribland i frågor som rör miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption.

Informationen ska beskriva

- 1. vilka hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen,*
- 2. den eller de metoder som används för hållbarhetsarbetet, och*
- 3. uppföljningen av hållbarhetsarbetet.*

Informationen ska finnas tillgänglig på AIF-förvaltarens webbplats. Därutöver ska information enligt andra stycket 1 och 2 lämnas i fondens informationsbroschyr och årsberättelse. Information enligt andra stycket 3 ska lämnas i fondens årsberättelse eller i en separat rapport.

Om hållbarhetsaspekter inte beaktas vid förvaltningen av fonden, ska i stället information om detta finnas tillgänglig på förvaltarens webbplats samt i fondens informationsbroschyr och årsberättelse.

15 kap.

1 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i

1. en anmälan för registrering enligt 2 kap. 3 §,
2. en underrättelse enligt 2 kap. 4 §,
3. en ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 1 a §,
3. en ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 2 §,
4. en ansökan om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond enligt 3 kap. 1 §, 5 kap. 2 § och 6 kap. 7 §,
4. en ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 2 §,
5. en ansökan om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond enligt 3 kap. 1 §, 5 kap. 2 § och 6 kap. 7 §,
5. en ansökan om tillstånd till marknadsföring enligt 4 kap. 2–5 och 8 §§ samt 5 kap. 5–7 och 10–12 §§,
6. en ansökan om tillstånd till marknadsföring enligt 4 kap. 2–5 och 8 §§ samt 5 kap. 5–7 och 10–12 §§,
6. en anmälan om väsentlig
7. en anmälan om väsentlig

ändring enligt 3 kap. 10 §, 4 kap. 11 §, 5 kap. 9 § och 6 kap. 6 och 7 §§, samt

7. en verksamhetsplan enligt 3 kap. 5 §, 4 kap. 9 § samt 6 kap. 1 och 3 §§.

ändring enligt 3 kap. 10 §, 4 kap. 11 §, 5 kap. 9 § och 6 kap. 6 och 7 §§, samt

8. en verksamhetsplan enligt 3 kap. 5 §, 4 kap. 9 § samt 6 kap. 1 och 3 §§.

2 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § tredje stycket,

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 1 a § *andra stycket* eller 2 § tredje stycket,

2. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 3 § andra stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,

3. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

4. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

5. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

6. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

7. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

8. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

9. *hur informationen enligt 10 kap. 11 § ska presenteras,*

9. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

10. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

10. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

11. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

11. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

12. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

12. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en

13. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en

AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

13. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

14. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

15. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

16. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iakttas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

17. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

18. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

19. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

14. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

15. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

16. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

17. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iakttas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

18. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

19. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

20. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2. Bestämmelserna i 10 kap. 11 § tredje och fjärde styckena tillämpas första gången i fråga om årsberättelsen för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2017.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 2 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i stället för lydelsen enligt lagen (2014:797) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

2 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § tredje stycket,

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 1 a § andra stycket eller 2 § tredje stycket,

2. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 8 § tredje stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,

3. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

4. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

5. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltare ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

6. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

7. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

8. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

9. hur informationen enligt 10 kap. 11 § ska presenteras,

9. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

10. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

10. vad AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

11. vad AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

11. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

12. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

12. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en special-

13. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en special-

fond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

13. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

14. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

15. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

16. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iakttas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

17. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

18. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

19. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

fond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

14. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

15. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

16. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

17. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iakttas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

18. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

19. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

20. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Härigenom föreskrivs att 15 kap. 1 och 2 §§ lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder i stället för lydelsen enligt lagen (2014:798) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

15 kap.

1 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter eller handlingar som ska ingå i

1. en anmälan för registrering enligt 2 kap. 3 §,
2. en underrättelse enligt 2 kap. 4 §,

3. en ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 1 a §,

3. en ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 2 §,

4. en ansökan om tillstånd enligt 3 kap. 2 §,

4. en ansökan om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond enligt 3 kap. 1 §, 5 kap. 2 § och 6 kap. 7 §,

5. en ansökan om tillstånd att förvalta en alternativ investeringsfond enligt 3 kap. 1 §, 5 kap. 2 § och 6 kap. 7 §,

5. en ansökan om tillstånd till marknadsföring enligt 4 kap. 2–5 §§ samt 5 kap. 6, 7, 11 och 12 §§,

6. en ansökan om tillstånd till marknadsföring enligt 4 kap. 2–5 §§ samt 5 kap. 6, 7, 11 och 12 §§,

6. en anmälan om väsentlig ändring enligt 3 kap. 10 §, 4 kap. 11 §, 5 kap. 9 § och 6 kap. 6 och 7 §§, samt

7. en anmälan om väsentlig ändring enligt 3 kap. 10 §, 4 kap. 11 §, 5 kap. 9 § och 6 kap. 6 och 7 §§, samt

7. en verksamhetsplan enligt 3 kap. 5 §, 4 kap. 9 § samt 6 kap. 1 och 3 §§.

8. en verksamhetsplan enligt 3 kap. 5 §, 4 kap. 9 § samt 6 kap. 1 och 3 §§.

2 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § tredje stycket,

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 1 a § andra stycket eller 2 § tredje stycket,

2. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4,

3. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

4. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

5. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

6. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

7. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

8. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 10 kap. 3 §,

9. hur informationen enligt 10 kap. 11 § ska presenteras,

9. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

10. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

11. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

12. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

13. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

14. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

15. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

10. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

11. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

12. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

13. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

14. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

15. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

16. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

16. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iaktas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

17. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

18. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

19. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

17. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iaktas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

18. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap. 6 §,

19. avgifter enligt 13 kap. 15 §, samt

20. på vilket språk handlingar som avses i denna lag ska upprättas.

2.9 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 1 och 2 §§ lagen (2014:966) om kapitalbuffertar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §¹

Denna lag innehåller bestämmelser om olika slag av kapitalbuffertar och om ingripanden och restriktioner när ett institut inte uppfyller det kombinerade buffertkravet.

Att vissa bestämmelser i denna lag gäller även för fondbolag och AIF-förvaltare framgår av 2 kap. 10 och 10 a §§ lagen (2004:46) om värdepappersfonder och 7 kap. 6 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

2 §

I denna lag betyder

1. *blandade finansiella moderholdingföretag inom EES*: företag som avses i artikel 4.33 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen),

2. *dotterföretag*: sådant företag som avses i artikel 4.16 i tillsynsförordningen,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *ESRB*: Europeiska systemrisknämnden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 av den 24 november 2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd,

5. *finansiella moderholdingföretag inom EES*: företag som avses i artikel 4.31 i tillsynsförordningen,

6. *institut*: kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, Svenska skeppshypotekskassan och värdepappersbolag,

7. *kapitaltäckningsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG,

8. *kärnprimärkapital*: kapital som avses i artikel 50 i tillsynsförordningen,

¹ Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

9. *moderinstitut inom EES*: företag som avses i artikel 4.68 i tillsynsförordningen,

10. *på grupp- eller undergruppsnivå*: det sätt som institut i enlighet med bestämmelser om tillsyn på grupp-nivå i artiklarna 6–24 i tillsynsförordningen ska uppfylla ställda krav,

11. *systemrisk*: risk för en störning i det finansiella systemet som kan få allvarliga negativa konsekvenser för det finansiella systemet och samhällsekonomin,

12. *systemviktigt institut*: ett institut vars fallissemang eller bristande funktion kan leda till systemrisk,

13. *tillsynsförordningen*: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

14. *totalt riskvägt exponeringsbelopp*: det belopp som avses i artikel 92 i tillsynsförordningen,

15. *värdepappersbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och som inte är ett bankaktiebolag eller kreditmarknadsbolag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse, och

15. *värdepappersbolag*: ett värdepappersföretag som avses i artikel 4.1.2 i tillsynsförordningen när det är ett svenskt aktiebolag, och

16. *värdeöverföringar kopplade till kärnprimärkapitalet*:

- a) utbetalning i form av en kontant utdelning,
- b) fondemission eller partiell fondemission eller överföring eller utdelning av helt eller delvis betalda fondaktier eller andra kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,
- c) inlösen eller uppköp av egna aktier eller andelar eller andra kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,
- d) återbetalning av belopp som utbetalas med anknytning till kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,
- e) en överföring eller utdelning av poster som avses i artikel 26.1 b–e i tillsynsförordningen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

2.10 Förslag till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 2, 4 och 5 §§ lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

2 §

I denna lag betyder

1. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,
2. *institut*: kreditinstitut och värdepappersbolag,
3. *kreditinstitut*: bank och kreditmarknadsföretag enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt Svenska skeppshypotekskassan,

4. *värdepappersbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och som inte är ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse.

4. *värdepappersbolag*: ett värdepappersföretag som avses i artikel 4.1.2 i tillsynsförordningen när det är ett svenskt aktiebolag.

Termer och uttryck i övrigt i denna lag har samma betydelse som i tillsynsförordningen.

4 §

Att vissa bestämmelser i denna lag gäller även för *fondbolag*, betalningsinstitut och *AIF-förvaltare* framgår av 2 kap. 10 och 10 a §§ lagen (2004:46) om värdepappersfonder, 3 kap. 2 § lagen (2010:751) om betaltjänster och 7 kap. 6 och 6 a §§ lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Att vissa bestämmelser i denna lag gäller även för betalningsinstitut framgår av 3 kap. 2 § lagen (2010:751) om betaltjänster.

5 §¹

De bestämmelser i tillsynsförordningen som enligt förordningen gäller för kreditinstitut ska tillämpas även för sådana kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse som inte omfattas av förordningens definition av kreditinstitut.

¹ Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

De bestämmelser i tillsynsförordningen som enligt förordningen gäller för värdepappersföretag ska tillämpas även för sådana värdepappersbolag som inte omfattas av förordningens definition av värdepappersföretag.

De bestämmelser i tillsynsförordningen som enligt förordningen gäller för kreditinstitut ska, med undantag av bestämmelserna om stora exponeringar, tillämpas även för Svenska skeppshypotekskassan.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2018.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen gav i oktober 2014 en särskild utredare i uppdrag att bl.a. analysera om det finns behov av ändringar i de näringsrättsliga bestämmelserna i syfte att stärka den svenska fondbranschens konkurrenskraft och i så fall föreslå vilka ändringar som ska göras (dir. 2014:139).

Genom tilläggsdirektiv beslutade av regeringen i december 2014 och i mars 2015 utvidgades uppdraget till att också omfatta dels förslag på åtgärder för att förbättra informationsgivningen och jämförbarheten kring hur fondförvaltare beaktar hållbarhetsaspekter i sin förvaltning av fonder (dir. 2014:158), dels förslag på åtgärder för att tydliggöra skillnaden mellan aktivt och passivt förvaltade fonder för investerare (dir. 2015:28).

Utredningen, som antog namnet 2014 års fondutredning, lämnade i juni 2015 delbetänkandet UCITS V En uppdaterad fondlagstiftning (SOU 2015:62). Delbetänkandet har behandlats i särskild ordning (se dnr Fi2015/03428/V). Uppdraget i övrigt redovisades i slutbetänkandet En hållbar, transparent och konkurrenskraftig fondmarknad (SOU 2016:45). En sammanfattning av slutbetänkandet finns i *bilaga 1*.

De delar i slutbetänkandet som avser hållbarhetsfrågor i fondförvaltningen, investeringssparkonto, andelsklasser med särskilda villkor för distribution och valutasäkring samt kapitaltäckningsregler behandlas i denna lagrådsremiss. Övriga delar i slutbetänkandet kommer att behandlas vid ett senare tillfälle. Utredningens lagförslag i de delar som behandlas i denna lagrådsremiss finns i *bilaga 2*.

Slutbetänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 3*. En remissammanställning finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi2016/02541/V).

Under beredningen av ärendet har fråga uppkommit om huruvida även AIF-förvaltare bör få föra investeringssparkonto. Frågan har beretts under hand med Skatteverket som inte har något att invända mot att det införs en sådan möjlighet (Fi2017/2277/V). Under beredningen av ärendet har fråga även uppkommit om huruvida Sjunde AP-fonden bör omfattas av de krav på att redovisa information om hållbarhet som föreslås. Frågan har beretts under hand med Sjunde AP-fonden som inte har något att invända mot att det införs ett sådant krav (Fi/2017/02466/V).

4 Den svenska fondmarknaden

4.1 Olika typer av fonder och fondförvaltare

Sedan början på 1990-talet är den svenska lagstiftningen på fondområdet anpassad till EU-rätten. Den EU-rättsliga regleringen finns bl.a. i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) (i det följande benämnt UCITS-direktivet). Det direktivet har i svensk rätt

genomförts i lagen (2004:46) om värdepappersfonder. En svensk UCITS-fond benämns värdepappersfond. Svenska aktiebolag som har tillstånd att driva fondverksamhet, dvs. förvalta en värdepappersfond och handha försäljning och inlösen av andelar, benämns fondbolag. Utländska UCITS-fonder benämns fondföretag i svensk rätt och utländska fondbolag benämns förvaltningsbolag.

En UCITS-fond måste vända sig till allmänheten. Det är således inte möjligt att begränsa kretsen av investerare i en UCITS-fond. Eftersom UCITS-fonder vänder sig till allmänheten gäller särskilda placeringsregler som syftar till att tillvarata investerarnas behov av riskspridning. Placeringsreglerna innebär begränsningar av vilka tillgångsslag medlen i fonden får placeras i och begränsningar av vilka riskkoncentrationer som en UCITS-fond får ha. Utöver placeringsreglerna gäller särskilda skyddsregler för UCITS-fonder, t.ex. att andelar i fonden måste kunna lösas in eller återköpas på fondandelsägarens begäran, att fondandelsägarna ska få tillgång till viss information om fonden och att tillgångarna i fonden ska förvaras hos ett förvaringsinstitut.

Ett viktigt syfte med den gemensamma regleringen för UCITS-fonder är att skapa en gemensam fondmarknad inom EU. Därför innehåller UCITS-direktivet regler om vad som gäller för UCITS-fonder vars andelar marknadsförs i ett annat land inom EES än hemlandet. Utländska förvaltare kan därför med stöd av lagen om värdepappersfonder marknadsföra UCITS-fonder etablerade utomlands till svenska investerare efter ett visst underrättelseförfarande (1 kap. 7 § lagen om värdepappersfonder). Dessa fonder ska följa de regler som gäller i det land där fonden är etablerad. Regelverket är dock i stora delar harmoniserat genom UCITS-direktivets minimiregler. UCITS-direktivet medger inte att det i nationell rätt ställs högre krav på gränsöverskridande aktörer när det gäller sådant som faller inom direktivets tillämpningsområde. Regleringen av bl.a. fondens rättsliga struktur varierar dock mellan olika länder. UCITS-direktivet innehåller också regler om s.k. förvaltningspass som innebär att förvaltning av en fond i ett land inom EES kan ske gränsöverskridande av en förvaltare i ett annat land inom EES.

Genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU av den 8 juni 2011 om förvaltare av alternativa investeringsfonder samt om ändring av direktiv 2003/41/EG och 2009/65/EG och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 1095/2010 (i det följande benämnt AIFM-direktivet) regleras även andra typer av fondförvaltare på EU-nivå. Definitionen av en alternativ investeringsfond är vid och omfattar en mängd olika typer av fonder såsom hedgefonder, riskkapitalfonder, fastighetsfonder och infrastrukturfonder. Fonderna regleras endast indirekt genom AIFM-direktivet. I stället är kraven i direktivet avsedda att riktas mot förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-förvaltare). AIFM-direktivets regler har i svensk rätt genomförts i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder. På motsvarande sätt som i UCITS-direktivet innebär AIFM-direktivet att alternativa investeringsfonder som är etablerade i ett land inom EES, efter ett underrättelseförfarande, får marknadsföras gränsöverskridande till investerare i ett annat land inom EES. Till skillnad från UCITS-direktivet gäller rätten till gränsöverskridande marknadsföring i AIFM-direktivet dock enbart marknadsföring till professionella investerare. En AIF-

förvaltare som är etablerad i ett land inom EES får också förvalta en alternativ investeringsfond som är etablerad i ett annat land inom EES med stöd av regler om förvaltningspass.

AIFM-direktivet hindrar inte att det i nationell rätt ställs upp andra eller ytterligare krav på fonder som vänder sig till icke-professionella investerare (se artikel 43.1 i AIFM-direktivet).

En specialfond är en svensk nationellt reglerad alternativ investeringsfond som får marknadsföras till icke-professionella investerare. Det finns även andra alternativa investeringsfonder som får marknadsföras till icke-professionella investerare (se 4 och 5 kap. lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder).

Till skillnad mot vad som gäller för värdepappersfonder får en specialfond vända sig till en begränsad krets investerare. En specialfond behöver inte erbjuda samma likviditet som en värdepappersfond men måste vara öppen för inlösen minst en gång per år. Placeringar av fondmedel i en specialfond behöver inte heller följa de placeringsregler som gäller för värdepappersfonder. Undantag från placeringsreglerna prövas av Finansinspektionen och grundar sig på förhållandena i det enskilda fallet. Inspektionen prövar också, vid godkännande av fondbestämmelserna för en specialfond, om fondens placeringsstrategi är förenlig med de krav som ställs på riskspridning.

Värdepappersfonder och specialfonder har det gemensamt att de är kontraktsrättsliga fonder som inte utgör självständiga rättssubjekt (4 kap. 1 § lagen om värdepappersfonder och 12 kap. 1 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). De kan inte förvärva rättigheter eller ta på sig skyldigheter. De kan inte heller bli föremål för konkursförfarande. Fondandelsägarnas rätt till fonden är beskuren och begränsar sig till rätten att få sin andel i fonden inlöst och att i vissa fall få utdelning.

4.2 Fondmarknadens betydelse

Det finns inget annat land där så många sparar i fonder som i Sverige. Privatpersoner och hushåll står för den största andelen, men även t.ex. företag och kommuner investerar i fonder. Genom det svenska premiepensionssystemet är i princip alla svenskar fondsparare. Med privat fondsparande, inklusive privat pensionssparande, och tjänstepension uppgår andelen som sparar i fonder till drygt 75 procent, vilket är den högsta siffran i världen. Vid utgången av 2016 uppgick den totala fondförmögenheten till 3 568 miljarder kronor (enligt uppgift från Fondbolagens förening). Aktiefonder står för merparten av fondförmögenheten. Blandfonder och s.k. fond-i-fonder är dock de fondtyper som har ökat procentuellt mest under den senaste tioårsperioden.

Mångfalden i utbudet av fonder är stort; det finns för konsumenter omkring 3 000 fonder att välja på. Det ger stor valfrihet att göra aktiva val när det gäller exempelvis inriktning, förvaltningsstil, pris och servicegrad. Att valfrihet, rörlighet och konkurrens, prispress inkluderad, har ökat stöds bl.a. av rapporter från Konkurrensverket (Uppdragsforskningsrapport 2015:6 och Den svenska fondmarknaden – en fördjupning, rapport 2015:8).

Den svenska fondmarknaden kännetecknas av att ett stort antal utländska fonder marknadsförs i Sverige. En del av dessa fonder förvaltas av bolag som ingår i en svensk koncern, men som av olika skäl lagt verksamheten utanför Sverige (se SOU 2010:78 s. 602). De utländska fonder som marknadsförs i Sverige är till största andelen sådana fonder som omfattas av UCITS-direktivet och kan därmed utnyttja rätten till gränsöverskridande marknadsföring.

Utöver fondsparandets betydelse för privatpersoner och hushåll spelar fondmarknaden en viktig roll i det finansiella systemet. I fonderna sammanförs resurser i form av kapital från flera mindre investerare, vilket leder till stordriftsfördelar, ökad riskspridning och lägre kostnader jämfört med om investerarna investerade direkt i alla de underliggande tillgångarna. Det finns också en stor samhällsekonomisk betydelse av en väl fungerande fondmarknad. Fonderna bidrar genom sina investeringar med likviditet till aktiemarknaden och följaktligen med kapitalförsörjning till själva bolagen. Denna funktion kommer att bli allt viktigare. Inom EU strävar man efter att komplettera bankerna som en kanal för finansiering till små och medelstora företag och man ser fondsparande som en möjlighet att uppnå detta (se handlingsplanen om en kapitalmarknadsunion [COM(2015) 468] som presenterades den 30 september 2015).

5 Hållbarhetsaspekter i fondförvaltning

5.1 Vad är hållbarhet?

Uttrycket hållbar utveckling lanserades år 1987 i Förenta nationernas (FN) rapport Vår gemensamma framtid, även kallad Brundtland-kommissionens rapport. Hållbar utveckling definieras där som ”en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov”. Rapporten pekar ut tre dimensioner av hållbar utveckling: ekonomisk, social och miljömässig. De tre dimensionerna ska samstämmigt och ömsesidigt stödja varandra. Vid FN:s toppmöte om hållbar utveckling i Johannesburg år 2002 erkändes hållbar utveckling som en överordnad princip för FN:s arbete. Vikten av hållbar utveckling har i Sverige kommit till uttryck exempelvis i regeringsformen, där det stadgas att det allmänna ska främja en hållbar utveckling som leder till en god miljö för nuvarande och kommande generationer (1 kap. 2 §). Ett annat exempel är miljöbalken, där det anges att bestämmelserna i balken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö (1 kap. 1 §).

Bland företag används ofta uttrycket hållbart företagande eller ”Corporate Social Responsibility” (CSR). Med hållbart företagande menas att agera ansvarsfullt och minimera risken för negativ påverkan samt bidra till en hållbar samhällsutveckling. Det innebär också möjligheter till värdeskapande och nya innovativa affärsmodeller där företagen arbetar strategiskt, är transparenta och samarbetar med andra aktörer i samhället. Följande internationella riktlinjer kan vara till stöd för arbetet med

hållbart företagande: OECD:s riktlinjer för multinationella företag, FN:s Global Compact, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter samt ILO:s kärnkonventioner och trepartsdeklarationer. I Europaparlamentets resolution av den 6 februari 2013 om företagens sociala ansvar: att arbeta för samhällets intressen och för hållbar återhämtning för alla (2012/2097[INI]) uttalas att CSR i stort sett bör anses vara samma sak som de relaterade uttrycken ansvarsfulla eller etiska företag, ”miljö, samhälle och styrning”, hållbar utveckling och företagens ansvarsskyldighet.

I investerarkretsar talar man ofta om ”Environment, Social and Governance” (ESG), för att beskriva faktorer som bör integreras i förvaltningen. Med ”Environment” avses t.ex. bolagens inverkan på miljö och klimat. Med ”Social” avses frågor som rör socialt ansvarstagande, t.ex. mänskliga rättigheter, arbetstagarrättigheter och likabehandling. Med ”Governance” avses frågor som rör styrningen av ett bolag, t.ex. aktieägares rättigheter och frågor om ersättningar till ledande befattningshavare.

Det finns således inte någon allmänt vedertagen definition av hållbarhet. Som framgår ovan används olika uttryck för att beskriva det arbete som bedrivs inom områden såsom miljö, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och antikorruption och både ESG och CSR är vedertagna uttryck på området.

5.2 Utvecklingen på marknaden

En framväxt av aktörer och initiativ

Såväl i Sverige som internationellt sker en snabb utveckling när det gäller integrering av miljöaspekter, sociala aspekter och bolagsstyrningsaspekter i finansiell analys, förvaltningsmetoder, utvärdering och redovisning samt inom finansiell forskning. Institutionella investerares ansvar och möjligheter att bidra till en hållbar utveckling betonas alltmer. Initiativen på området kan t.ex. syfta till att upprätthålla investerarnas förtroende för förvaltaren och marknaden eller till att förbättra riskhanteringen. De kan också syfta till att uppnå högre finansiell avkastning, eftersom sambandet mellan ett bolags hantering av miljöaspekter, sociala aspekter och bolagsstyrningsaspekter å ena sidan och avkastning å andra sidan blir allt tydligare.

Det finns en mängd initiativ och metoder för arbete med hållbarhetsfrågor i kapitalförvaltning. Grundandet av FN:s ”Principles for Responsible Investments” (PRI) år 2006 var en viktig milstolpe för att ge legitimitet åt ESG-frågorna. Ett stort antal svenska fondbolag har anslutit sig till PRI. Ett bolag som ansluter sig till PRI åtar sig att uppfylla de sex principerna för ansvarsfulla investeringar. Dessa innebär bl.a. att bolaget ska införliva ESG-frågor med sina processer för placeringsanalyser och beslutsfattande samt med sin ägarpolicy, att det ska begära ändamålsenlig redovisning av ESG-frågor av de företag som det investerar i och att det årligen ska rapportera till PRI och redogöra för sitt arbete och framsteg på området hållbara investeringar.

I september 2015 antog FN en agenda för hållbar utveckling med bl.a. 17 nya globala mål som gäller fram till år 2030 (Agenda 2030). I agen-

dan lyfts företagens betydelse fram för utvecklingen och det anges att företagen ska uppmuntras att införa hållbara metoder och att integrera hållbarhetsinformation i sin rapporteringscykel. I sammanhanget kan också nämnas det avtal som träffades vid klimatmötet COP21 i slutet av 2015. Avtalet utgör grunden för ländernas klimatarbete framöver och skickar en tydlig signal till företagen om betydelsen av klimatfrågor.

I Sverige har utvecklingen av ESG bland institutionella investerare främjats av att AP-fonderna år 2001 fick i uppdrag att ta hänsyn till miljö och etik (prop. 1999/2000:46 s. 76 f.).

Regeringen har utarbetat en ambitiös politik för hållbart företagande. I augusti 2015 lanserades Sveriges nationella handlingsplan för företagande och mänskliga rättigheter. I december 2015 överlämnade regeringen en skrivelse till riksdagen där man redovisade sin syn på en rad frågor kopplade till hållbart företagande, t.ex. mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och miljöhänsyn, samt tydliggjorde sina förväntningar på företags hållbarhetsarbete (skr. 2015/16:69 Politik för hållbart företagande). Regeringen förväntar sig att företag verksamma i Sverige eller i utlandet ska ha de internationella riktlinjerna för hållbart företagande som utgångspunkt för sitt arbete. Sedan 2015 finns också ett nytt mål för finansmarknadspolitik som innebär att det finansiella systemet ska bidra till en hållbar utveckling (prop. 2015/16:1 utgiftsområde 2 s. 19 f.). Det innebär att finansmarknadens aktörer ska beakta miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsmässiga aspekter. I prop. 2015/16:193 Företagens rapportering om hållbarhet och mångfald föreslog regeringen regler som innebär att alla företag av viss storlek ska rapportera hur de arbetar med hållbarhet och mångfald. De nya reglerna trädde i kraft den 31 december 2016 och bygger på Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG, såsom det ändrats genom direktiv 2014/95/EU vad gäller vissa stora företags och koncerners tillhandahållande av icke-finansiell information och mångfaldspolicy. Det kan även nämnas att regeringen i december 2016 beslutade att tillsätta en utredning med uppdrag att undersöka hur marknaden för gröna obligationer kan utvecklas (dir. 2016:109). Det är en marknad som är viktig för att kanalisera kapital till miljöprojekt och till finansiering av åtgärder för klimatet.

I fondbranschen har arbetet med hållbarhetsfrågor kommit förhållandevis långt. I Finansinspektionens rapport Miljö- och hållbarhetsperspektiv i kreditgivning till företag (november 2015) lyfts branschinitiativen på fondmarknaden fram som ett exempel på när transparens har bidragit till en positiv utveckling av ett miljö- och hållbarhetsperspektiv. På samma sätt anser Finansinspektionen att transparens när det gäller hur hållbarhetsaspekter beaktas vid kreditgivning till företag stärker bankkundernas och investerarnas ställning. Både självreglering och oberoende organisationers arbete har bidragit till utvecklingen inom fondbranschen.

Fondbolagens förening har utfärdat riktlinjer för fondbolagens marknadsföring och information. Av riktlinjerna framgår bl.a. vad ett fondbolag har att iakttä för att marknadsföring av fonder ska få innehålla uttryck och formuleringar som innebär att det framhålls att fonden investerar hållbart. Det krävs bl.a. att fondbolaget har en väl definierad

process för att välja ut placeringar utifrån de särskilda hänsyn som fonden tar, att fondbolaget eller den koncern fondbolaget tillhör har gjort ett officiellt åtagande i relation till ett erkänt tredjepartsorgan där någon form av uppföljning ingår, att fondbolaget löpande kontrollerar och säkerställer att urvalsprocessen följs och minst en gång per år redovisar hur placeringspolicyn uppfyllts. Riktlinjerna innebär också ett krav på en hållbarhetsöversikt som beskriver hur fondbolaget arbetar med hållbarhetsfrågor och som innehåller konkreta exempel på hur arbetet har sett ut i praktiken under föregående år. Fondbolagens förening har även tagit fram en vägledning för samordnad redovisning av fonders koldioxidavtryck (koldioxidintensitet).

Swesif (Swedish Sustainable Investment Forum), som är ett oberoende nätverksforum för organisationer som arbetar för eller med hållbara investeringar i Sverige, har utarbetat den s.k. Hållbarhetsprofilen. Hållbarhetsprofilen är ett fondfaktablad som syftar till att tillgodose fondsparares behov av att på ett enkelt och överskådligt sätt få information om hur hållbarhetskriterier tillämpas i förvaltningen av fonden och att möjliggöra jämförbarhet mellan fonder. Hållbarhetsprofilen används bl.a. på Pensionsmyndighetens fondtorg. I april 2016 hade 667 fonder en hållbarhetsprofil. För närvarande pågår ett arbete inom Swesif med att ytterligare utveckla Hållbarhetsprofilen.

Nordisk Miljömärkning arbetar på ett initiativ som går ut på att Svanenmärka fonder som uppfyller vissa kriterier. Fondbolag ska kunna ansöka om märkningen som kommer att ställa höga krav på hur förvaltningen ska ske för att få använda märkningen. En extern aktör ska årligen kontrollera att kraven uppfylls. Uppdraget att ta fram kriterier för att Svanenmärka fonder kommer från Nordiska ministerrådet och beslut om kriterierna väntas fattas i juni 2017.

Analysföretaget Morningstar visar på sin webbplats sedan i mars 2016 en jämförelse av fonders innehav med syfte att spegla hur väl de företag som en fond har placerat kapital i hanterar sitt ansvar inom ESG. En jämförelse med andra fonder i samma kategori kan göras i verktyget Morningstar Sustainability Rating.

Den största delen av det kapital som placeras på ett hållbart sätt härrör från institutionella investerare. Intresset för hållbara placeringar ökar dock bland privatsparare. För att privatsparare ska kunna fatta välgrundade investeringsbeslut ställs dock stora krav på den information som ges.

Metoder för hållbara investeringar

Det finns flera olika metoder för att investera hållbart. Den vanligaste metoden är uteslutning av kontroversiella sektorer, såsom vapen, alkohol och tobak. Med tiden har dock metoderna för ett positivt urval och ett aktivt ägande utvecklats och blivit mer sofistikerade. Olika metoder kan också kombineras med varandra. Det finns fondförvaltare som först sorterar bort de sämsta investeringsobjekten ur hållbarhetssynpunkt (uteslutning), därefter väljer ut de bästa investeringsobjekten (positivt urval/bäst i klassen) och sedan agerar som aktiva ägare för att påverka de företag man har innehav i (aktivt ägande). En metod för att sätta en ram för hållbarhetsarbetet är s.k. normbaserad genomlysning ("screening"),

där förvaltaren låter en tredje part göra en genomlysning av bolag för att bedöma om dessa agerar i strid med internationella konventioner eller andra normer. Därefter fattas beslut om t.ex. uteslutning eller påverkansarbete. Samtliga dessa metoder är vanligt förekommande på den svenska marknaden. Metoderna används främst när det gäller aktieplaceringar. Det är naturligtvis möjligt att investera hållbart även när det gäller andra tillgångsslag och andra fondtyper, såsom hedgefonder. Metoderna måste då anpassas något. För en närmare beskrivning av metoder för hållbara investeringar hänvisas till avsnitt 4 i utredningens slutbetänkande (SOU 2016:45).

5.3 Ett nytt krav på hållbarhetsinformation

Regeringens bedömning: Det bör införas ett krav i lag på tillhanda-hållande av hållbarhetsinformation. Kravet bör utformas så att det ger utrymme för förändringar när det gäller uttrycket hållbarhet och vilka metoder som används i hållbarhetsarbetet. Någon definition av hållbarhet bör inte införas.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den. *Handelshögskolan vid Göteborgs universitet*, *Finansbolagens Förening* och *Fondbolagens förening* anser att utvecklingen av hållbarhetsrapportering bäst sker genom självreglering. De pekar på att det sker en snabb utveckling på området samt att en lagreglering riskerar att snabbt bli omodern och i sämsta fall kontraproduktiv. Även *Näringslivets Regelrådet* och *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet* ifrågasätter behovet av lagstiftning på detta område med hänvisning till att det redan finns självregleringsinitiativ. *Finansbolagens Förening* och *Fondbolagens förening* påtalar också att eventuell lagstiftning bör utformas så att den inte hämmar utvecklingen på området.

Skälen för regeringens bedömning: Som framgår i avsnitt 5.2 finns flera självregleringsinitiativ i fondbranschen. Det saknas dock en offentlig reglering om hållbarhetsinformation till investerare. Det finns både för- och nackdelar med att införa en offentlig reglering. *Handelshögskolan vid Göteborgs universitet*, *Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet*, *Finansbolagens Förening*, *Fondbolagens förening* och *Näringslivets Regelrådet* anser att frågorna endast bör vara föremål för självreglering och ifrågasätter behovet av en offentlig reglering. Regeringen ser mycket positivt på det arbete med hållbarhetsfrågor som bedrivs inom fondbranschen. Den hållbarhetsredovisning som sker genom dessa initiativ är dock i stor utsträckning frivillig, vilket innebär att många fondförvaltare inte lämnar någon hållbarhetsrapportering. För att en investerare ska kunna välja rätt fond i förhållande till sina preferenser är det avgörande att hållbarhetsinformationen för en fond kan jämföras med den för andra fonder. Enligt regeringens mening är det därför angeläget att samtliga fondförvaltare tillhandahåller hållbarhetsinformation. På så sätt kan investerare få ett så fullödigt beslutsunderlag som

möjligt. Regeringen bedömer att enbart självreglering inte kan uppnå den jämförbarhet som är önskvärd. Lagstiftning kan vidare skapa ett ramverk för redovisning av hållbarhetsaspekter inom fondförvaltning. Ett lagkrav kan få till följd att utvecklingen drivs framåt mot en mer enhetlig och standardiserad hållbarhetsredovisning som underlättar jämförbarheten.

Mot den bakgrunden anser regeringen att det bör införas ett krav på tillhandahållande av hållbarhetsinformation i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Regeringen bedömer att informationen, med det lagstadgade kravet som bas, på sikt kommer att förbättras och standardiseras så att det blir möjligt att jämföra hållbarhetsinformation på samma sätt som det i dag går att jämföra exempelvis avgifter. En sådan utveckling kan förväntas ske inom ramen för självregleringen. Förslaget till ny lagstiftning på området bör därför betraktas som ett första steg i syfte att påskynda den utvecklingen.

Som framgår i avsnitt 5.1 är uttrycket hållbarhet föränderligt och utvecklas ständigt. Från början var fokus på miljöfrågor. Efterhand har emellertid hänsyn tagits till fler och fler aspekter, såsom mänskliga rättigheter, arbetsvillkor och bekämpning av korruption. På senare tid har även diskuterats om inte också frågan om var och hur ett företag betalar skatt bör vägas in. Även metoderna för att investera hållbart förändras och utvecklas. Detsamma gäller för de mått och standarder som kan användas som hjälpmedel för att bedöma hur hållbart ett visst investeringsobjekt är. Vilka mått och standarder som är mest användbara beror dessutom på vilken eller vilka metoder fondförvaltaren tillämpar i sitt hållbarhetsarbete.

Det finns således inte någon given definition av hållbarhet, och inte heller någon självklar metod eller något mått för hållbarhetsarbetet. Något sådant är inte heller alltid att föredra. Genom att uttryck och metoder utvecklas kontinuerligt sker ständiga förbättringar. En alltför rigid offentlig reglering på området skulle riskera att hämma utvecklingen. Om lagstiftaren entydigt skulle reglera vad som ryms i uttrycket hållbarhet och vilka metoder och mått som ska användas, skulle utvecklingen riskera att hämmas. Regeringen instämmer med *Finansbolagens Förening* och *Fondbolagens förening* att en offentlig reglering bör utformas så att den är öppen och flexibel och ger så mycket utrymme som möjligt för fortsatt utveckling. Hållbarhet bör därför inte definieras i lag eller i föreskrifter på lägre nivå än lag.

5.4 Utformningen av informationskravet

5.4.1 Krav på hållbarhetsinformation för fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare

Regeringens förslag: Fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare ska för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar respektive varje alternativ investeringsfond som förvaltaren marknadsför till icke-professionella investerare lämna den information som behövs för förståelsen av fondens förvaltning med avseende på hållbarhet, där-

ibland i frågor som rör miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption.

Informationen ska beskriva

1. vilka hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen,
2. den eller de metoder som används för hållbarhetsarbetet, och
3. uppföljningen av hållbarhetsarbetet.

Informationen ska finnas tillgänglig på fondbolagets, förvaltningsbolagets respektive AIF-förvaltarens webbplats. Därutöver ska information enligt 1 och 2 lämnas i fondens informationsbroschyr och årsberättelse. Information enligt 3 ska lämnas i fondens årsberättelse eller i en separat rapport.

Om hållbarhetsaspekter inte beaktas vid förvaltningen av en fond, ska i stället information om detta finnas tillgänglig på företagets webbplats samt i fondens informationsbroschyr och årsberättelse.

Det som ska gälla för fondbolag enligt ovan ska även gälla för Sjunde AP-fonden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur informationen ska presenteras.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Utredningens förslag avviker från regeringens förslag på så sätt att de hållbarhetsaspekter som informationen enligt utredningens förslag i vart fall ska avse är miljö, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och anti-korruption. Utredningens förslag omfattar inte Sjunde AP-fonden. Utredningens förslag till bemyndigande att meddela föreskrifter är vidare än regeringens förslag genom att det omfattar vad hållbarhetsinformationen ska innehålla.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Finansinspektionen* anser att kraven bör utformas så att de är öppna och flexibla. Samtidigt måste det ställas höga krav på den information som lämnas eftersom det är viktigt med tydlig information till konsumenter. Användandet av uttrycket hållbarhet, utan tydlig definition, medför en risk för att konsumenter vilseleds. Finansinspektionen noterar svårigheten eller det omöjliga i att bedöma vad ett uttryck som "etisk" eller "hållbar" konkret innebär. I sämsta fall kan det handla om s.k. greenwashing, dvs. en marknadsföringsåtgärd utan egentlig substans, och som samtidigt kan utgöra argument för företagen att ta ut en hög avgift. Finansinspektionen ser det inte som sin uppgift att definiera och reglera innebörden av termer som hållbara, etiska eller klimatsmarta fonder, eftersom konsumenternas (och företagens) tolkning av begreppen i hög grad varierar och begreppens innebörd inte är självklar. Ett minimikrav bör vara att investerare tydligt får upplysning om vad hållbarhets- eller miljö-/klimatprofilen konkret innebär, vilka avgränsningar som görs, vilka påverkansstrategier företaget avser att använda och hur företaget följer upp effekterna. Detta är angeläget för Finansinspektionen att följa upp inom ramen för tillsynen. *Konsumentverket* framför att det mest önskvärda vore att information om hållbarhet och aktivitet finns samlad, exempelvis i fondernas faktablad. Frågorna om hållbarhet och aktivitet i fondförvaltningen bör därför lyftas på EU-nivå vid framtida revidering av reglerna om faktablad. Konsumentverket framhåller att man vid framtagandet av regler som syftar till att konsumenter ska kunna

fatta välgrundade beslut måste utgå från genomsnittskonsumentens perspektiv för att säkerställa att reglerna verkligen får den effekt som lagstiftaren förväntat sig. En sådan genomsnittskonsumēt kan inte förutsättas ha några djupare kunskaper i ämnet. Bank- och finanstjänster är särskilt svåra för konsumenter att utvärdera. Det är viktigt att informationen är lättillgänglig, begriplig och tydlig samt att en effektiv tillsyn bedrivs över bolagens informationsgivning och åtaganden i hållbarhetsavseende. *Handelshögskolan vid Göteborgs universitet* anser att kravet på redovisning av hållbarhetsinformation inte bör omfatta de fondförvaltare som inte beaktar några hållbarhetsaspekter i sin förvaltning. *Handelshögskolan* anser även att information om hållbarhetsaspekter bör presenteras i speciell information till kund och inte i fondens placeringsinriktning då placeringsinriktningen enbart ska innehålla objektiv information till stöd för kundens riskbedömning. *Handelshögskolan* invänder även mot att en myndighet ska meddela föreskrifter om hållbarhetsinformation och anser att det är olämpligt att skapa ett uniformt utseende på hållbarhetsredovisningen. *FAR* föreslår att de exempel på hållbarhetsfrågor som anges i stället samordnas med de krav på redovisning som ställs i årsredovisningslagen (1995:1554). *FAR* anser även att risker i förhållande till och resultat av hållbarhetsarbetet bör redovisas, på likande sätt som föreslås i proposition 2015/16:193 Företagens rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy. *FAR* anser även att det vore olyckligt om revisorsgranskning inte alls utförs avseende hållbarhetsinformationen i informationsbroschyren och årsberättelsen. *Fondbolagens förening* anser att kravet på hållbarhetsinformation inte bör omfatta de fondförvaltare som inte beaktar några hållbarhetsaspekter i sin förvaltning. Om kravet ställs på alla fondförvaltare riskerar reglerna att skapa incitament att lämna information även vid ett mycket begränsat hållbarhetsarbete vilket inte nödvändigtvis förbättrar jämförbarheten. Föreningen anser vidare att det bör klargöras att informationskraven inte enbart träffar svenska alternativa investeringsfonder. Föreningen anser vidare att det i lag inte bör anges en exemplifiering av hållbarhetsaspekter och att ett bemyndigande att meddela föreskrifter som utvecklar informationskraven är olämpligt med hänsyn till den snabba utvecklingen på hållbarhetsområdet. *Fondbolagens förening* anser också att kravet på att informationen ska finnas tillgänglig på företagets webbplats bör kunna uppfyllas genom att informationsbroschyren och årsberättelsen finns tillgängliga där. *Svenska Bankföreningen* noterar att utformningen av hållbarhetsarbetet kommer att variera mycket mellan olika fondbolag och förändras över tid. *Bankföreningen* anser inte att uppföljning av kvaliteten i fondbolagens hållbarhetsarbete och kontroll av hållbarhetsinformationen faller inom förvaringsinstitutens kontrolluppgifter. *Näringslivets Regelnämnd (NNR)* ställer sig frågande till varför kravet ska omfatta även de fondförvaltare som inte beaktar hållbarhetsaspekter. *NNR* saknar analys av mervärdet av detta förslag i förhållande till de kostnader som detta medför samt en analys av mindre ingripande lösningar. *NNR* påtalar också att kraven kommer att träffa även utländska AIF-förvaltare vilket innebär att etablering försvåras. *NNR* konstaterar vidare att de föreslagna informationskraven går längre än kraven i UCITS-direktivet. *Sveriges Konsumenter* anser att förslaget om redovisning av hållbarhetsaspekter är otillräckligt eftersom det saknas specifika krav på vad som

ska redovisas och på vilket sätt redovisningen ska ske. Så länge informationskravet är allmänt hållet kommer det inte att leda till någon ökad insyn eller vara användbart för spararna. Informationskravet borde specificeras och nyckeltal anges.

Skälen för regeringens förslag

Informationskrav på EU-nivå

Enligt UCITS-direktivet ska det för en värdepappersfond finnas information i form av prospekt (informationsbroschyr i svensk rätt), årsberättelse, halvårsredogörelse och basfakta för investerare (faktablad i svensk rätt). Innehållet i och utformningen av dessa obligatoriska informationskällor regleras i UCITS-direktivet (artiklarna 68–82). När det gäller informationsbroschyren samt årsrapport och halvårsredogörelse är det fråga om en minimireglering. Det innebär att innehållet ska motsvara åtminstone det som anges i direktivet, men det finns inget som hindrar medlemsstaterna från att ställa ytterligare krav (se artikel 69.2–69.4). Kraven på innehåll och utformning av faktabladet är dock fullharmoniserade (se skäl 59 till UCITS-direktivet och prop. 2010/11:135 s. 137). Faktabladet ska, för att underlätta jämförelse mellan olika fonder, ha samma innehåll och form inom hela EES. I kommissionens faktabladsförordning finns detaljerade regler om faktabladets innehåll och form (kommissionens förordning nr 583/2010/EG av den 1 juli 2010 om genomförande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG rörande basfakta för investerare). I förordningen anges uttömmande den föreskrivna formen och innehållet för faktablad (artikel 3.1). Det finns därmed inte möjlighet att i svensk rätt införa kompletterande regler om innehållet i faktabladet. I förordningen finns bestämmelser om beskrivningen av fondens mål och placeringsinriktning (artikel 7). Där framgår de obligatoriska uppgifter som ska anges, bl.a. vilka huvudkategorier av finansiella instrument som fondmedlen får placeras i och hur vinster får hanteras. Vidare anges att faktabladet får innehålla andra uppgifter om det krävs för en adekvat beskrivning av fondens mål och placeringsinriktning (artikel 7.4). Detta har av European Fund and Asset Management Association (EFAMA, en europeisk paraplyorganisation för branschföreningar för fondförvaltare) tolkats så att det finns utrymme för ett fondbolag att i faktabladet lämna information om hållbara investeringar (se EFAMA, Guidance on RI information in the KIID & Post Investment Disclosure, 16.02.2012). Det kan dock noteras att eftersom ett faktablad inte får vara längre än två A4-sidor (artikel 6) är utrymmet för sådana beskrivningar begränsat.

För fonder som inte omfattas av UCITS-direktivet gäller AIFM-direktivet. Enligt skälen till det direktivet omfattar direktivet dock endast förvaltarna och inte fonderna i sig, som i stället regleras på nationell nivå (se skäl 10). Detta är dock en sanning med modifikation. Direktivet innehåller regler om information avseende alternativa investeringsfonder. Reglerna är visserligen riktade till förvaltaren – det är förvaltaren som ska se till att det finns information om fonden (i princip motsvarande innehållet i UCITS-fondernas informationsbroschyr) och en årsberättelse – men innebär att det ställs krav på att viss information ska finnas tillgänglig om fonderna. Informationsreglerna i AIFM-direktivet är dock mindre detaljerade än i UCITS-direktivet; det finns t.ex. ingen motsvarighet till

ovan nämnda förordning om faktabladets form och innehåll. Det framgår av direktivet att det är fråga om en minimireglering, se t.ex. reglerna om vad årsredovisningen minst ska innehålla (artikel 22.2) och om möjligheten för medlemsstaterna att ställa strängare krav på fonder som ska marknadsföras till icke-professionella kunder (artikel 43).

Sammanfattningsvis finns det alltså inget i EU-rätten som hindrar att krav på information om hållbara investeringar tas in i fondernas informationsbroschyr och årsberättelse. Regeringen anser mot den bakgrunden att en bestämmelse med ett informationskrav bör tas in i lagen om värdepappersfonder och i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Detta innebär, såsom *Näringslivets Regelnämnd (NNR)* påtalar, krav som går längre än dem i UCITS-direktivet. Enligt regeringens mening överväger dock de fördelar som kan förväntas uppnås för investerare eventuella nackdelar som fondförvaltarna drabbas av till följd av det. Kraven bör gälla för svenska värdepappersfonder, oavsett om dessa förvaltas av ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag. För utländska värdepappersfonder som marknadsförs här i landet gäller dock de informationskrav som gäller i fondens hemland. Som *Fondbolagens förening* och *NNR* påtalar kommer kraven att gälla samtliga alternativa investeringsfonder som marknadsförs till icke-professionella investerare i Sverige. *NNR* påpekar att det kan innebära att etablering för utländska alternativa investeringsfonder och deras förvaltare försvåras. Enligt regeringens bedömning kan dock kraven inte anses så betungande att det kan antas att de kommer att minska utländska AIF-förvaltares etablering här i landet i påtaglig utsträckning.

Regeringen delar *Konsumentverkets* uppfattning att det mest önskvärda vore att informationen fanns samlad i fondernas faktablad. Frågan bör därför lyftas på EU-nivå vid framtida revidering av reglerna för faktablad.

Vilken information bör lämnas?

Utredningen föreslår att det för varje värdepappersfond och alternativ investeringsfond som marknadsförs till icke-professionella investerare i Sverige ska lämnas den information som behövs för förståelsen av fondens förvaltning i hållbarhetsavseende. Enligt utredningens förslag ska informationen omfatta vilka hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen, de metoder som används för hållbarhetsarbetet och uppföljning av hållbarhetsarbetet.

Konsumentverket påtalar att man vid framtagandet av regler som syftar till att konsumenter ska kunna fatta välgrundade beslut måste utgå från genomsnittskonsumentens perspektiv och att en sådan konsument inte kan förväntas ha några djupare kunskaper i ämnet. Regeringen delar denna uppfattning. Som *Finansinspektionen* påpekar medför användandet av uttrycket hållbarhet, utan tydlig definition, en risk för att konsumenter vilseleds. Det bör inte heller, som *Finansinspektionen* påtalar, vara inspektionens uppgift att definiera och reglera innebörden av uttrycket hållbarhet. Det bör i stället ankomma på de fondförvaltare som gör anspråk på att ta hållbarhetshänsyn att definiera och förklara vad det innebär. Enligt *Finansinspektionen* bör ett minimikrav vara att investerare får upplysning om vilka, om några, hållbarhetshänsyn som tas, vilka avgränsningar som görs, vilka påverkansstrategier som används och

hur effekterna följs upp. Regeringen anser, i likhet med utredningen, att ett fondbolag, ett förvaltningsbolag eller en AIF-förvaltare bör åläggas att för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar och varje alternativ investeringsfond som förvaltaren marknadsför till icke-professionella investerare i Sverige lämna den information som behövs för förståelsen av fondens förvaltning i hållbarhetsavseende. Det är, som *Konsumentverket* påtalar, viktigt att informationen är lättillgänglig, begriplig och tydlig. Regeringen instämmer med utredningen och Finansinspektionen att informationen bör omfatta en redogörelse för vilka hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen, de metoder som används för hållbarhetsarbetet och uppföljningen av hållbarhetsarbetet.

Som redogörs för i avsnitt 5.3 bör uttrycket hållbarhet inte definieras. Samtidigt är det önskvärt med viss vägledning för att informationskravet ska vara meningsfullt. Av den anledningen anser regeringen, till skillnad från *Fondbolagens förening*, att några av de typer av hållbarhetsaspekter som kan vara aktuella bör anges i lag. Utredningen föreslår att informationen åtminstone ska inkludera aspekterna miljö, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och anti-korruption. Regeringen instämmer dock med *FAR* att de hållbarhetsaspekter som anges bör samordnas med de krav på redovisning som ställs i årsredovisningslagen, dvs. miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. På så vis överensstämmer exemplet med de som finns i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG, såsom det ändrats genom direktiv 2014/95/EU vad gäller vissa stora företags och koncerners tillhandahållande av icke-finansiell information och mångfaldspolicy (den nya artikeln 19a.1). Regeln gäller vissa företags hållbarhetsredovisning och har genomförts i svensk rätt bl.a. genom ändringar i årsredovisningslagen (se prop. 2015/16:193). Genom att det anges att det är åtminstone dessa hållbarhetsaspekter som ska ingå i redovisningen bör det inte finnas någon risk för att uppräkningsuppfattas som uttömmande och därigenom hämmar utvecklingen. Inte heller bör det krävas användning av vissa i lagen utpekade metoder eller hållbarhetsmått. Regeringen delar således inte *Sveriges Konsumenters* uppfattning att informationskravet bör vara mer specificerat och att nyckeltal bör anges för att vara användbart för investerarna.

FAR anser att även risker i förhållande till och resultat av hållbarhetsarbetet bör redovisas, på liknande sätt som gäller för de bolag som omfattas av kraven på hållbarhetsredovisning i årsredovisningslagen. Regeringen konstaterar att den verksamhet som fondförvaltare bedriver skiljer sig från verksamheten i bolag med egen produktion av varor eller tjänster. Kraven på vad som ska redovisas i hållbarhetsavseende bör därför vara anpassade till att det är fråga om investeringar. Ett krav på redovisning av hållbarhetsrisker kopplade till ett bolags affärsförbindelser, produkter och tjänster är svårt att applicera på verksamhet som rör fondförvaltning. Det informationskrav som föreslås i denna lagrådsremiss tar i stället sikte på vilka hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen och de metoder som används. Enligt årsredovisningslagen ska resultatet av företagets hållbarhetspolicy redovisas (6 kap. 12 § första stycket 3).

Även när det gäller redovisning av resultat måste ett krav anpassas till att det här är fråga om investeringar. Regeringen anser därför att informationen ska inkludera en redovisning av uppföljningen av hållbarhetsarbetet. Informationen bör omfatta det resultat som förvaltaren bedömer att hållbarhetsarbetet har gett i praktiken. Det kan exempelvis avse hur förvaltaren har röstat på en bolagstämma, om förvaltaren fört diskussioner med ledningen för ett företag eller om en investering har uteslutits med hänsyn till de hållbarhetsaspekter som fondförvaltaren beaktar i förvaltningen av fonden.

Som *Finansinspektionen* påtalar är det viktigt, även om kraven är öppna och flexibla, att höga krav ställs på den information som lämnas till konsumenter. Regeringen anser dock inte, till skillnad från *FAR*, att något krav på revisorsgranskning av hållbarhetsinformationen bör införas. I enlighet med den ändring som nyligen gjorts i årsredovisningslagen ska revisorsgranskningen begränsas till att kontrollera att en hållbarhetsrapport har upprättats (6 kap. 14 §). Det saknas enligt regeringens mening skäl att ställa mer långtgående krav när det gäller den hållbarhetsrapportering som ska göras av fondförvaltare. Fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare står under Finansinspektionens tillsyn. Tillsynen omfattar huruvida informationskraven enligt lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder har uppfyllts. Som *Finansinspektionen* och *Konsumentverket* påtalar är det också viktigt att effektiv tillsyn bedrivs även över bolagens informationsgivning och åtaganden i hållbarhetsavseende. Enligt regeringens mening saknas det därför skäl att införa krav på revisorsgranskning av att hållbarhetsinformation har lämnats. När det gäller förvaringsinstitutens uppgifter åligger det inte enligt lag instituten att kontrollera att fondbolagen följer informationsreglerna för de fonder de förvaltar. Detsamma gäller, som *Svenska Bankföreningen* uppmärksammar, för hållbarhetsinformationen. Om det däremot i fondbestämmelser för en fond finns restriktioner avseende vilka placeringar som får göras utifrån hållbarhets-hänsyn, är det förvaringsinstitutets uppgift att kontrollera att sådana restriktioner följs (3 kap. 4 § 4 lagen om värdepappersfonder).

Hur bör informationen lämnas?

Regeringen anser i likhet med utredningen att informationen bör finnas tillgänglig på fondbolagets respektive AIF-förvaltarens webbplats. Information om vilka hållbarhetsaspekter som beaktas och den eller de metoder som används bör även lämnas i informationsbroschyren och årsberättelsen och en uppföljning av hållbarhetsarbetet redovisas i årsberättelsen, eller i en separat rapport. Som *Fondbolagens förening* påpekar bör kravet på att informationen ska finnas på fondförvaltarens webbplats kunna uppfyllas genom att informationsbroschyren och årsberättelsen finns tillgängliga där. *Handelshögskolan vid Göteborgs universitet* anser att information om hållbarhetsaspekter bör presenteras i speciell information till kund och inte i fondens placeringsinriktning, eftersom placeringsinriktningen enbart ska innehålla objektiv information till stöd för kundens riskbedömning. Regeringen konstaterar att informationsbroschyren innehåller flera delar med information om både placeringsinriktning och om andra aspekter såsom köp och inlösen av

andelar och annan praktiskt information. Regeringen anser därför att informationsbroschyren lämpar sig väl för hållbarhetsredovisning.

Vilka bör träffas av kravet på hållbarhetsinformation?

Ett krav på hållbarhetsinformation kan utformas antingen så att det gäller alla fondförvaltare eller så att det gäller fondförvaltare som utger sig för att ägna sig åt hållbara investeringar eller hållbar förvaltning.

Det som talar emot att låta ett eventuellt informationskrav omfatta alla fondförvaltare är att kravet innebär nya administrativa bördor för förvaltare som inte redan i dag beaktar hållbarhetsaspekter i förvaltningen. Ett starkt skäl mot en sådan lösning är också att information om hållbarhet blir tämligen meningslös när förvaltaren inte tar några hållbarhetshänsyn i sin förvaltning och inte heller utger sig för att göra det. *Handelshögskolan vid Göteborgs universitet* och *Fondbolagens förening* framför båda att de anser att kravet på hållbarhetsinformation inte bör omfatta de fondförvaltare som inte beaktar några hållbarhetsaspekter i sin förvaltning.

Skälen mot att ett informationskrav ska gälla alla bör dock ställas mot de fördelar för investerare det innebär om alla fondförvaltare omfattas av samma krav. Investerarnas vilja och förmåga att påverka och välja hållbara alternativ har ökat och skulle förmodligen öka ännu mer om tillgången till information förbättrades så att en investerare kan jämföra hela fondutbudet ur ett hållbarhetsperspektiv. Det är, med de begränsningar som UCITS-direktivet och AIFM-direktivet innebär, visserligen inte möjligt att med hjälp av ett informationskrav i svensk rätt åstadkomma ett enhetligt informationskrav på hela det utbud av fonder som finns tillgängligt för svenska investerare. Detta utgör dock inte skäl för att inte sträva efter att uppnå så god jämförbarhet som möjligt, dvs. att så många fonder som möjligt ska omfattas av de krav som gäller enligt svensk rätt.

Det är enligt regeringens uppfattning inte meningsfullt att genom ett informationskrav tvinga alla fondförvaltare att beakta hållbarhetsaspekter. Regeringen har förståelse för Fondbolagens förenings oro att det finns en risk för att det skapas incitament att lämna information även vid ett mycket begränsat hållbarhetsarbete och att det inte nödvändigtvis skulle förbättra jämförbarheten. Regeringen anser dock att fördelen med att samma krav ställs på alla fondförvaltare uppväger risken för oönskade incitament. I längden, allt eftersom jämförbarheten ökar, kommer det knappast att vara en hållbar strategi att lämna information om även ett mycket begränsat hållbarhetsarbete. Sådana fonder kommer att framstå som ett sämre alternativ än fonder för vilka det bedrivs ett seriöst hållbarhetsarbete. Regeringen anser därmed att kravet på att lämna hållbarhetsinformation bör omfatta alla fondförvaltare, även de som inte tar hållbarhetshänsyn i fondförvaltningen.

NNR ställer sig frågande till ett krav som omfattar även de förvaltare som inte tar hållbarhetshänsyn och efterlyser en analys av mervärdet av förslaget i förhållande till de kostnader som det medför samt en analys av mindre ingripande lösningar. Enligt regeringens bedömning är de kostnader som är förknippade med redovisningen för förvaltare som inte tar hållbarhetshänsyn förhållandevis begränsade och uppvägs av fördelarna med ett krav som omfattar så många fondförvaltare som möjligt. Det bör

också beaktas att det faktum att en fondförvaltare går från att göra ingenting i hållbarhetsavseende till att göra lite är ett framsteg i sig.

Även Sjunde AP-fonden, för vilken bestämmelserna om information om en värdepappersfond är tillämpliga enligt gällande rätt (5 kap. 7 § lagen [2000:192] om allmänna pensionsfonder [AP-fonder]), bör omfattas av det nya kravet på att lämna hållbarhetsinformation.

Föreskrifter om hur informationen ska presenteras kan underlätta jämförelse

Utredningen föreslår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vad hållbarhetsinformationen ska innehålla. *Fondbolagens förening* anser att det med hänsyn till den snabba utvecklingen på hållbarhetsområdet är olämpligt att Finansinspektionen bemyndigas att utveckla informationskraven. Även *Handelshögskolan vid Göteborgs universitet* invänder mot bemyndigandet.

Förslaget innebär att det i lag anges vad informationen ska innehålla. Regeringen anser därför att det bemyndigande som utredningen föreslår är otydligt. För att underlätta för investerare att jämföra fonder är det dock lämpligt att informationen presenteras på ett likartat sätt. Enligt regeringens uppfattning är det med hänsyn till den snabba utvecklingen på området inte lämpligt med detaljerade bestämmelser i lag om hur informationen ska ställas upp. Däremot kan sådana bestämmelser meddelas i föreskrifter på lägre nivå än lag. Därför bör regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer få meddela föreskrifter om hur informationen ska presenteras.

5.4.2 Koldioxidavtryck

Regeringens bedömning: Det bör inte införas ett krav på fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare att mäta och redovisa fonders s.k. koldioxidavtryck.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den. *Fondbolagens förening* påpekar, med anledning av att utredningen hänvisar till fransk reglering, att den franska lagstiftningen på området fyller ett annat syfte än utredningens förslag om redovisning av hållbarhetsaspekter. *Sveriges Konsumenter* anser att krav på redovisning av fondernas klimatavtryck bör införas.

Skälen för regeringens bedömning: Bland hållbarhetsaspekterna är klimatfrågan en av de frågor som rönt mest uppmärksamhet. Mätning av verksamhetens klimatpåverkan är viktigt för att kunna ge underlag för bedömningar av klimatrelaterade finansiella risker. Det sätt som i dag är tillgängligt för att bedöma klimatpåverkan av en investering i ett bolag är främst att mäta hur stora utsläpp av växthusgaser bolaget har, ofta kallat bolagets koldioxidavtryck. Genom att sammanställa koldioxidavtrycken för samtliga aktieinnehav i en fond kan man få fram fondens koldioxid-

avtryck. Det är alltså inte fondbolagets utsläpp som avses, utan utsläppen från de bolag som fonden investerar i.

Ett flertal privata och offentliga förvaltare i Sverige, t.ex. fondbolag, privata pensionsförvaltare och AP-fonder, har skrivit under the Montréal Carbon Pledge. Genom att skriva under the Montréal Carbon Pledge, som stöds av PRI och United Nations Environmental Programme Finance Initiative, åtar sig en aktör att mäta och årligen redovisa sina placeringars koldioxidavtryck. Exempelvis beräknas AP-fondernas koldioxidavtryck för innehav per den 31 december varje år med hjälp av senast tillgängliga koldioxiddata.

Fondbolagens förening har tagit fram en vägledning för samordnad redovisning av fonders koldioxidavtryck. Det mått som föreningen rekommenderar sina medlemmar att använda är ett mått som visar fondens s.k. koldioxidintensitet, där ett lågt tal innebär att fonden i större utsträckning har investerat i företag med en verksamhet som har låga utsläpp i förhållande till sina intäkter. Ett fondbolag ska redovisa måttet på sin webbplats, i fondens årsredovisning eller i en särskild rapport tillsammans med en förklarande text där också måttets begränsningar framgår. Måttet är inte tänkt att användas i marknadsföring till investerare, men kan vara en utgångspunkt för en dialog mellan investerare och fondbolag eller analyseras av rådgivare och organisationer som betygsätter fonder utifrån olika hållbarhetskriterier.

En förutsättning för att kunna redovisa en fonds koldioxidavtryck är att de enskilda företagen i vilka fonden investerar redovisar sina koldioxidavtryck. Eftersom inte alla företag har sådan redovisning görs för vissa företag en schablonberäkning, baserad bl.a. på företagets storlek och verksamhet. Förvaltare som redovisar koldioxidavtryck köper normalt in utsläppsdata från en extern leverantör, som alltså samlar in företagens redovisade data och genomför schablonberäkningar på företag för vilka det saknas redovisning.

Mätning och redovisning av koldioxidavtryck har flera fördelar. Framför en mer generell hållbarhetsredovisning har en redovisning av en fonds koldioxidavtryck den fördelen att mätmetoden och redovisningen redan är standardiserad. Det ger underlag för att bedöma vissa klimatrelaterade finansiella risker (såsom ett pris på koldioxid), det kan utgöra en grund för att påverka företag (såsom att ställa krav på utsläppsminskning, riskhantering, affärsstrategier och transparens), det ökar fondernas transparens och påverkar också näringslivet till ökad transparens och datakvalitet.

Metoden har emellertid också nackdelar. En viktig begränsning är att bara vissa utsläpp mäts. Redovisningen ger därmed inte en rättvisande eller fullständig bild av företagets eller branschernas klimatpåverkan. En annan begränsning är kvaliteten på mätningarna. Till och med för världens största företag är mer än en tredjedel av mätningarna rena uppskattningar, eftersom många företag ännu inte rapporterar sina koldioxidutsläpp. Det är i huvudsak större företag som själva mäter och redovisar sina koldioxidavtryck, medan man för mindre företag ofta får nöja sig med schabloniserade uppskattningar. Bland de företag som rapporterar finns stora variationer när det gäller metoder och kvalitet på mätresultaten. Till detta kommer att ett företag som har lagt ut delar av verksamheten på entreprenad får ett ”bättre” mått än ett företag som bedriver

all verksamhet i egen regi. Användningen av de produkter eller tjänster som produceras räknas inte in vilket t.ex. kan innebära att fordonsindustrin gynnas av att användningen av fordonen inte räknas med, medan solpanelstillverkare missgynnas av samma skäl. Inte heller information om fossila reserver ingår. Även inom miljöområdet ger koldioxidavtryck ett begränsat och ännu ofullständigt perspektiv. Beroende på fondens innehav, fördelningen av olika tillgångsslag, geografisk eller sektoriell indelning m.m. kan en fonds koldioxidavtryck således ge intryck av en lägre eller högre grad av klimatpåverkan än vad fondens investeringar har i verkligheten. För fondernas del riskerar ett ensidigt fokus på de aggregerade koldioxidresultaten i investeringsportföljerna att flytta fokus från de verkliga utsläppsminskningarna som bara kan ske i företagen. Förvaltarna kan ha incitament att vikta om innehaven i fonderna för att förbättra siffrorna i stället för att verka för minskade utsläpp. Ytterligare begränsningar är att metoden för närvarande kan användas endast för aktier.

De brister och ofullständigheter som för närvarande finns när det gäller redovisningen av koldioxidavtryck innebär att ett krav i lag på sådan redovisning skulle riskera att bidra till att kapital allokeras fel. Fonder som av en tillfällighet – geografi, tillgångsslag, enstaka placeringar – får ett ”bra” koldioxidavtryck riskerar att attrahera kapital trots att andra fonder mycket väl kan, såsom redogörs för ovan, vara ett bättre alternativ när det gäller faktisk klimatpåverkan. Sådana effekter är särskilt allvarliga när det rör sig om ett av lagstiftaren sanktionerat mått. Investerare har då starka skäl att utgå från att informationen är tillförlitlig och att ett val baserat på informationen leder till önskad effekt. Ett krav i lag på en viss typ av redovisning av koldioxidavtryck skulle även kunna motverka utvecklingen av nya och bättre hållbarhetsmått och index.

Argumentet att lagstiftning kan bidra till och skynda på utvecklingen skulle ha mer relevans om det vore så att det saknades engagemang för frågan från fondbolagens sida. I dag är läget dock det motsatta; engagemanget är mycket stort och utvecklingen går snabbt framåt. Om ett specifikt krav på mätning och redovisning av koldioxidavtryck infördes genom lagstiftning skulle det riskera att hämma utvecklingen och spridningen av andra mått och metoder som också behövs. Fondbolagen skulle ha incitament att lägga sina resurser på att rapportera det lagen kräver, varken mer eller mindre. Regeringen kommer dock att fortsätta följa frågan och kan komma att ompröva sin bedömning i denna del om förutsättningarna på området förändras, eller fondbranschens engagemang för frågorna minskar.

I motsats till *Sveriges Konsumenter* gör regeringen därför bedömningen att nackdelarna med lagstiftning på detta område i nuläget överväger fördelarna. I stället bör den dynamiska utvecklingsprocess och självreglering som pågår få ha sin gång och självregleringsinitiativen utvärderas när de har kommit till användning. Utredningen gör bedömningen att effekterna av den franska lagstiftning som nyligen införts när det gäller redovisning av koldioxidavtryck (artikel 173 i den franska lagen om energiomställning för grön tillväxt, ’la loi relative à la transition énergétique pour la croissance verte’) bör utvärderas. Den franska lagen syftar till att åstadkomma en energiomställning i Frankrike, inklusive att minska beroendet av kärnkraft och förbrukningen av fossila

bränslen. Lagen innebär inte heller något krav på fondförvaltare att redovisa koldioxidavtryck. Regeringen delar därför *Fondbolagens förenings* uppfattning att den franska lagstiftningen har ett annat syfte än förslaget i förevarande lagrådsremiss, varför någon jämförelse med eller utvärdering av det förslaget inte torde vara relevant.

5.4.3 Informationsregler för övriga aktörer

Regeringens bedömning: Något krav på tillhandahållande av hållbarhetsinformation bör inte gälla för övriga aktörer som distribuerar fondandelar.

Utredningens bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker bedömningen eller har inget att invända mot den. *Konsumentverket* anser att det vore önskvärt att informationen fanns tillgänglig på webbplatserna hos de mellanhänder som förmedlar och säljer fondandelarna i fråga.

Skälen för regeringens bedömning: I många fall är det fler aktörer än fondförvaltaren och investeraren som är inblandade när en investerare köper fondandelar. Endast en bråkdel av kunderna vänder sig direkt till en fondförvaltare för att köpa fondandelar. I stället är det vanligtvis någon mellanhånd som hanterar kundkontakten. När kunder väljer fonder inom premiepensionssystemet vänder de sig till Pensionsmyndigheten, som hanterar informationsutbytet och orderläggningen. Den som investerar i fonder inom ramen för sin tjänstepension eller genom en privat fondförsäkring vänder sig till försäkringsföretaget, en bank eller en försäkringsförmedlare för information om och hantering av köp och försäljningar av fondandelar. Även direktspårande i fonder sker vanligen genom värdepappersinstitut eller försäkringsförmedlare.

Konsumentverket framför att det vore önskvärt att hållbarhetsinformationen fanns tillgänglig även på webbplatserna hos de mellanhänder som förmedlar och säljer fondandelar. Regeringen anser visserligen att sannolikheten för att hållbarhetsredovisningen får önskad genomslagskraft bland investerare ökar om kravet även skulle omfatta de aktörer som distribuerar fonder. Det finns emellertid även andra aspekter att beakta. För värdepappersinstitut regleras kraven på företagets informationsgivning i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (förkortat MiFID II). Regeringen har nyligen lämnat förslag till hur MIFID II ska genomföras i svensk rätt (prop. 2016/17:162). Förslaget innebär att direktivet ska genomföras genom ändringar huvudsakligen i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden som ska träda i kraft den 3 januari 2018. Reglerna om informationsgivning i lagen om värdepappersmarknaden gäller också för försäkringsförmedlare som har tillstånd att som sidoverksamhet ta emot och vidarebefordra order och tillhandahålla investeringsrådgivning om fondandelar utanför ramen för en försäkring. Kraven på fondbolagens och AIF-förvaltarens informationsgivning när det gäller de fonder som de förvaltar behandlas i avsnitt 5.4.1. Fondförvaltare har även

möjlighet att distribuera fonder som förvaltas av någon annan, och då gäller motsvarande krav på tillhandahållande av information som när bolaget distribuerar andelar i egna fonder (se prop. 2010/11:135 s. 140). Kraven på informationsgivning för värdepappersinstitut är utformade så att de grundläggande kraven finns i MiFID II som i sin tur föreslås genomföras i svensk rätt genom ändringar i lagen om värdepappersmarknaden (nya 9 kap. 14–17 §§, se prop. 2016/17:162). På detta område är det dock fråga om fullharmonisering, dvs. medlemsstaterna får som huvudregel inte införa regler som avviker från dem i MiFID II. Samma regelkomplex, MiFID II och lagen om värdepappersmarknaden, gäller för reglerade marknader och handelsplattformar. Det torde således inte heller gå att ställa några särskilda krav avseende hållbarhetsinformation på handelsplatser där fondandelar handlas.

När en försäkringsförmedlare hanterar fonder för en kunds räkning inom ramen för en försäkring så har detta tidigare ansetts utgöra en del av förmedlarens ordinarie verksamhet, som på EU-nivå regleras i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/92/EG av den 9 december 2002 om försäkringsförmedling. Det direktivet innebär en minimireglering och hindrar inte ytterligare nationella informationskrav. Det skulle emellertid kunna uppstå en skevhet i förhållande till värdepappersinstitut om försäkringsförmedlare ålades en specifik informationsskyldighet avseende hållbarhetsfrågor som inte kan åläggas värdepappersinstitut. Regeringen har nyligen föreslagit att reglerna om rådgivning ska harmoniseras så långt som möjligt så att samma regler ska gälla oavsett vilken företagstyp som bedriver verksamheten (se prop. 2016/17:162 s. 442–460). På samma sätt anser regeringen att reglerna för förmedling av fondandelar bör vara så lika som möjligt, oavsett om förmedlingen har föregåtts av rådgivning eller inte och oavsett om förmedlingen avser fonder inom ramen för en försäkring eller inte. Utgångspunkten är dock att försäkringsförmedlare och andra näringsidkare som lämnar råd om fonder också har en skyldighet att lämna tillräcklig information om fonderna. Eftersom den information som enligt annan lagstiftning anses behövas inför en investering i fonder utgörs av faktablad och tillgång till informationsbroschyren, bör det vara denna information som förmedlaren ska tillhandahålla för att anses agera i enlighet med god försäkringsförmedlarsed (se 5 kap. 4 § första stycket lagen om försäkringsförmedling). Mot bakgrund av utformningen av reglerna om distribution av fondandelar och avsaknaden av möjligheter att införa likalydande krav för alla aktörer, gör regeringen bedömningen att det inte är lämpligt att införa någon särskild reglering om informationskrav när det gäller hållbarhet för övriga aktörer, utöver fondförvaltare, som distribuerar fonder.

6 Fondbolag, förvaltningsbolag och vissa AIF-förvaltare får möjlighet att föra investeringssparkonto

Regeringens förslag: Definitionen av investeringsföretag i lagen om investeringssparkonto utvidgas till att omfatta fondbolag och förvaltningsbolag som hör hemma i en stat inom EES samt svenska och utländska AIF-förvaltare som hör hemma i en stat inom EES och som förvaltar specialfonder. Dessa företag ges därmed möjlighet att föra investeringssparkonto.

På ett sådant investeringssparkonto får bara fondandelar och kontanta medel förvaras.

Ett fondbolag, ett förvaltningsbolag och en AIF-förvaltare som för investeringssparkonto ska lämna information om begränsningarna när det gäller vilka investeringstillgångar som får förvaras på investeringsparkontot.

Om ett fondbolag eller en AIF-förvaltare avser att föra investeringsparkonton, ska tillstånd för portföljförvaltning inte vara en förutsättning för att få tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet. För att ett fondbolag som har tillstånd för portföljförvaltning ska kunna få tillstånd för sidoverksamhet ska det inte längre krävas att verksamheten utgör ett led i portföljförvaltningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå i en AIF-förvaltares ansökan om tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Utredningens förslag avviker från regeringens förslag genom att utredningen inte föreslår att ett fondbolag eller en AIF-förvaltare ska kunna få tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet oberoende av tillståndet för diskretionär portföljförvaltning. Utredningens förslag omfattar inte heller AIF-förvaltare.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Fondbolagens förening* och *Näringslivets Regelnämnd* noterar att fondbolag, som en förutsättning för att få föra investeringssparkonto, ska ha tillstånd att ta emot redovisningsmedel, vilket också förutsätter tillstånd för portföljförvaltning. De framhåller att många mindre företag inte driver någon annan verksamhet än fondförvaltning och att det är viktigt att det klargörs att den enda verksamhet som sådana fondbolag med tillstånd för portföljförvaltning kommer att driva med stöd av detta tillstånd är tillhandahållande av investeringsparkonto. Fondbolagens förening och Näringslivets Regelnämnd noterar även att det på ett investeringssparkonto hos ett fondbolag kommer att kunna finnas andelar i värdepappersfonder och specialfonder som bolaget förvaltar eller distribuerar för ett annat fondbolags räkning. Eftersom förvaltning av specialfonder kräver tillstånd enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder anser Fondbolagens förening och Näringslivets Regelnämnd att det är nödvändigt att även AIF-förvaltare med

tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet får möjlighet att föra investeringssparkonton. *Skatteverket* noterar att det inte ser några direkta hinder mot att låta fondbolag och förvaltningsbolag få möjlighet att föra investeringssparkonto. Skatteverket framhåller även att det är viktigt att behovet av eventuella ändringar av skattereglerna utreds vidare, bl.a. skyldigheten för förvaltningsbolag att lämna kontrolluppgifter.

Skälen för regeringens förslag

Investeringssparkonto – ett schablonbeskattat sparande

Den 1 januari 2012 infördes ett schablonbeskattat sparande för vissa direktägda finansiella instrument, benämnt investeringssparkonto. I lagen (2011:1268) om investeringssparkonto infördes villkor för den nya sparformen och i inkomstskattelagen (1999:1229) infördes bestämmelser om beskattning av finansiella instrument och kontanta medel på investeringssparkonto.

Utgångspunkten är att investeringstillgångar och kontanta medel får förvaras på ett investeringssparkonto. Med investeringstillgångar avses finansiella instrument som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES), finansiella instrument som handlas på en handelsplattform och andelar i en värdepappersfond eller specialfond. Finansiella instrument som har getts ut av företag som innehavaren har ett stort inflytande över och kvalificerade andelar är inte investeringstillgångar. Finansiella instrument som inte är investeringstillgångar är kontofrämmande tillgångar. Kontofrämmande tillgångar kan komma att förvaras på ett investeringssparkonto och får då förvaras på kontot under en begränsad tid.

Finansiella instrument och kontanta medel på ett investeringssparkonto schablonbeskattas som regel. Det innebär att kontoinnehavaren inte ska redovisa kapitalvinster och annan avkastning på sådana tillgångar. På motsvarande sätt får kapitalförluster och utgifter på sådana tillgångar inte dras av. I stället ska kontoinnehavaren i inkomstslaget kapital ta upp en schablonmässigt beräknad intäkt. Denna intäkt baseras i huvudsak på marknadsvärdet på tillgångar som förvaras på investeringssparkontot under det aktuella beskattningsåret och kontoinnehavarens egna inbetalningar till kontot.

Det är endast de företag som omfattas av definitionen av investeringsföretag i lagen om investeringssparkonto som får föra investeringssparkonto. Med investeringsföretag avses svenska värdepappersbolag som har tillstånd att förvara finansiella instrument för kunders räkning och ta emot medel med redovisningsskyldighet, svenska kreditinstitut som har tillstånd att driva bank- eller finansieringsrörelse och utländska motsvarigheter som hör hemma inom EES.

Utökade möjligheter att föra investeringssparkonto ger konsumenter ett större utbud av fonder

Den verksamhet som fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare får driva är harmoniserad på EU-nivå genom UCITS-direktivet och AIFM-

direktivet. Fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare omfattas inte av definitionen av investeringsföretag i lagen om investeringssparkonto och får därför i dag inte föra investeringssparkonto.

Fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare kan i dag tillhandahålla fondandelar direkt till investerare utan inblandning av andra företag, men saknar alltså möjlighet att föra investeringssparkonto. För att erbjuda fondsparande på ett investeringssparkonto måste fondförvaltaren samarbeta med ett kreditinstitut eller ett värdepappersbolag som i sin tur kan erbjuda ett investeringssparkonto till investeraren. Det förhållandet att kreditinstitut och värdepappersbolag måste anlitas för ändamålet kan ha en konkurrenshämmande effekt. Det kan antas att kreditinstitut och värdepappersbolag är mer benägna att, inom ramen för ett investeringssparkonto, tillhandahålla andelar i fonder som förvaltas av fondförvaltare inom den egna koncernen än andelar i fonder som förvaltas av fondförvaltare som inte har någon anknytning till institutet eller bolaget. Det innebär att investerare får ett mindre utbud av fonder att välja mellan och möjligheten att investera i andelar i fonder som förvaltas av mindre fondförvaltare, som inte har någon anknytning till kreditinstitutet eller värdepappersbolaget, minskar. Det finns således goda argument för att låta även fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare föra investeringssparkonto.

Bör fondbolag och förvaltningsbolag få föra investeringssparkonto?

I förarbetena till lagen om investeringssparkonto konstateras att för att kunna föra ett investeringssparkonto är det nödvändigt att investeringsföretaget har tillstånd dels att ta emot återbetalningsskyldiga medel från allmänheten och placera medlen på ett inlåningskonto eller ta emot inbetalningarna med redovisningsskyldighet, dels att förvara värdepapper för kundens räkning (prop. 2011/12:1 s. 284). Ett fondbolag får, efter tillstånd av Finansinspektionen, ta emot medel med redovisningsskyldighet om bolaget har tillstånd för diskretionär portföljförvaltning (7 kap. 1 § lagen om värdepappersfonder). En sådan s.k. sidotjänst får dock endast tillhandahållas som ett led i den diskretionära portföljförvaltningen avseende finansiella instrument. Regeringens slutsats när investeringssparkontot infördes var därför att det inte var möjligt för ett fondbolag att få de tillstånd som krävdes för att tillhandahålla de tjänster som fick anses nödvändiga för ett investeringsföretag (samma prop. s. 285).

Det följer inte av UCITS-direktivet att ett fondbolag ska kunna få tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet. Det har dock bedömts nödvändigt att införa en möjlighet att få ett sådant sidotillstånd i svensk rätt, tillsammans med ett krav på att medel som tas emot med redovisningsskyldighet omedelbart ska avskiljas från bolagets egna tillgångar (7 kap. 1 § lagen om värdepappersfonder och prop. 2002/03:150 s. 325). För all verksamhet som drivs med stöd av ett sidotillstånd, även de sidotillstånd som följer av UCITS-direktivet, gäller enligt svensk rätt begränsningen att sådan verksamhet endast får utföras som ett led i portföljförvaltningen. UCITS-direktivet innehåller dock inte begränsningen att sidotjänsterna endast får utföras som ett led i fondbolagets diskretionära portföljförvaltning. Av direktivet följer endast

att ett fondbolag måste ha tillstånd för diskretionär portföljförvaltning för att kunna få tillstånd för sidotjänsterna (artikel 6.3 b i UCITS-direktivet).

AIFM-direktivet innehåller i det närmaste identiska regler om tillstånd för diskretionär portföljförvaltning och sidotjänster. När AIFM-direktivet skulle genomföras i svensk rätt konstaterade regeringen att det inte finns något krav i direktivet på att de tjänster som avses i sidotillstånden får utföras endast i samband med förvaltningen av investeringsportföljer (prop. 2012/13:155 s. 207 f.). Däremot finns det ett krav i AIFM-direktivet på att en AIF-förvaltare måste ha tillstånd för förvaltning av investeringsportföljer för att kunna få tillstånd att utföra sidotjänsterna. I lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder finns därför inget krav på att tillstånd för sidotjänster får ges endast för tjänster som utförs i samband med förvaltningen av investeringsportföljer (3 kap. 2 § första stycket).

Regeringen gör nu motsvarande bedömning när det gäller förutsättningarna för sidotillstånd för fondbolag. Kravet på att sidotjänster endast får utföras som ett led i den diskretionära portföljförvaltningen bör därför tas bort för fondbolag.

Fondbolagens förening och *Näringslivets Regelnämnd* påpekar att det sannolikt kommer att vara vissa fondbolag som kommer att ha tillstånd för diskretionär portföljförvaltning enbart för att kunna föra investeringssparkonto. Någon diskretionär portföljförvaltning kommer alltså inte att bedrivas i dessa fall. Regeringen konstaterar att detta inte är en lämplig ordning, inte minst eftersom Finansinspektionen ska återkalla ett fondbolags tillstånd om bolaget under en sammanhängande tid av sex månader inte har drivit sådan verksamhet som tillståndet avser (12 kap. 4 § lagen om värdepappersfonder). Regeringen anser därför att tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet bör kunna sökas separat, utan att ett fondbolag har tillstånd för diskretionär portföljförvaltning, när fondbolaget avser att föra investeringssparkonton. Tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet bör därför kunna sökas dels som sidotillstånd till diskretionär portföljförvaltning, dels separat för det fall ett fondbolag avser att föra investeringssparkonto. En ändring med den innebörden bör göras i lagen om värdepappersfonder.

Med dessa ändringar i lagen om värdepappersfonder finns förutsättningar för att låta fondbolag föra investeringssparkonto. För att ge fondbolagen den möjligheten bör definitionen av investeringsföretag i lagen om investeringssparkonto utvidgas till att omfatta fondbolag med tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet.

UCITS-direktivet innehåller regler om s.k. förvaltningspass som innebär att förvaltning av en fond i ett land inom EES kan ske gränsöverskridande av en förvaltare i ett annat land inom EES (se prop. 2010/11:135 s. 98–101 och prop. 2012/13:155 s. 360–362). Även ett förvaltningsbolag bör därför kunna få föra investeringssparkonto. Definitionen av investeringsföretag i lagen om investeringssparkonto bör därför utvidgas till att omfatta de förvaltningsbolag som hör hemma i en stat inom EES och som i sitt hemland har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i UCITS-direktivet (artikel 6.1) och får ta emot medel med redovisningsskyldighet.

Bör AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder få föra investeringssparkonto?

Andelar i specialfonder, som redan i dag är en godkänd investerings-tillgång enligt lagen om investeringssparkonto, förvaltas av AIF-förvaltare. Regeringen delar *Fondbolagens förening*s och *Näringslivets Regelnämnds* uppfattning att AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder bör kunna få tillhandahålla investeringssparkonton. Som redogörs för ovan har en konkurrensnackdel uppstått för de aktörer som förvaltar fonder och som inte får föra investeringssparkonto. När denna konkurrensnackdel åtgärdas när det gäller fondbolag och förvaltningsbolag, bör den åtgärdas även när det gäller AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder. Det är viktigt att investerare ges möjlighet att välja från ett brett utbud av specialfonder. AIF-förvaltare bör således också få möjlighet att föra investeringssparkonto.

På motsvarande sätt som redogörs för ovan avseende fondbolag, bör också krävas av AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder och som vill föra investeringssparkonto att de har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet (3 kap. 2 § andra stycket 2 lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). På motsvarande sätt som redogörs för ovan avseende lagen om värdepappersfonder, bör det också finnas en möjlighet att ansöka om tillstånd för att ta emot medel med redovisningsskyldighet separat, utan tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör också få meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå i en AIF-förvaltares ansökan om tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet (jfr 18 § förordningen [2013:588] om värdepappersfonder och 15 kap. 1 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). Någon annan ändring i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder krävs dock inte eftersom det, som framgår ovan, i den lagen inte anges att en AIF-förvaltare bara får ta emot medel med redovisningsskyldighet som ett led i portföljförvaltningsverksamheten. Definitionen av investeringsföretag i lagen om investeringssparkonto bör således utvidgas till att omfatta de AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder och har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Även AIFM-direktivet innehåller regler om förvaltningspass som innebär att förvaltning av en fond i ett land inom EES får ske gränsöverskridande av en förvaltare i ett annat land inom EES. Det innebär att en utländsk EES-baserad AIF-förvaltare kan få tillstånd att förvalta en specialfond (5 kap. 2 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). Definitionen av investeringsföretag i lagen om investeringsparkonto bör således utvidgas till att omfatta de utländska EES-baserade AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (5 kap. 2 §) och får ta emot medel med redovisningsskyldighet.

Ett begränsat investeringssparkonto

På ett investeringssparkonto får det enligt lagen om investeringssparkonto finnas kontanta medel, finansiella instrument som är upptagna till

handel på en reglerad marknad eller en motsvarande marknad utanför EES eller som handlas på en handelsplattform samt andelar i värdepappersfonder och specialfonder (6 och 10 §§). Även andelar i utländska motsvarigheter till värdepappersfonder och specialfonder anses utgöra godtagbara investeringstillgångar (prop. 2011/12:1 s. 284 och 295 f.).

Ett fondbolag, ett förvaltningsbolag och en AIF-förvaltare får endast förvara fondandelar (7 kap. 1 § första stycket 1 lagen om värdepappersfonder och 3 kap. 2 § andra stycket 1 lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). Ett fondbolag respektive förvaltningsbolag bör alltså få föra investeringssparkonto för fondandelar som förvaltas av bolaget. Det bör dock även vara möjligt för ett sådant bolag att föra investeringssparkonto för andelar i fonder som bolaget distribuerar för ett annat fondbolags eller förvaltningsbolags räkning. Som regel kommer sådana fondandelar att vara förvaltarregistrerade i fondbolagets namn för kundens räkning (4 kap. 12 § lagen om värdepappersfonder). Det kan här noteras att fondbolag sedan den 1 mars 2016 får vara kontoförande institut (3 kap. 2 § första stycket 5 och 6 lagen [1998:1479] om värdepapperscentraler och kontoföring av finansiella instrument). För att föra investeringssparkonto för andelar i fonder som förvaltas av ett annat fondbolag kommer det således krävas, förutom att fondbolaget är ett investeringsföretag enligt lagen om investeringssparkonto, att bolaget har tillstånd att ta emot fondandelar för förvaring (7 kap. 1 § första stycket 1 lagen om värdepappersfonder). Ett förvaltningsbolag har möjlighet att få tillstånd för förvaring i sitt hemland (artikel 6.3 b ii i UCITS-direktivet). AIF-förvaltare har, på motsvarande sätt som fondbolag, möjlighet att distribuera specialfonder som förvaltas av en annan AIF-förvaltare. AIF-förvaltare kan få tillstånd att ta emot fondandelar för förvaring och reglerna om förvaltarregistrering i lagen om värdepappersfonder (4 kap. 12 §) gäller även andelar i specialfonder (se hänvisningen i 12 kap. 5 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). Det innebär att det på ett investeringssparkonto som förs av en AIF-förvaltare även kommer att få förvaras fondandelar som förvaltas av en annan AIF-förvaltare. En utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder har möjlighet att få tillstånd för förvaring i sitt hemland (artikel 6.4 b ii i AIFM-direktivet). På ett investeringssparkonto som förs av fondbolag, förvaltningsbolag eller AIF-förvaltare kommer det således endast få förvaras fondandelar och kontanta medel. Detta innebär en begränsning i förhållande till de investeringssparkonton som förs t.ex. av värdepappersbolag, där alla typer av investeringstillgångar kan förvaras. Regeringen anser att det trots detta är angeläget att även fondbolag, förvaltningsbolag och AIF-förvaltare får möjlighet att föra investeringssparkonto.

Innan ett investeringsföretag ingår ett avtal om investeringssparkonto med en fysisk person eller ett dödsbo ska företaget lämna information om vad som avses med investeringstillgångar och kontofrämmande tillgångar. I de fall det är ett fondbolag, förvaltningsbolag eller en AIF-förvaltare som för ett investeringssparkonto bör informationsskyldigheten även omfatta information om de begränsningar som finns när det gäller vilka investeringstillgångar som får förvaras på investeringsparkontot.

Behovet av ändringar i skattelagstiftningen

Skatteverket framhåller att det är viktigt att behovet av eventuella ändringar av skattereglerna utreds vidare, bl.a. skyldigheten för förvaltningsbolag att lämna kontrolluppgifter.

I inkomstskattelagen finns bestämmelser om vad som ska tas upp som intäkt och dras av som kostnad i inkomstslaget kapital. Den som under kalenderåret har innehaft ett investeringssparkonto ska ta upp en schablonintäkt och denna ska beräknas på visst sätt (42 kap. 35–41 §§). Utdelning, kapitalvinst och annan avkastning på tillgångar och förpliktelser som förvaras på ett investeringssparkonto ska inte tas upp (42 kap. 42 §). Utgifter och kapitalförluster som avser sådana tillgångar får inte heller dras av. Dessa bestämmelser kommer även att vara tillämpliga på innehav på investeringssparkonton som förs av fondbolag, förvaltningsbolag eller AIF-förvaltare.

I skatteförfarandelagen (2011:1244) finns bestämmelser om att kontrolluppgift ska lämnas om schablonintäkt för investeringssparkonto (22 kap. 16 §). Kontrolluppgiften ska lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som för eller har fört ett investeringssparkonto. Det kommer således att föreligga en skyldighet för fondbolag och svenska AIF-förvaltare som för eller har fört ett investeringssparkonto att lämna kontrolluppgift om schablonintäkt för investeringssparkonto. Utländska företag som driver bankverksamhet, värdepappersrörelse, fondverksamhet, finansieringsverksamhet eller försäkringsverksamhet i Sverige utan att inrätta en filial eller motsvarande etablering här i landet, ska innan verksamheten inleds ge in en skriftlig förbindelse till Finansinspektionen om att lämna kontrolluppgifter i enlighet med bestämmelserna i skatteförfarandelagen (23 kap. 5 §). Bestämmelsen kommer att gälla både för förvaltningsbolag enligt lagen om värdepappersfonder och för utländska AIF-förvaltare som förvaltar en specialfond enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Även förvaltningsbolag och utländska AIF-förvaltare kommer således att vara skyldiga att lämna kontrolluppgift om schablonintäkt för investeringssparkonto. Skyldigheten att lämna en sådan skriftligt förbindelse gäller dock inte ett utländskt företag som hör hemma i en stat inom EES och som på grund av bestämmelser i den staten är förhindrat att lämna kontrolluppgifter.

Sammanfattningsvis bedömer regeringen att förslaget inte föranleder några ändringar i inkomstskattelagen och skatteförfarandelagen.

7 Utökade möjligheter till andelsklasser

Regeringens förslag: Andelsklasser i en och samma värdepappersfond eller specialfond ska få vara förenade med olika villkor även för distribution och valutasäkring.

Uppräkningen i lagen om värdepappersfonder av vilka villkor som andelsklasser får vara förenade med ska inte vara uttömmande. Andelsklasser i en och samma fond ska även få vara förenade med

andra villkor som framgår av föreskrifter som meddelas med stöd av lagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. andra villkor som andelsklasser får vara förenade med, och
2. under vilka förutsättningar en andelsklass får vara förenad med ett visst villkor.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningens förslag avviker från regeringens förslag genom att utredningen inte föreslår något bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Finansinspektionen* efterfrågar ett förtydligande av under vilka förutsättningar en andelsklass som är förenad med villkor för distribution ska kunna rikta sig till en utpekad aktör, t.ex. ett försäkringsföretag, och inte betraktas som portföljförvaltning för en enda kunds räkning. Finansinspektionen anser även att det bör belysas hur en sådan andelsklass bör regleras i fondbestämmelserna. *Fondbolagens förening* anser att det är viktigt att grunderna för andelsklasser anges i lag men föreslår, i syfte att möjliggöra utveckling på området, att uppräkningsvillkor för andelsklasser kompletteras med ett bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter om andra villkor som en andelsklass får vara förenad med.

Skälen för regeringens förslag

Vad är andelsklasser?

I en värdepappersfond får det enligt gällande rätt finnas andelar av olika slag (andelsklasser). Andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med olika villkor för utdelning, avgifter, lägsta teckningsbelopp samt i vilken valuta andelarna tecknas och inlöses (4 kap. 10 § lagen om värdepappersfonder). Andelarna i en andelsklass ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden.

Att andelarna i en fond är uppdelade i andelsklasser innebär således att investerare erbjuds att förvärva andelar som är förenade med olika rättigheter. Den underliggande förmögenhetsmassan är dock fortfarande gemensam och förvaltas med samma placeringsinriktning. Att kunna erbjuda andelar i olika andelsklasser kan vara ett kostnadseffektivt sätt att differentiera en fonds egenskaper i enlighet med efterfrågan på marknaden (se prop. 2010/11:135 s. 251).

Frågan om andelsklasser i värdepappersfonder har varit föremål för överväganden av flera utredningar. Redan 2002 behandlades frågan om differentierade förvaltningsavgifter av Värdepappersfondsutredningen i betänkandet *Investeringsfonder – Förvaringsinstitut, avgifter m.m.* (SOU 2002:104). Frågan om andelar i en fond skulle kunna vara förenade med olika villkor togs upp på nytt av Investeringsfondsutredningen i betänkandet *Fondverksamhet över gränserna – Genomförande av UCITS IV-direktivet* (SOU 2010:78). Investeringsfondsutredningen föreslog, med beaktande av konkurrenssituationen på den svenska fondmarknaden, att fondbolag skulle få en uttrycklig möjlighet

att erbjuda fondandelsklasser för differentiering av avgifter, notering av andelsvärde i olika valutor, valutasäkring av fondförmögenheten samt för ackumulering respektive utbetalning av utdelning (SOU 2010:78 s. 355 f.). Även kombinationer av dessa alternativ skulle enligt förslaget vara tillåtet. Investeringsfondsutredningen föreslog även att Finansinspektionen skulle ha möjlighet att godkänna andra andelsklasser än de uppräknade. Regeringen gjorde dock i det sammanhanget en delvis annan bedömning och föreslog att andelsklasser förenade med olika villkor skulle tillåtas i begränsad omfattning. Regeringen ansåg att det fanns skäl att gå stegvis fram när det gällde införandet av andelsklasser (prop. 2010/11:135 s. 251).

Andelsklasser med särskilda villkor för distribution

När möjligheten att ha olika typer av andelsklasser i en värdepappersfond infördes ansåg regeringen att andelsklasser som uttryckligen riktar sig till vissa investerare inte borde tillåtas (prop. 2010/11:135 s. 253 f.). Regeringen påpekade att detta inte hindrar att man kan etablera andelsklasser som genom krav på lägsta insättning eller höga insättningsavgifter indirekt riktar sig till framför allt institutionella investerare. En förutsättning för att en fond ska leva upp till kravet på att vara öppen för allmänheten är emellertid att fonden erbjuder minst en fondandelsklass utan den typen av krav som i realiteten exkluderar flertalet konsumenter. Om detta krav är uppfyllt kvarstår en reell möjlighet även för konsumenter att investera i fonden och få tillgång till den placeringsinriktning som fonden erbjuder.

MiFID II och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 600/2014 av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (förkortad MiFIR) trädde i kraft den 2 juli 2014. Medlemsstaterna ska senast den 3 juli 2017 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa MiFID II. Medlemsstaterna ska tillämpa dessa bestämmelser fr.o.m. den 3 januari 2018, som är det datum då MiFIR ska börja tillämpas. Regeringen har nyligen lämnat förslag till hur MiFID II ska genomföras i svensk rätt (prop. 2016/17:162). Förslaget innebär att direktivet ska genomföras genom ändringar huvudsakligen i lagen om värdepappersmarknaden och att de ska träda i kraft den 3 januari 2018.

I MiFID II finns bl.a. regler om investeringsrådgivning på oberoende grund. Reglerna innebär bl.a. att ett värdepappersinstitut som erbjuder investeringsrådgivning på oberoende grund inte får ta emot och behålla ersättning som utbetalas eller tillhandahålls av någon tredjepart eller av en person som agerar för en tredjeparts räkning. Vissa mindre icke-monetära ersättningar som kan höja kvaliteten på den tjänst som tillhandahålls en kund omfattas inte av förbudet. Förbudet gäller även vid utförande av investeringstjänsten portföljförvaltning (se artikel 24.7 och 24.8 i direktivet samt samma prop. s. 425). Enligt ovan nämnda förslag ska förbudet mot tredjepart ersättningar genomföras i svensk rätt genom ändringar i lagen om värdepappersmarknaden. De nya reglerna innebär att de företag som erbjuder investeringsrådgivning på oberoende grund sannolikt kommer att ta betalt för rådgivning direkt från kunden i stället

för att fondbolaget eller AIF-förvaltaren betalar provision eller annan ersättning till företaget när företaget förmedlar fondandelar till en kund.

Förbudet i MiFID II mot tredjepartsersättningar vid investeringsrådgivning på oberoende grund och vid portföljförvaltning innebär att fondbolagen kommer att behöva se över sina affärsmodeller för distribution av fondandelar. Troligtvis kommer nya affärsmodeller för distribution av fondandelar innebära ett behov av att kunna skapa andelsklasser som skiljer sig åt beroende på hur fondandelarna distribueras. Andelar i en och samma fond kan komma att distribueras med eller utan olika typer av provisionsersättningar beroende på vilken distributionskanal som används och vilka tjänster som tillhandahålls i samband med distributionen. Det finns därför ett behov av att kunna variera avgiften beroende på om investeringsrådgivningen tillhandahålls på oberoende eller icke oberoende grund. För att möjliggöra att investeringsrådgivning på oberoende grund utvecklas i Sverige anser regeringen att det bör vara möjligt att skapa andelsklasser med särskilda villkor för den sortens distribution. Syftet med sådana nya andelsklasser är att ett värdepappersinstitut som distribuerar andelar i en fond ska kunna ta betalt direkt av kunden utan att nivån på vad kunden betalar i sin helhet förändras jämfört med i dag. Utredningen använder sig av följande exempel för att belysa hur differentierade avgifter kan användas (SOU 2016:45 s. 366 f.):

Om en fond exempelvis tidigare hade ett förvaltningsarvode om 1 procent av värdet, varav värdepappersinstitutet erhöll hälften, kommer den nya fondandelsklassen att ha ett förvaltningsarvode på 0,5 procent, och värdepappersinstitutet får ta ut en avgift på 0,5 procent direkt från kunden.

Möjligheten att skapa andelsklasser med särskilda villkor för distribution aktualiserar gränsdragningen mellan kollektiv portföljförvaltning (fondförvaltning) och diskretionär portföljförvaltning som ett fondbolag kan få tillstånd att utföra (1 kap. 4 § och 7 kap. lagen om värdepappersfonder). För sådan diskretionär portföljförvaltning gäller således andra regler och tillståndskrav än för fondförvaltning. Investeringsbeslut för en värdepappersfond sker i enlighet med placeringsinriktningen för förvaltningen av tillgångarna i värdepappersfonden, som ägs gemensamt av fondandelsägarna. Förvaltningen av tillgångarna sköts utan att det beaktas från vilken andelsklass tillgångarna härrör. På så sätt skiljer sig andelsklasser åt från delfonder, där placeringsinriktningen kan skilja sig åt inom en och samma fond. Vid kollektiv portföljförvaltning sker förvaltningen utifrån de förutsättningar som följer av lag, andra föreskrifter och fondbestämmelserna. I ett uppdrag om diskretionär portföljförvaltning är det i stället parterna som avtalar vilken inriktning förvaltningen ska ha. Även antalet investerare är relevant för att avgöra om en företeelse ska bedömas som kollektiv portföljförvaltning eller diskretionär portföljförvaltning.

Finansinspektionen efterfrågar ett förtydligande när det gäller hur en andelsklass ska kunna rikta sig till en utpekad aktör, t.ex. ett försäkringsföretag, utan att förvaltningen betraktas som diskretionär portföljförvaltning för en enda kunds räkning. För att en riktad distribution inte ska betraktas som diskretionär portföljförvaltning för en enda kunds

räkning bör andelsklassen ytterst vända sig till ett kollektiv av investerare eller bakomliggande investerare. Det bör enligt regeringens uppfattning alltid göras en genomlysning för att beakta eventuellt bakomliggande investerare som t.ex. genom förvaltarregistrering får exponering mot fonden (jfr prop. 2012/13:155 s. 193). När en fond tillhandahålls inom ramen för en fondförsäkring är det försäkringsföretaget som formellt är andelsägare. En andelsklass bör dock kunna rikta sig till ett försäkringsföretag om fondandelarna ingår i försäkringsprodukter som säljs till andra investerare. För att en värdepappersfond ska anses uppfylla kravet på att vara öppen för allmänheten bör villkoren för minst en andelsklass utformas så att konsumenter och andra som önskar att investera i fonden inte exkluderas t.ex. genom att andelsklasserna finns tillgängliga enbart via en viss handelsplattform eller liknande distributionskanal med begränsad tillgänglighet.

Finansinspektionen efterfrågar även vägledning när det gäller hur en andelsklass som är förenad med villkor för distribution bör regleras i fondbestämmelserna. Regeringen konstaterar att fondbestämmelser ska godkännas av Finansinspektionen och att det i fondbestämmelserna ska anges vilka andelsklasser som finns i fonden och vilka villkor som är förenade med respektive andelsklass (4 kap. 8 § andra stycket 3 lagen om värdepappersfonder). Med hänsyn till behovet av att skilja mellan kollektiv förvaltning och diskretionär portföljförvaltning kan fondbolaget inte tillåtas att fritt få bestämma till vem fonden ska rikta sig (se prop. 2002/03:150 s. 254). Det åligger därför fondbolaget att i fondbestämmelserna ange objektiva kriterier för att kunna bedöma vilka investerare som andelsklassen riktar sig till (samma prop.). Det ska således inte kunna bli fråga om en skönsmässig bedömning från fondbolagets sida om huruvida en investerare har rätt att investera i en viss andelsklass eller inte. Ett fondbolag bör kunna utforma fondbestämmelserna så att en andelsklass är förbehållen andelsägande via en viss distributionskanal. En andelsklass bör t.ex. kunna vara förbehållen andelsägande via distributörer som tillhandahåller oberoende rådgivning och tar betalt för rådgivningen direkt av kunden. Som framgår ovan bör en andelsklass också kunna rikta sig till ett försäkringsföretag om fondandelarna tillhandahålls inom ramen för en fondförsäkring. Motsvarande bör gälla när distribution sker inom ramen för premiepensionssystemet och där Pensionsmyndigheten formellt är ägare till fondandelarna. Fondbestämmelserna ska godkännas om de är skäligen för andelsägare och ändringar ska godkännas bl.a. om ändringarna inte strider mot andelsägarnas gemensamma intresse (4 kap. 9 § lagen om värdepappersfonder). Det innebär också att en andelsklass endast får godkännas under förutsättning att andelsägare i en annan andelsklass inte kommer att missgynnas (se prop. 2010/11:135 s. 252). Finansinspektionen har dessutom en möjlighet att meddela föreskrifter om innehållet i fondbestämmelserna (18 § 11 förordningen [2013:588] om värdepappersfonder). När en andelsklass utformas på så sätt att en andelsägare, exempelvis ett försäkringsföretag, anges i fondbestämmelserna bör det ankomma på fondbolaget att säkerställa att det finns ett bakomliggande kollektiv av investerare och att det därmed inte är fråga om diskretionär portföljförvaltning för en enda kunds räkning. Det är också något som Finansinspektionen kan följa upp inom ramen för tillsynen.

Bestämmelserna om andelsklasser i lagen om värdepappersfonder gäller även för specialfonder (se 12 kap. 5 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder med hänvisning till 4 kap. 10 § lagen om värdepappersfonder). De ändringar som nu föreslås för värdepappersfonder bör gälla också för specialfonder. Även för specialfonder gäller att fondbestämmelserna ska godkännas endast om de kan anses vara skäliga för andelsägarna (se 12 kap. 3 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder med hänvisning till 4 kap. 8 och 9 b §§ lagen om värdepappersfonder).

Valutasäkrade andelsklasser

Enligt gällande rätt får en värdepappersfond innehålla andelsklasser som utfärdas i olika valutor (4 kap. 10 § andra stycket lagen om värdepappersfonder). När en svensk fond med andelar utfärdade i svenska kronor ska marknadsföras i andra länder kan således en ny andelsklass införas där andelarna exempelvis utfärdas i euro. När andelsklasser utfärdas i olika valutor exponeras de för olika risk för valutakursförändring, vilket innebär att andelsklasserna kan komma att utvecklas olika. Det är en typ av risk som skulle kunna hanteras genom att valutakursen säkras. Enligt nuvarande regler är det dock inte möjligt att valutasäkra en andelsklass.

Möjligheten att differentiera en andelsklass för att valutasäkra fondförmögenheten behandlades av Investeringsfondsutredningen. Den utredningen var av uppfattningen att det, för att stärka svenska fonders internationella konkurrenskraft, fanns skäl att tillåta valutasäkrade andelsklasser även i Sverige. Utredningen ansåg vidare att det borde finnas en möjlighet för Finansinspektionen att godkänna andra andelsklasser än de som räknades upp i lag (SOU 2010:78 s. 355 f.). Andelsklasser var dock en för svenska förhållanden ny företeelse och innebar en delvis komplex hantering varför regeringen, som framgår ovan, valde att i det skedet begränsa sitt förslag i förhållande till utredningens. Någon möjlighet att tillåta valutasäkrade andelsklasser i Sverige infördes således inte i det sammanhanget.

Nu finns det emellertid flerårig erfarenhet av att i Sverige använda andelsklasser i värdepappersfonder. Regeringen anser att det med hänsyn till det och då det skulle göra det möjligt för svenska fondförvaltare att kunna konkurrera utomlands bör vara möjligt även med valutasäkrade andelsklasser.

Valutasäkring av en andelsklass kan åstadkommas på olika sätt genom användning av olika finansiella instrument. Om det finns en valutasäkrad andelsklass i en fond uppstår det dock frågor om hur dessa finansiella instrument ska hanteras i förhållande till den för samtliga andelsklasser gemensamma fondförmögenheten, särskilt med hänsyn till sannolikheten att en kostnad för valutasäkringen uppkommer. Som redovisas ovan ska villkor i fondbestämmelserna godkännas om de är skäliga för andelsägarna. Det innebär att en andelsklass får godkännas endast om villkoren för den inte innebär att en andelsklass gynnas på bekostnad av en annan andelsklass. Kostnader som är särskilt hänförliga till en viss andelsklass ska enbart belasta den andelsklassen och inte övriga andelsklasser. Det åligger fondbolaget att identifiera och hantera de eventuella intressekonflikter som kan uppkomma mellan olika fondandelsklasser, och att, i

samband med att fondbestämmelserna prövas av Finansinspektionen, på ett tydligt sätt visa att dessa förutsättningar är uppfyllda (prop. 2010/11:135 s. 252 f.).

Bestämmelserna om andelsklasser i lagen om värdepappersfonder gäller, som nämns ovan, även för specialfonder (se 12 kap. 5 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder med hänvisning till 4 kap. 10 § lagen om värdepappersfonder). De ändringar som nu föreslås för värdepappersfonder bör gälla även för specialfonder.

Andra villkor som en andelsklass får förenas med och vilka krav som bör gälla för en andelsklass

Andelsklasser i fonder är i dag en utbredd företeelse i många av EU:s medlemsstater. Frågan om andelsklasser har också varit föremål för diskussion inom Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma). Esma har genomfört två konsultationer och publicerat en ståndpunkt när det gäller andelsklasser (den 30 januari 2017). I den ståndpunkten beskrivs de principer som ska beaktas vid upprättandet av alla typer av villkorade andelsklasser i värdepappersfonder (UCITS-fonder). Principerna innebär i huvuddrag att en fond, trots indelningen i andelsklasser, ska ha en gemensam placeringsinriktning och en kollektiv förvaltning av tillgångarna, att fondbolaget bör implementera lämpliga metoder för att begränsa risken att villkoren för en andelsklass påverkar en annan andelsklass negativt, att villkoren för en andelsklass ska vara beslutade innan andelsklassen etableras samt att skillnaderna mellan olika andelsklasser ska beskrivas i de fall en investerare kan välja mellan två eller flera andelsklasser.

Med hänsyn till den utveckling som sker på området anser regeringen, i likhet med *Fondbolagens förening*, att uppräkningsen i lagen om värdepappersfonder av de villkor som en andelsklass får förenas med inte bör vara uttömmande utan att det bör vara möjligt att införa fler andelsklasser än de som anges i den lagen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför få meddela föreskrifter om vilka andra villkor en andelsklass får förenas med.

Med hänsyn till den utveckling som sker på området anser regeringen också att det kan finnas behov av att i föreskrifter på lägre nivå än lag ställa upp ytterligare krav som bör vara uppfyllda för att en andelsklass ska kunna godkännas. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför få meddela föreskrifter om under vilka förutsättningar en andelsklass får vara förenad med ett visst villkor.

8 Regler om kapitaltäckning för fondbolag, AIF-förvaltare och vissa värdepappersbolag

8.1 Inledning

I Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om särskild tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (i det följande benämnt kapitaltäckningsdirektivet) och i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (i det följande benämnd tillsynsförordningen) finns regler om kapitalkrav och kapitaltäckning. Dessa regler är i första hand avsedda för banker och andra kreditinstitut. Reglerna syftar till att värna stabiliteten i det finansiella systemet genom att ställa krav på kreditinstitut och värdepappersföretag i fråga om bl.a. kapital, likviditet, stora exponeringar, rapportering, ersättningsregler och styrning och kontroll. Tillsynsförordningen är direkt tillämplig på svenska företag och kapitaltäckningsdirektivet har genomförts i svensk rätt i huvudsak genom lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, lagen om värdepappersmarknaden, lagen (2014:966) om kapitalbuffertar och lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag samt genom föreskrifter från Finansinspektionen. Dessutom finns ytterligare EU-reglering som har betydelse i sammanhanget i form av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG (i det följande benämnt MiFID I) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG av den 16 december 2002 om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat och om ändring av rådets direktiv 73/239/EEG, 79/267/EEG, 92/49/EEG, 92/96/EEG, 93/6/EEG och 93/22/EEG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/78/EG och 2000/12/EG (i det följande benämnt konglomeratdirektivet). Reglerna på området är därför omfattande och svårgenomträngliga.

Redan innan kapitaltäckningsdirektivet och tillsynsförordningen antogs motsvarade kapitalkraven för fondförvaltare som utför diskretionär portföljförvaltning kapitalkraven som gällde för värdepappersbolag med motsvarande verksamhet. När kapitaltäckningsdirektivet genomfördes i svensk rätt gjordes de nya kapitaltäckningskraven tillämpliga även på värdepappersbolag som inte omfattas av definitionen av värdepappersföretag i tillsynsförordningen (1 kap. 2 § lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag). Regeringen valde också att behålla den systematik som då gällde och som innebar att fondbolag och AIF-förvaltare som utför diskretionär portföljförvaltning ska omfattas av samma kapitalkrav som värdepappersbolag med motsvarande verksam-

het (se 2 kap. 10 och 10 a §§ lagen om värdepappersfonder och 7 kap. 6 och 6 a §§ lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). I dessa delar går kraven därför utöver det som krävs av EU-rätten. Samtidigt uttalade regeringen att det fanns ett behov av översyn när det gäller kapitaltäckningsregelverkets tillämpning på olika typer av värdepappersbolag, fondbolag och AIF-förvaltare (prop. 2013/14:228 s. 129 och 131). Överväganden och förslag i denna del har därför ingått i utredningens uppdrag (dir. 2014:139).

I avsnitt 8.2 behandlas frågan om kapitaltäckningsreglerna bör vara tillämpliga på fondbolag respektive AIF-förvaltare, inklusive frågan om reglernas tillämplighet när fondbolag eller AIF-förvaltare ingår i en företagsgrupp. I avsnitt 8.3 behandlas reglernas tillämplighet för vissa värdepappersbolag.

8.2 Ska fondbolag och AIF-förvaltare omfattas av kapitaltäckningsreglerna i tillsynsförordningen och i kapitaltäckningsdirektivet?

Regeringens förslag: Kravet på att fondbolag och AIF-förvaltare som har tillstånd för diskretionär portföljförvaltning ska tillämpa de regler i tillsynsförordningen, lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag samt lagen om kapitalbuffertar som gäller för värdepappersbolag med motsvarande verksamhet tas bort.

Bestämmelserna om tillsyn på gruppnivå när det gäller fondbolag och AIF-förvaltare ersätts med en upplysning om att det finns bestämmelser om sådan tillsyn i tillsynsförordningen, lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag och lagen om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Bestämmelsen i lagen om värdepappersfonder om hur ett fondbolag som är ett moderföretag ska redovisa uppgifter på grundval av gruppens konsoliderade situation tas bort.

Utredningens förslag överensstämmer delvis med regeringens förslag. Utredningens förslag avviker från regeringens förslag genom att utredningen inte föreslår någon ändring i bestämmelserna i lagen om värdepappersfonder om de kapitalkrav för fondbolag och AIF-förvaltare som ska tillämpas på gruppnivå eller om hur ett fondbolag som är ett moderföretag ska redovisa uppgifter i enlighet med gruppens konsoliderade situation.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Finansinspektionen* välkomnar att det utvidgade tillämpningsområdet för tillsynsförordningen begränsas för svenska fondbolag och AIF-förvaltare. Enligt inspektionen förekommer de risker som kapitaltäckningsregelverket är avsett att hantera i de bolag som undantas från reglerna endast i begränsad utsträckning eller inte alls. Finansinspektionen noterar emellertid att utredningens förslag om tillsyn på gruppnivå inte tycks innebära rena hänvisningar utan i stället ställer upp kapitalkrav som går utöver vad som framgår av tillsynsförordningen och lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

Enligt inspektionens uppfattning bör förslaget därför ses över i denna del. Finansinspektionen noterar även att det i lagen om värdepappersfonder i dag anges vilka redovisningsregler som ska gälla när ett fondbolag som är ett moderföretag ska redovisa på grundval av gruppens konsoliderade situation. Ett fondbolag får dock endast driva fondverksamhet och kan därför inte vara ett moderföretag såsom anges i lagen. *Fondbolagens förening* framhåller att förslaget att anpassa kapitalkraven för svenska fondbolag till EU-rättens nivå är mycket viktigt för att utjämna den konkurrenssnackdel som svenska bolag med tillstånd för portföljförvaltning har i dag. De kapitalkrav som gäller för ett fondbolag enligt EU-rätten – startkapital om minst 125 000 euro samt tillkommande egna medel relaterade till fondförmögenheten, dock lägst 25 procent av bolagets fasta omkostnader – är anpassade för att täcka den operativa risken i verksamheten. Tillämpningen av kapitaltäckningsregelverket medför inte nödvändigtvis högre kapitalkrav. Regelverkets komplexitet och svårighet att applicera på fondverksamhet leder dock till en stor administrativ börda för rapportering m.m.

Skälen för regeringens förslag

Regeringen i kapitaltäckningsdirektivet och tillsynsförordningen

Kapitaltäckningsdirektivet och tillsynsförordningen är tillämpliga på kreditinstitut och vissa värdepappersföretag (se artikel 2.1 i kapitaltäckningsdirektivet och artikel 1 samt definitionen av institut i artikel 4.1.3 i tillsynsförordningen). Med värdepappersföretag avses värdepappersföretag enligt definitionen i MiFID I. Kapitaltäckningsdirektivet och tillsynsförordningen innehåller därför inte i sig regler för fondbolag och AIF-förvaltare. När det gäller värdepappersföretag är kapitaltäckningsdirektivet och tillsynsförordningen endast i begränsad utsträckning tillämpliga på sådana företag som inte har tillstånd att förvara kunders finansiella instrument eller kontanter och som enbart har tillstånd att vidarebefordra eller utföra kunders order, bedriva portföljförvaltning eller ägna sig åt investeringsrådgivning (artikel 4.1.2 c i tillsynsförordningen). För dessa företag gäller endast en regel om visst startkapital (artikel 2.3 i kapitaltäckningsdirektivet) och ett krav på egna medel för företag som får utföra order eller portföljförvaltning (artikel 97.1 i tillsynsförordningen). I svensk rätt har dock, som framgår i avsnitt 8.1, regelverket i sin helhet gjorts tillämpligt på samtliga värdepappersbolag (prop. 2013/14:228 s. 128 f. och 271 f.). Reglerna om kapitalkrav för värdepappersbolag gjordes i det sammanhanget även tillämpliga på fondbolag som utför diskretionär portföljförvaltning samt på AIF-förvaltare som utför diskretionär förvaltning av investeringsportföljer, med motiveringen att samma regler ska träffa verksamheten oavsett om den bedrivs av ett värdepappersbolag, ett fondbolag eller en AIF-förvaltare (samma prop. s. 131).

Krav på startkapital och kapitalkrav under pågående verksamhet

Både fondbolag och AIF-förvaltare får, med särskilt tillstånd enligt lagen om värdepappersfonder (1 kap. 4 §) och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (3 kap. 2 § första stycket), utföra diskretionär

portföljförvaltning. Ett sådant företag kan också ägna sig åt vissa andra verksamheter, nämligen investeringsrådgivning samt förvaring och administration av kunders fondandelar. Verksamheterna i fråga är s.k. investeringstjänster och sidotjänster enligt lagen om värdepappersmarknaden och bestämmelserna i den lagen ska därför tillämpas på dessa verksamheter (7 kap. 3 § lagen om värdepappersfonder och 3 kap. 2 § tredje stycket lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). Dessa regler i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder genomför i detta avseende UCITS-direktivet respektive AIFM-direktivet. I dessa direktiv anges att vissa utpekade artiklar i MiFID I, som i svensk rätt huvudsakligen har genomförts genom lagen om värdepappersmarknaden, ska tillämpas när fondbolag eller AIF-förvaltare ägnar sig åt diskretionär portföljförvaltning och sidotjänster (artikel 6.4 i UCITS-direktivet och artikel 7.6 i AIFM-direktivet). Bland de artiklar som pekas ut finns artikel 12 i MiFID I, som gäller kapitalkrav. I andra stycket i den artikeln anges att ”i avvaktan på översyn av direktiv 93/6/EEG ska de värdepappersföretag som avses i artikel 67 omfattas av kapitalkraven i den artikeln”. Direktiv 93/6/EEG ersattes redan år 2006 av ett annat direktiv. Det direktivet har i sin tur ersatts av kapitaltäckningsdirektivet och tillsynsförordningen från år 2013. Även MiFID I är numera ersatt av ett nytt direktiv, MiFID II och en ny förordning, MiFIR. Reglerna i de båda rättsakterna ska börja tillämpas den 3 januari 2018.

Det kan konstateras att motsvarigheten i MiFID II till artikel 12 i MiFID I (artikel 15 i MiFID II, se bilaga IV till det direktivet) numera endast stadgar att medlemsstaterna inte ska bevilja tillstånd om företaget i fråga inte uppfyller det krav på startkapital som följer av tillsynsförordningen. Det krav som avses är att värdepappersföretag som huvudregel ska ha ett startkapital på 730 000 euro (se artikel 28.2 i kapitaltäckningsdirektivet och jfr 3 kap. 6 § första stycket 2 lagen om värdepappersmarknaden). Företag som inte handlar med finansiella instrument för egen räkning eller garanterar emissioner, men som innehar kontanter eller värdepapper för kunders räkning, kan dock ha ett startkapital på 125 000 euro (se artikel 29.1 i kapitaltäckningsdirektivet och jfr 3 kap. 6 § första stycket 3 lagen om värdepappersmarknaden). För fondbolagens och AIF-förvaltarens del är det således kravet på 125 000 euro som är relevant. De bestämmelser om startkapital som finns i lagen om värdepappersfonder respektive lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder uppfyller dessa krav. Ett fondbolag ska ha ett startkapital som motsvarar minst 125 000 euro (2 kap. 4 § lagen om värdepappersfonder). Detsamma gäller en AIF-förvaltare (7 kap. 1 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder).

När det gäller kapitalkrav under pågående verksamhet ska fondbolag och AIF-förvaltare ha egna medel som inte får understiga ett belopp som motsvarar 25 procent av bolagets fasta omkostnader för det föregående året (2 kap. 11 § lagen om värdepappersfonder respektive 7 kap. 4 § första stycket lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). Detta krav motsvarar vad som enligt tillsynsförordningen gäller för värdepappersföretag som tillhandahåller portföljförvaltning och innehar kontanter eller finansiella instrument för kunders räkning (artikel 97.1). Fondbolag och AIF-förvaltare som har tillstånd för diskretionär port-

följförvaltning ska enligt gällande svensk rätt även uppfylla de kapitaltäckningskrav som följer av tillsynsförordningen, lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag och lagen om kapitalbuffertar som gäller för värdepappersbolag med motsvarande verksamhet (2 kap. 10 och 10 a §§ lagen om värdepappersfonder och 7 kap. 6 och 6 a §§ lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder).

Det bör inte längre krävas att fondbolag och AIF-förvaltare ska tillämpa reglerna om kapitaltäckning

Det kan konstateras att kapitaltäckningsdirektivet och tillsynsförordningen inte är tillämpliga på fondbolag och AIF-förvaltare på företagsnivå (däremot på gruppnivå, se nedan). Vidare är de krav på fondbolag och AIF-förvaltare som numera får anses följa av UCITS-direktivet respektive AIFM-direktivet genom hänvisningarna – via reglerna i MiFID II – till kapitaltäckningsreglerna, uppfyllda redan genom kraven på startkapital i lagen om värdepappersfonder (2 kap. 4 §) och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (7 kap. 1 §). Bestämmelserna i de båda lagarna om att fondbolag och AIF-förvaltare som utför diskretionär portföljförvaltning ska tillämpa ytterligare kapitaltäckningsregler behövs därmed inte för att uppfylla några EU-rättsliga krav. Frågan är därmed om de nuvarande kraven är lämpliga och bör behållas av något annat skäl.

Ett fondbolag och en AIF-förvaltare har endast möjlighet att driva viss begränsad värdepappersrörelse i form av främst diskretionär portföljförvaltning. Den verksamheten medför inte sådana risker som kraven i EU:s kapitaltäckningsregelverk i sin helhet är avsedda att hantera, vilket även bekräftas av Europeiska bankmyndigheten (Report on Investment Firms – Response to the Commission’s Call for Advice of December 2014, EBA/Op/2015/20). Värdepappersföretag som driver sådan verksamhet som fondbolag och AIF-förvaltare kan få tillstånd för ska enligt EU:s kapitaltäckningsregelverk ha ett startkapital på 125 000 euro och egna medel som inte får understiga ett belopp som motsvarar 25 procent av bolagets fasta omkostnader för det föregående året. Som framgår ovan gäller motsvarande krav för fondbolag och AIF-förvaltare (UCITS-direktivet respektive AIFM-direktivet). Dessa krav får, som *Fondbolagens förening* påpekar, anses syfta till att säkerställa att fondbolag och AIF-förvaltare har tillräckligt kapital för att kunna avveckla verksamheten på ett ordnat sätt (jfr samma rapport s. 60).

Eftersom fondbolag och AIF-förvaltare inte får ägna sig åt t.ex. handel för egen räkning, garantigivning eller kreditgivning är många av kapitalkraven inte applicerbara på deras verksamhet. Regeringen konstaterar att tillämpningen av regelverket innebär en administrativ börda och därmed kostnader för att säkerställa bl.a. regelefterlevnad och inrapportering av uppgifter till Finansinspektionen. Eftersom kapitaltäckningskraven när det gäller fondbolag och AIF-förvaltare inte följer av reglering på EU-nivå medför de också att svenska fondbolag och AIF-förvaltare har en konkurrensmässig nackdel i förhållande till utländska motsvarigheter som inte behöver uppfylla motsvarande krav.

Sammanfattningsvis anser regeringen att det inte finns skäl att kräva att fondbolag och AIF-förvaltare som utför diskretionär portföljförvaltning

ska tillämpa de regler om kapitaltäckning som följer av tillsynsförordningen och kapitaltäckningsdirektivet. De bestämmelser i svensk rätt som utvidgar tillämpningsområdet för tillsynsförordningen och lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag bör därför tas bort.

Reglerna om konsolidering och konglomerat

I både kapitaltäckningsdirektivet och tillsynsförordningen finns regler om konsolidering. Reglerna om konsolidering innebär i korthet att om ett kreditinstitut eller värdepappersbolag ingår i en företagsgrupp ska bestämmelserna om kapitalkrav och exponeringar m.m. tillämpas på gruppnivå. Kravet på konsolidering gäller för vissa företag i en koncern, i huvudsak de företag som ägnar sig åt finansiell verksamhet. Av reglerna följer vidare att "kapitalförvaltningsbolag" ska ingå i konsolideringen (artikel 18.8 i tillsynsförordningen). Förvaltningsbolag enligt UCITS-direktivet och AIF-förvaltare enligt AIFM-direktivet är kapitalförvaltningsbolag enligt definitionen i tillsynsförordningen (artikel 4.1.19 i tillsynsförordningen). Det bör dock anmärkas att begreppet kapitalförvaltningsbolag i tillsynsförordningen (artikel 18.8) är utformat så att endast fondbolag, men inte AIF-förvaltare, träffas. I samtliga andra fall i kapitaltäckningsdirektivet och tillsynsförordningen där begreppet används finns det inte någon sådan inskränkning (se t.ex. artikel 15 i tillsynsförordningen). Fondbolag och AIF-förvaltare träffas således av vissa av tillsynsförordningens bestämmelser om de ingår i en företagsgrupp enligt den förordningen.

På EU-nivå finns även reglering om s.k. finansiella konglomerat i konglomeratdirektivet. Ett finansiellt konglomerat är en företagsgrupp som innehåller företag som driver betydande verksamhet inom både försäkringssektorn och bank- och värdepapperssektorn. Reglerna innebär att det ställs särskilda krav på gruppbaserad tillsyn över finansiella konglomerat, bl.a. avseende kontroll av konglomeratets finansiella ställning. Även denna reglering omfattar kapitalförvaltningsbolag. Med kapitalförvaltningsbolag avses fondföretag enligt UCITS-direktivet (artikel 2.5, se prop. 2005/06:45 s. 97 och 120). Reglerna om att kapitalförvaltningsbolag ska omfattas av gruppbaserad tillsyn omfattar dock även AIF-förvaltare enligt AIFM-direktivet (artikel 30a.1 a i lydelsen enligt ändringsdirektivet 2011/89/EU). Reglerna innebär bl.a. att fondbolag och AIF-förvaltare ska betraktas som reglerade enheter (artiklarna 30 och 30a.1 a). För reglerade enheter som ingår i ett finansiellt konglomerat finns en rad kapitalkrav som gäller bl.a. solvens (artikel 6, se närmare samma prop. s. 123 f.).

Upplysning om krav på tillsyn på gruppnivå

I lagen om värdepappersfonder (2 kap. 10 a § andra stycket) anges att för fondbolag som inte utför diskretionär portföljförvaltning tillämpas bestämmelserna om tillsyn på gruppnivå i artiklarna 11–24 i tillsynsförordningen och lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag. Där anges också att det som föreskrivs om kapitalkrav för fondbolag i lagen om värdepappersfonder då ska tillämpas på gruppnivå. En motsvarande bestämmelse finns i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (7 kap. 6 a §). Utredningen föreslår att

bestämmelserna justeras så att de, i stället för att ange att vissa bestämmelser ska tillämpas, ska innehålla en upplysning om bestämmelserna i tillsynsförordningen och lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag. Regeringen instämmer med utredningen i den delen. Utredningen föreslår dock inte någon ändring när det gäller att kapitalkraven för fondbolag och AIF-förvaltare ska tillämpas på grupp-nivå (2 kap. 10 a § andra stycket andra meningen lagen om värdepappersfonder). Som *Finansinspektionen* konstaterar innebär tillsynsförordningen inte att de kapitalkrav som gäller för fondbolag respektive AIF-förvaltare ska tillämpas på grupp-nivå. Tillsynsförordningen innehåller inte några regler som anger att de sektorspecifika kapitalkraven för fondbolag och AIF-förvaltare, dvs. de kapitalkrav som följer av lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, ska tillämpas på grupp-nivå. Några sådana krav bör inte heller ställas på grupp-nivå. Regeringen anser därför, till skillnad från utredningen, att bestämmelserna i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder om att det som föreskrivs om kapitalkrav för fondbolag respektive AIF-förvaltare ska tillämpas på grupp-nivå när tillsynsförordningen är tillämplig bör tas bort.

Konglomeratdirektivet innebär däremot att det ska tas hänsyn till de sektorsspecifika kapitalkraven när kapitalkravet för det finansiella konglomeratet fastställs. Av det direktivet (bilaga I) framgår att för kapitalförvaltningsbolagen ska solvenskravet avse det kapitalkrav som anges i UCITS-direktivet (artikel 5a.1 a). I lagen om särskild tillsyn över finansiella konglomerat anges att kapitalbasen och kapitalkravet för ett finansiellt konglomerat ska beräknas på grundval av sektorsbestämmelserna om hur kapitalbasen och kapitalkravet bestäms (5 kap. 3 §). Det framgår också att med sektorsbestämmelserna i detta fall avses de bestämmelser som gäller för fondbolag respektive AIF-förvaltare (se definitionen av sektorsbestämmelser i 1 kap. 3 § 17 och definitionen av institut i 1 kap. 3 § 11). Bestämmelser om hur kapitalbasen och kapitalkravet ska beräknas finns i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2006:6) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

Eftersom det finns regler om tillsyn på grupp-nivå även i lagen om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, anser regeringen att det är lämpligt att komplettera de nu aktuella upplysningsbestämmelserna i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder om tillsyn på grupp-nivå med en hänvisning till lagen om särskild tillsyn över finansiella konglomerat.

I bestämmelsen om tillsyn på grupp-nivå i lagen om värdepappersfonder (2 kap. 10 a § tredje stycket) anges också att ett fondbolag som är moderföretag i en grupp ska redovisa uppgifter i enlighet med gruppens konsoliderade situation utifrån vissa bestämmelser i årsredovisningslagen. Som *Finansinspektionen* påpekar får dock ett fondbolag inte vara ett moderföretag. Ett fondbolag är ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva fondverksamhet (1 kap. 1 § första stycket 8 lagen om värdepappersfonder). Med fondverksamhet avses att förvalta värdepappersfonder, försälja och inlösa andelar i fonden och därmed sammanhängande administrativa åtgärder (1 kap. 1 § första stycket 11 samma lag). Utöver regler som begränsar vilken verksamhet som ett fondbolag får driva, finns även regler som begränsar fondbolagets möjlighet att till

de fonder som fondbolaget förvaltar förvärva aktier med sådan rösträtt som gör det möjligt för fondbolaget att utöva ett väsentligt inflytande över ledningen av ett företag (5 kap. 20 § första stycket samma lag). När ett fondbolag förvaltar flera fonder ska denna förvärvsbegränsning tillämpas på det sammanlagda aktieinnehavet (5 kap. 20 § andra stycket samma lag). Om ett fondbolag driver annan verksamhet än den som bolaget har tillstånd att driva ska Finansinspektionen ingripa (12 kap. 1 § samma lag). Detta innebär sammantaget att ett fondbolag inte kan äga ett annat bolag på så sätt att fondbolaget blir moderföretag. Bestämmelsen i lagen om värdepappersfonder om hur fondbolag som är moderbolag ska redovisa uppgifter på grundval av gruppens konsoliderade situation bör därför tas bort.

8.3 Ska alla värdepappersbolag omfattas av kapitaltäckningsreglerna i tillsynsförordningen?

Regeringens förslag: Kraven i lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag på att de bestämmelser i tillsynsförordningen som enligt förordningen gäller för värdepappersföretag ska tillämpas även för sådana värdepappersbolag som inte omfattas av förordningens definition av värdepappersföretag tas bort. Definitionen av värdepappersbolag i den lagen och i lagen om kapitalbuffertar ändras för att stämma överens med motsvarande definition i tillsynsförordningen.

I lagen om värdepappersmarknaden införs ett krav på att ett värdepappersbolag alltid ska ha en kapitalbas som minst motsvarar startkapitalet.

Utredningens förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag. Utredningens förslag avviker från regeringens förslag genom att utredningen inte föreslår någon ändring av definitionen av värdepappersbolag i lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Finansinspektionen* välkomnar förslaget om att begränsa det utvidgade tillämpningsområdet för tillsynsförordningen för svenska värdepappersbolag. Inspektionen anser att definitionen av värdepappersbolag i lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag behöver ändras och att det även bör övervägas om 8 kap. 3–8 §§ lagen om värdepappersmarknaden behöver ses över då dessa bestämmelser är en direkt följd av de regler som ändras enligt förslaget.

Skälen för regeringens förslag: Som nämns i avsnitt 8.2 är tillsynsförordningen och kapitaltäckningsdirektivet i sin helhet bara tillämpliga på vissa värdepappersföretag. I tillsynsförordningen (artikel 4.1.2 c) anses vissa värdepappersföretag enligt MiFID inte som värdepappersföretag i förordningens mening, nämligen företag som endast har tillstånd för någon eller flera av investeringstjänsterna mottagande och vidarebefordran av order, utförande av order, diskretionär portföljförvaltning eller investeringsrådgivning. Ytterligare en förutsättning är att företaget inte förvarar

kunders finansiella instrument eller kontanta medel, och inte heller har tillstånd att göra det. Om ett sådant värdepappersföretag som avses i tillsynsförordningen (artikel 4.1.2 c) har tillstånd för utförande av order eller diskretionär portföljförvaltning gäller ett krav om att egna medel inte får understiga en fjärdedel av de fasta omkostnaderna under det föregående året (artikel 97.1 i tillsynsförordningen). Som framgår ovan (avsnitt 8.2) har dock tillsynsförordningen gjorts tillämplig på samtliga svenska värdepappersbolag (1 kap. 5 § andra stycket lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag).

De skäl som anförs ovan för att tillsynsförordningen inte bör tillämpas på fondbolag som har tillstånd för diskretionär portföljförvaltning gör sig gällande också för de värdepappersbolag som inte omfattas direkt av förordningen. Värdepappersbolagen omfattas av särskilda krav på startkapital som är harmoniserade på EU-nivå genom MiFID-regelverket och som är anpassade till den typ av verksamhet de driver (se 3 kap. 6 § lagen om värdepappersmarknaden). De värdepappersbolag som enligt tillsynsförordningen är undantagna från förordningens tillämpningsområde bör vara det även enligt svensk rätt. Regeringen anser därför att den utvidgning av tillämpningsområdet för tillsynsförordningen som i dag gäller enligt svensk rätt (1 kap. 5 § andra stycket lagen om tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag) inte bör gälla i fortsättningen.

I samband med genomförandet i svensk rätt av kapitaltäckningsdirektivet år 2014 ändrades också bestämmelserna i lagen om värdepappersmarknaden om krav på värdepappersbolagens kapital under pågående verksamhet (3 kap. 7 §). Före den ändringen fanns det i den lagen ett krav på att ett värdepappersbolag alltid måste ha en kapitalbas som minst motsvarar startkapitalet. Ett sådant krav finns även i MiFID (artikel 8 c i MiFID I och artikel 8 c i MiFID II). När kapitaltäckningsdirektivet genomfördes ersattes det kravet med en hänvisning till bl.a. tillsynsförordningen, eftersom den förordningen är tillämplig på alla värdepappersbolag. I konsekvens med förslaget att tillsynsförordningen inte ska vara tillämplig på samtliga värdepappersbolag bör det tidigare kravet återinföras i lagen om värdepappersmarknaden, dvs. att ett värdepappersbolag alltid ska ha en kapitalbas som minst motsvarar startkapitalet.

I lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag definieras värdepappersbolag som ett svenskt aktiebolag som har tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden och som inte är ett bankaktiebolag eller ett kreditmarknadsbolag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse, dvs. samma definition som i lagen om värdepappersmarknaden (se 1 kap. 2 § första stycket 4 lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag). I lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag anges att termer och uttryck som i övrigt anges i lagen har samma betydelse som i tillsynsförordningen (1 kap. 2 § andra stycket). Regeringen anser, i likhet med *Finansinspektionen*, att definitionen av värdepappersbolag i lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag bör ändras på motsvarande sätt som utredningen föreslår att definitionen i lagen om kapitalbuffertar (1 kap. 2 § 15) ändras så att den överensstämmer med definitionen i tillsynsförordningen.

Finansinspektionen anser även att det bör övervägas om ytterligare bestämmelser i lagen om värdepappersmarknaden (8 kap. 3–8 §§)

behöver ses över med anledning av förslagen. De bestämmelser som Finansinspektionen nämner innehåller krav på organisation av verksamheten m.m. i ett värdepappersbolag när det gäller soliditet och likviditet, riskhantering, rapportering av överträdelser, genomlysning och proportionalitet samt regler om styrelsens ansvar för att dessa krav uppfylls. Dessa bestämmelser syftar till att i svensk rätt genomföra kapitaltäckningsdirektivet i den del det direktivet omfattar värdepappersföretag (se prop. 2006/07:115 s. 579, prop. 2006/07:5 s. 129, 138 och 432 samt jämförelsetabellen i bilaga II till kapitaltäckningsdirektivet). Bestämmelserna går visserligen utöver vad som krävs enligt kapitaltäckningsdirektivet men de innehåller, till skillnad från bestämmelserna om kapitalkrav, bara allmänt hållna krav. Utredningens överväganden och förslag omfattar i första hand regelverket för fondbolag och AIF-förvaltare. De lagändringar som utredningen föreslår när det gäller värdepappersbolag syftar till att undvika att reglerna för likartad verksamhet skiljer sig åt i alltför stor utsträckning. Det är således fråga om en begränsad översyn av de regler som gäller för värdepappersbolag. Regeringen anser därför att det inte finns skäl att i detta lagstiftningsärende överväga några sådana ändringar i lagen om värdepappersmarknaden som Finansinspektionen nämner.

9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2018.

Bestämmelserna i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder om den information om hållbarhet som ska lämnas i årsberättelsen ska tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2017.

Utredningens förslag överensstämmer inte med regeringens förslag. Utredningen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 3 januari 2018. Utredningen föreslår inte några övergångsbestämmelser.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Fondbolagens förening* framhåller vikten av att de föreslagna lagändringarna, inte minst avseende investeringssparkonto för fondbolag, andelsklasser och kapitalkrav, förverkligas så snart som möjligt. Om ändrade regler för årsberättelsen ska införas föreslår föreningen att en övergångsbestämmelse införs som klargör att dessa gäller första gången för årsberättelser avseende räkenskapsåret 2018.

Skälen för regeringens förslag: Utredningen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 3 januari 2018. Utredningen pekar på att förslaget om att andelsklasser ska få förenas med villkor för distribution bör träda i kraft samtidigt som de lagändringar som i svensk rätt genomförs för MiFID II, som ska träda i kraft den 3 januari 2018 (se prop.

2016/17:162). Utredningen föreslår därför att samtliga lagändringar ska träda i kraft den dagen.

Regeringen konstaterar att förslaget om ändring i lagen om värdepappersfonder om att andelsklasser i värdepappersfonder ska få förenas med villkor för distribution bör träda i kraft senast den 3 januari 2018. Det finns dock inget som hindrar att den ändringen träder i kraft vid en tidigare tidpunkt. De föreslagna ändringarna i lagen om investeringssparkonto bör träda i kraft den 1 januari 2018. Regeringen anser därför att samtliga lagändringar bör träda i kraft vid den tidpunkten.

Regeringen anser i likhet med *Fondbolagens förening* att det behövs en övergångsbestämmelse om när ändringarna i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder som gäller information om hållbarhet i årsberättelsen ska tillämpas för första gången. De föreslagna lagändringarna när det gäller information i årsberättelsen bör tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2017. En övergångsbestämmelse med denna innebörd bör därför tas in i lagen om värdepappersfonder och lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

10 Förslagets konsekvenser

10.1 Förslagets syfte

I denna lagrådsremiss finns förslag som omfattar följande frågor: information om hållbarhetsaspekter i fondförvaltning, möjlighet för fondförvaltare att tillhandahålla investeringsparkonto, möjligheten att förena andelsklasser i fonder med villkor för distribution och valutasäkring, samt ändrade kapitaltäckningsregler för fondbolag, AIF-förvaltare och värdepappersbolag. Förslagen är av olika karaktär. Förslaget som gäller information om hållbarhet i fondförvaltning syftar till att förbättra informationen till investerare och därmed underlätta för investerare att ta hänsyn till hållbarhetsaspekter i sina val av fonder. Förslagen om utvidgade möjligheter till andelsklasser samt möjligheten att föra investeringsparkonton syftar till att förbättra konkurrenskraften på den svenska fondmarknaden och öka den enskilda investerarens investeringsmöjligheter. Förslaget om ändrade kapitaltäckningsregler innebär att kapitalkrav som går utöver EU-rätten tas bort, vilket även minskar de administrativa kostnaderna för fondbolag, AIF-förvaltare och värdepappersbolag.

10.2 Problembeskrivning

Utredningens konsekvensanalys kritiserar av flera remissinstanser. *Riksbanken* efterfrågar en utförligare konsekvensanalys av förslaget om ett nytt kapitalkrav för de fondbolag som utför diskretionär portföljförvaltning, exempelvis hur mycket kapitalkravet ändras i förslaget och hur många fondbolag som berörs av det. *Riksrevisionen* efterfrågar bl.a. tydliga resonemang om i vilken utsträckning utredningens förslag, t.ex. när det gäller ändringar i kapitaltäckningsreglerna, påverkar den finan-

siella stabiliteten. *Fondbolagens förening* anser att utredningen inte belyser konsekvenserna av förslaget om hållbarhetsaspekter i fondförvaltningen. *Näringslivets Regelnämnd* (NNR) anför bl.a. att kraven på redovisning av hållbarhetsaspekter kan vara betungande för berörda företag samt försvåra för utländska AIF-förvaltare att driva verksamhet i Sverige. NNR saknar vidare en beskrivning av förslagets konsekvenser, en redovisning av antalet företag som berörs och hur reglerna slår mot företag av olika storlek samt av kostnaderna för det som föreslås.

Regelrådet saknar bl.a. en redovisning avseende behovet av speciella informationsinsatser med anledning av utredningens förslag. Regelrådet anser även att redovisningen av berörda företag utifrån antal och storlek, förslagets påverkan på företagens administrativa och andra kostnader, förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag och av behovet av särskilda hänsyn till små företag på grund av förslagen är bristfällig. Regelrådet finner sammantaget att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

10.3 Konsekvenser för företag och enskilda

10.3.1 Konsekvenser för fondförvaltare och värdepappersbolag

Förslaget om information om hållbarhetsaspekter innebär ökade informationskrav och därmed pålagor för fondförvaltare. Regeringen bedömer dock att dessa pålagor är av mindre karaktär. Förslaget belastar de fondförvaltare som inkluderar hållbarhetsaspekter i sin förvaltning genom att de måste beskriva vilka aspekter som beaktas, vilka metoder som används och redogöra för uppföljningen av hållbarhetsarbetet. Denna information finns sannolikt redan väl beskriven hos förvaltaren och bör således inte belasta förvaltarens tid eller resurser på ett nämnvärt sätt. De förvaltare som inte inkluderar hållbarhetsaspekter i sin förvaltning behöver endast uppge detta.

Förslaget att fondförvaltare ska kunna tillhandahålla investeringssparkonton gynnar svensk fondmarknad genom att det möjliggör konkurrens mellan fondförvaltare på ena sidan och banker och värdepappersbolag på andra sidan. Fondförvaltare är i dag tvungna att inleda någon form av samarbete med en bank eller ett värdepappersbolag för att kunna erbjuda sina kunder sparande i fondandelar på investeringssparkonto. Med förslaget kvarstår den möjligheten, men fondförvaltaren kan även på egen hand erbjuda sina kunder investeringssparkonto. Detta förslag minskar därmed fondförvaltares beroende av banker eller värdepappersbolag för att kunna distribuera andelar i de fonder som de förvaltar.

Förslaget om andelsklasser med särskilda villkor för distribution har sin bakgrund i förbudet, till följd av genomförandet av MiFID II, mot tredjepartssättningsregler vid investeringsrådgivning på oberoende grund och vid portföljförvaltning. En konsekvens av förbudet kan bli att fondbolag och AIF-förvaltare i större utsträckning kommer att distribuera andelarna i de fonder som de förvaltar genom egna kanaler. En utökning av möjligheten till andelsklasser möjliggör en fortsatt distribution via

distributionskanaler som t.ex. värdepappersinstitut. Andelar i en och samma fond kan därmed komma att distribueras på olika sätt, med eller utan olika typer av provisionersättningar, beroende på vilken distributionskanal som används och vilka investeringstjänster som tillhandahålls.

Förslaget om andelsklasser med särskilda villkor för distribution och valutasäkring kan förväntas leda till att svenska fonder kommer utgöra ett väl fungerande alternativ till utländska motsvarigheter. Fondförvaltare som söker sig utomlands för att skapa andelsklasser med olika avgiftsuttag, beroende på hur andelarna distribueras, kommer enligt detta förslag att kunna bilda sådana fonder i Sverige. I dessa fall blir det rimligen en fråga om att befintlig verksamhet stannar kvar i Sverige, och inte att antalet fonder eller fondförvaltare ökar i antal. Att verksamhet stannar kvar i Sverige är gynnsamt för den svenska fondmarknaden och förbättrar dess konkurrenskraft i förhållande till den utländska fondmarknaden.

Förslaget om att de kapitaltäckningskrav som gäller i dag enligt svensk rätt och som går utöver EU-rättens krav tas bort innebär att de administrativa kostnaderna för de fondbolag, AIF-förvaltare och värdepappersbolag som omfattas av förslaget minskar. Kostnadsnivån på detta område bör därför bli jämförbar med den för motsvarande utländska företag, vilket kan antas få positiva effekter på samhällsekonomin. De administrativa kostnader som föranleds av kapitaltäckningsreglerna härrör primärt från kostnaderna för tillhandahållande av relevant kompetens för efterlevande av kapitaltäckningsregelverket. Detta påverkar såväl riskfunktionen, regel-efterlevnadsfunktionen (compliance) och internrevisionsfunktionen i de bolag som berörs av reglerna. Enligt Fondbolagens förening är det svårt att kvantifiera dessa kostnader, men föreningen uppskattar att den föreslagna regleringen på kapitaltäckningsområdet minskar den administrativa kostnaden per bolag med mellan 100 000 och 400 000 kronor årligen beroende på verksamhetens komplexitet. Det är rimligt att anta att förslaget får liknande konsekvenser för de värdepappersbolag som omfattas. De ändringar som föreslås när det gäller värdepappersbolag som inte omfattas av definitionen av värdepappersföretag i tillsynsförordningen görs för att undvika att reglerna för likartad verksamhet i alltför stor utsträckning skiljer sig åt. Förslaget om ändrade kapitaltäckningsregler omfattar sammanlagt cirka 104 fondbolag och AIF-förvaltare.

Eftersom dessa administrativa kostnader generellt kan betraktas som fasta kostnader som är oberoende av företagets storlek eller intäkter drabbar dagens kapitaltäckningsregler mindre fondbolag och AIF-förvaltare särskilt hårt. Förslaget underlättar därför verksamheten i synnerhet för små fondbolag och AIF-förvaltare och innebär därmed att reglerna på den svenska fondmarknaden blir mer proportionella.

10.3.2 Konsekvenser för investerare

Förslaget om hållbarhetsinformation kan förväntas ge direkta positiva effekter för investerare som eftersträvar ett hållbart fondsparande, eftersom dessa får bättre möjligheter att välja en lämplig fond.

Även förslaget att fondförvaltare ska kunna tillhandahålla investerings-sparkonton kommer troligen att gynna investerare. Genom en möjlighet

för fondförvaltare att erbjuda investeringssparkonto torde investerare få ett ökat utbud av fonder att välja mellan. Likaså torde möjligheten att investera i fondandelar som förvaltas av mindre fondförvaltare som inte har någon anknytning till en bank eller ett värdepappersbolag öka om fondförvaltare inte längre är beroende av att ett sådant företag måste anlitas för förande av investeringssparkonto. När banker och värdepappersbolag tillhandahåller investeringssparkonto kan det antas att de är mer benägna att, inom ramen för ett investeringssparkonto, tillhandahålla andelar i fonder som förvaltas av fondförvaltare inom den egna koncernen än andelar i fonder som förvaltas av fondförvaltare som inte har någon anknytning till företaget.

Förslaget om utvidgade möjligheter till andelsklasser bör också kunna ge gynnsamma effekter för investerare. Genom att möjliggöra alternativa distributionskanaler samt utöka de villkor en andelsklass kan förenas med kan dessa åtgärder förväntas ge en ökad konkurrens. Fler alternativ skapar en ökad valmöjlighet för investerare och leder rimligen på sikt till lägre priser.

Förslaget om ändrade kapitaltäckningsregler innebär en minskad administrativ kostnad för fondbolag och AIF-förvaltare. I den mån denna kostnad i dag betalas av investerare genom förvaltningsavgiften skulle ändringen i kapitaltäckningsreglerna kunna innebära sänkta fondavgifter från dagens nivåer.

10.4 Konsekvenser för stat, myndigheter och domstolar

10.4.1 Konsekvenser för staten

Förslaget att fondförvaltare ska kunna föra investeringssparkonton bedöms inte leda till någon effekt på skatteintäkterna. Den mest sannolika utvecklingen är att en mindre del av dagens sparande på investeringssparkonton hos banker och värdepappersbolag flyttas till investeringssparkonton hos fondförvaltare. Det faktum att fondförvaltare får tillhandahålla investeringssparkonton innebär att en investerare som önskar att fondandelar ska förvaras på ett investeringssparkonto kan förvara andelarna på ett investeringssparkonto hos fondförvaltaren i stället för att behöva vända sig till ett annat företag. Detta bedöms inte medföra att sparandet inom ramen för investeringssparkonton ökar totalt sett. Mot den bakgrunden bedömer regeringen att förslaget inte kommer att påverka skatteintäkterna.

10.4.2 Konsekvenser för myndigheter

Konsekvenser för Skatteverket

Förslaget att fondförvaltare ska kunna föra investeringssparkonton innebär rimligen att antalet investeringssparkonton kommer att öka vilket leder till att antalet kontrolluppgifter som avser schablonintäkt för investeringssparkonto ökar. Fondförvaltare blir nya aktörer som tillhandahåller investeringssparkonton, varför Skatteverket måste hantera ytterligare

uppgiftslämnare. Även om förslaget inte innebär några ändringar när det gäller vad som utgör investeringstillgångar enligt lagen om investeringssparkonto så är det möjligt att Skatteverket kommer få ett ökat antal frågor från de nya aktörer som ges möjlighet att föra ett investeringssparkonto. De ökade handläggningskostnader som följer av det ökade antalet uppgiftslämnare ska finansieras inom befintliga ramar.

Konsekvenser för Finansinspektionen

Förslaget att andelsklasser ska få förenas med villkor för distribution och valutasäkring bedöms få konsekvenser för Finansinspektionens verksamhet genom ett ökat antal ansökningar om tillstånd. Handläggningen av dessa ärenden finansieras emellertid genom avgifter som betalas av den sökande.

Förslaget som gäller information om hållbarhet i fondförvaltning samt förslaget om att andelsklasser ska få förenas med villkor för distribution och valutasäkring innebär att Finansinspektionen i olika utsträckning kommer att behöva meddela föreskrifter. Detta arbete förväntas inte påverka Finansinspektionens verksamhet i någon större utsträckning. Eventuella ökade kostnader ska hanteras inom myndighetens befintliga ramar.

Regeringen gör bedömningen att förslagen inte medför något behov av några särskilda informationsinsatser från Finansinspektionens sida utöver den sedvanliga information om nya regelverk som inspektionen tillhandahåller. Eventuella ökade kostnader ska hanteras inom myndighetens befintliga ramar.

10.4.3 Konsekvenser för Sveriges domstolar

Förslagen bedöms inte ha någon inverkan på Sveriges domstolar.

10.5 Övriga konsekvenser

Regeringen bedömer att förslagen inte kommer att få någon inverkan på den kommunala självstyrelsen.

Riksrevisionen saknar resonemang om i vilken utsträckning utredningens förslag om ändringar i kapitaltäckningsreglerna påverkar den finansiella stabiliteten. Kapitaltäckningsregelverket som i dag gäller för fondbolag är anpassat till de risker som finns i bankverksamhet eller bankliknande verksamhet. Ett fondbolag får emellertid inte driva sådan verksamhet. Fondbolag får inte inneha medel för kunders räkning som innebär att bolaget står i skuld på egen balansräkning och förslaget om ändring i kapitaltäckningsreglerna påverkar därför inte den finansiella stabiliteten.

När det gäller övriga samhällsfrågor som anges i 15 § kommittéförordningen (1998:1474), och som inte berörs ovan, gör regeringen bedömningen att förslagen i denna lagrådsremiss inte har sådan betydelse att särskilda överväganden behöver redovisas.

11 Författningskommentar

11.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:192) om allmänna pensionsfonder (AP-fonder)

5 kap.

7 §

I paragrafen regleras vilka bestämmelser i lagen om värdepappersfonder som ska gälla för förvaltningen av Sjunde AP-fondens fonder.

Ändringen i *första stycket* innebär att Sjunde AP-fonden ska omfattas av kravet i 4 kap. 24 § lagen om värdepappersfonder om att lämna information som behövs för förståelsen av fondens förvaltning med avseende på hållbarhet, däribland i frågor som rör miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption, se författningskommentaren till den bestämmelsen.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.1.

11.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

1 kap.

4 §

I paragrafen anges de tillstånd som ett fondbolag kan få.

Ändringen i *första stycket* innebär att ett fondbolag även kan få tillstånd för att ta emot medel med redovisningsskyldighet utan att samtidigt ha tillstånd för diskretionär portföljförvaltning när bolaget avser att föra investeringssparkonto.

Andra stycket, som är nytt, innebär att medel som tas emot med redovisningsskyldighet omedelbart ska avskiljas från bolagets egna tillgångar.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

6 b §

Ändringen i *andra stycket* är endast en rättelse av en felaktig hänvisning. *Punkt 2* rättas på så sätt att hänvisning görs till 3 kap. 3 § i stället för 3 kap. 4 §.

6 d §

I paragrafen anges de bestämmelser i lagen om värdepappersfonder som ska gälla när ett förvaltningsbolag som i sitt hemland har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i UCITS-direktivet förvaltar en svensk värdepappersfond. Ändringen i *första stycket* innebär att ett sådant förvaltningsbolag även är skyldigt att lämna information om hållbarhet enligt 4 kap. 24 § för de värdepappersfonder som bolaget förvaltar.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.1.

2 kap.

10 §

Paragrafen, som i nuvarande lydelse betecknas 11 §, innehåller bestämmelser om att ett fondbolags egna medel inte får understiga ett visst belopp.

Ändringen i *första stycket* är endast en följdändring med anledning av att de ytterligare kapitalkrav som fondbolag som utför diskretionär portföljförvaltning ska uppfylla enligt nuvarande 10 § tas bort.

Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

11 §

Paragrafen, som i nuvarande lydelse betecknas 10 a §, innehåller hänvisningar till bestämmelser om tillsyn på gruppnivå när det gäller fondbolag.

Nuvarande första stycket tas bort. Den ändringen, tillsammans med att nuvarande 10 § upphör att gälla, innebär att reglerna om kapitaltäckning i bl.a. tillsynsförordningen som gäller för värdepappersbolag som utför diskretionär portföljförvaltning inte gäller generellt för fondbolag med tillstånd att driva sådan verksamhet.

Ändringen i *första stycket*, som i nuvarande lydelse är andra stycket, innebär endast ett förtydligande. Fondbolag kan fortfarande omfattas av bestämmelserna om tillsyn på gruppnivå i de angivna regelverken (artikel 4.1.19 i tillsynsförordningen). Bestämmelserna om tillsyn på gruppnivå gäller då enligt tillsynsförordningen, som är direkt tillämplig, och i övrigt enligt lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag och lagen om särskild tillsyn över finansiella konglomerat. Enligt 5 kap. 3 § lagen om särskild tillsyn över finansiella konglomerat ska kapitalbasen och kapitalkravet för ett finansiellt konglomerat beräknas på grundval av sektorsbestämmelserna om hur kapitalbasen och kapitalkravet bestäms. Med sektorsbestämmelser avses enligt samma lag de bestämmelser i lag och andra författningar som gäller för den rörelse som drivs av institut och försäkringsföretag (1 kap. 3 § 17) och med institut avses bl.a. fondbolag (1 kap. 3 § 11). Det som föreskrivs om kapitalkrav i 2 kap. 8 och 9 §§ och i bestämmelserna om tillsyn på gruppnivå i tillsynsförordningen ska, beroende på vad som är tillämpligt, därför beaktas vid tillämpningen av de tekniska beräkningsmetoderna i bilaga 1 till konglomeratdirektivet när kapitalkravet för ett finansiellt konglomerat beräknas. Hänvisningen till 2 kap. 8, 9 och 11 §§ i nuvarande lydelse av 10 a § andra stycket kan därför tas bort utan att detta innebär någon ändring i sak.

Nuvarande tredje stycket tas bort. Ett fondbolag får endast driva fondverksamhet och diskretionär portföljförvaltning och utföra vissa ytterligare tjänster som anges i lagen (1 kap. 4 § och 7 kap. 1 §). Det innebär att ett fondbolag inte kan vara moderföretag.

Hänvisningen till tillsynsförordningen är utformad på så sätt att den avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning.

Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

4 kap.

10 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om andelarna i en värdepappersfond.

Ändringarna i *andra stycket* innebär att de olika villkor för andelsklasser som en fond får vara förenade med anges i en punktuppställning. I *punkterna 1 d och 1 e* införs nya typer av villkor som en andelsklass får vara förenad med.

Att andelsklasser kan vara förenade med villkor för distribution innebär att det är möjligt att utforma villkoren så att en viss andelsklass är förbehållen distribution på ett visst sätt eller genom en viss distributionskanal. Detta gör det möjligt att förbehålla andelsklasser med ett förvaltningsarvode beräknat utan distributionskostnader för distributionskanaler där det är förbjudet att ta emot tredjepartsersättningar.

Genom att andelsklasser kan vara förenade med villkor för valutasäkring kan t.ex. den risk för valutakursförändring som det innebär att andelsklasser utfärdas i olika valutor hanteras.

Andelarna i en andelsklass ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden. Principen om likabehandling innebär att villkoren inom en och samma andelsklass ska vara lika (se prop. 2010/11:135 s. 252). Placeringsinriktningen ska fortfarande vara gemensam för alla andelsklasser i fonden och en andelsklass får inte gynnas på bekostnad av någon annan andelsklass (se samma prop.).

Med hänsyn till den utveckling som sker på området är uppräknningen över vilka villkor som andelsklasser får vara förenade med inte uttömmande. Enligt *punkt 2* får andelsklasser vara förenade med villkor som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 7. Enligt den bestämmelsen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om vilka andra villkor en andelsklass får förenas med.

Paragrafen gäller även för specialfonder (se 12 kap. 5 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder).

Övervägandena finns i avsnitt 7.

24 §

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om den information om hållbarhet som ska lämnas om värdepappersfonder.

Ett fondbolag ska för varje värdepappersfond som bolaget förvaltar lämna information om åtminstone de hållbarhetsaspekter som räknas upp i *första stycket*, dvs. miljö, sociala förhållanden, personal, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption. Uppräkningen av hållbarhetsaspekter är inte uttömmande och det står därför ett fondbolag fritt att redogöra även för andra aspekter som beaktas i förvaltningen enligt *andra stycket 1*. Fondbolaget ska enligt *andra stycket 2 och 3* även lämna information om den eller de metoder som används och en uppföljning av hållbarhetsarbetet. Informationen om uppföljningen av hållbarhetsarbetet bör i vart fall omfatta det resultat som fondbolaget bedömer att hållbarhetsarbetet har gett i praktiken. Det kan exempelvis avse hur fondbolaget har röstat på en bolagstämma, om bolaget fört diskussioner med ledningen för ett företag eller om en investering har

uteslutits med hänsyn till de hållbarhetsaspekter som bolaget beaktar i förvaltningen av fonden.

Kravet i *tredje stycket* om att hållbarhetsinformationen ska finnas tillgänglig på fondbolagets webbplats kan uppfyllas genom att fondens informationsbroschyr och årsberättelse finns tillgängliga på fondbolagets webbplats.

Om hållbarhetsaspekter inte beaktas vid förvaltningen av en fond ska fondbolaget, enligt *fjärde stycket*, informera om det. Om fondbolaget endast beaktar vissa av de hållbarhetsaspekter som räknas upp i första stycket eller beaktar andra aspekter som inte räknas upp i första stycket, behöver bolaget inte redovisa någon information enligt *fjärde stycket*. Detta kommer i stället att framgå i den information som avses i andra stycket 1.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.1.

7 kap.

1 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om tillstånd för sidotjänster som ett fondbolag kan få utföra om det har tillstånd för diskretionär portföljförvaltning.

I *första stycket* tas orden ”som ett led i verksamheten” bort. Ändringen innebär att de sidotjänster som ett fondbolag får utföra inte längre måste utgöra ett led i den diskretionära portföljförvaltningen, vilket är ett mer direktivnära genomförande av UCITS-direktivet (artikel 6.3 b). Den praktiska konsekvensen blir att ett fondbolag får ”ta emot medel med redovisningsskyldighet” som en sidotjänst om det har tillstånd för diskretionär portföljförvaltning. Det blir därigenom möjligt för fondbolag att föra investeringssparkonton i begränsad form.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

12 kap.

1 a §

I paragrafen finns bestämmelser som anger förutsättningarna för ingripande mot personer som ingår i ett fondbolags styrelse eller är dess verkställande direktör eller ersättare för någon av dem.

Ändringarna i *första stycket* är endast följdändringar med anledning av att punkterna i 13 kap. 1 § får en ändrad numrering.

10 §

Paragrafen ger Finansinspektionen rätt att ta ut en föreningsavgift om ett fondbolag inte i tid lämnar de upplysningar som det är skyldigt att göra enligt föreskrifter som meddelats med stöd av ett bemyndigande i 13 kap. 1 §.

Ändringarna i *första stycket* är endast en följdändring med anledning av att punkterna i bemyndigandet i 13 kap. 1 § får en ändrad numrering.

13 kap.

1 §

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter.

I *punkt 2* görs endast en följdändring med anledning av att nuvarande 2 kap. 11 § ändrar beteckning till 10 §.

Den nya *punkten 7* ger möjlighet att i föreskrifter ange ytterligare villkor som en andelsklass får förenas med i enlighet med 4 kap. 10 § andra stycket 2. Den nya *punkten* innebär också en möjlighet att i föreskrifter ange under vilka förutsättningar en andelsklass får vara förenad med ett visst villkor.

Den nya *punkten 10* ger möjlighet att meddela föreskrifter om hur information avseende hållbarhet i fondförvaltningen ska presenteras för att underlätta jämförelse mellan fonder.

Ändringen i *punkt 19*, som i nuvarande lydelse betecknas 17, är en följd av att ett fondbolag även kan få tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 1 kap. 4 § första stycket 2.

Övervägandena finns i avsnitten 5 och 7.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *punkt 1* anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2018.

Övergångsbestämmelsen i *punkt 2* innebär att bestämmelserna om hållbarhetsinformation i årsredovisningen ska tillämpas första gången för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2017. För värdepappersfonder och specialfonder ska räkenskapsåret anges i fondbestämmelserna som upprättas av fondbolaget, förvaltningsbolaget respektive AIF-förvaltaren (4 kap. 8 § andra stycket 11 lagen om värdepappersfonder och 12 kap. 3 § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). Ett räkenskapsår ska omfatta tolv kalendermånader och kan avse kalenderåret eller annat räkenskapsår än kalenderår, dvs. brutet räkenskapsår (jfr 3 kap. 1 § bokföringslagen [1999:1078]). Det innebär att räkenskapsåret måste påbörjas den första och avslutas den sista dagen i en kalendermånad. För en värdepappersfond som har ett brutet räkenskapsår, t.ex. den 1 februari 2017–31 januari 2018 (räkenskapsår 1) respektive den 1 februari 2018–31 januari 2019 (räkenskapsår 2) blir de nya bestämmelserna tillämpliga första gången för räkenskapsåret den 1 februari 2018–31 januari 2019 och de årsberättelser som lämnas in fyra månader från detta räkenskapsårs utgång.

Övervägandena finns i avsnitt 9.

11.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

3 kap.

7 §

I paragrafen finns bestämmelser om det kapital som ett värdepappersbolag ska ha under pågående verksamhet.

I *andra* och *tredje* styckena, som är nya, införs krav på kapitalbasen för värdepappersbolag som inte omfattas av tillsynsförordningen, lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag och lagen om kapitalbuffertar. Kapitalbasen i sådana värdepappersbolag får inte understiga det startkapital som krävdes när verksamheten påbörjades. Det införs även ett krav på att ett värdepappersbolag som avses i *andra* stycket och som utnyttjar möjligheten att ha ett alternativ till startkapital fortlöpande måste uppfylla det som krävdes när verksamheten påbörjades. De krav på kapitalbasen som införs motsvarar dem som gällde för värdepappersbolag innan kapitaltäckningsdirektivet genomfördes (se prop. 2006/07:115 s. 565 f.). En definition av kapitalbas finns i 1 kap. 5 §.

De nya *andra* och *tredje* styckena införs med anledning av den ändring som görs i 1 kap. 5 § lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag, se författningskommentaren till den paragrafen. Den ändringen innebär att kravet på att de bestämmelser i tillsynsförordningen som gäller för värdepappersföretag ska tillämpas även för sådana värdepappersbolag som inte omfattas av förordningens definition av värdepappersföretag tas bort.

Finansinspektionen anser att det blir missvisande att endast ange att kapitalbasen i ett värdepappersbolag som inte omfattas av bestämmelserna i tillsynsförordningen och lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag inte får understiga det belopp som krävdes när verksamheten påbörjades, med hänsyn till att vissa av de undantagna värdepappersbolagen måste följa artikel 97 i tillsynsförordningen. Regeringen konstaterar i likhet med inspektionen att artikel 97 i förordningen i och för sig kan bli tillämplig för vissa av de undantagna värdepappersbolagen. Dessa bolag kommer dock inte att omfattas av lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag eftersom definitionen av värdepappersbolag i 1 kap. 2 § 4 nämnda lag ändras. Regeringen anser därmed att bestämmelsen inte är missvisande.

Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

11.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto

5 §

I paragrafen definieras investeringsföretag.

De nya *punkterna 3* och *4* innebär att även fondbolag som har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet och svenska AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder och har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet omfattas av definitionen av investeringsföretag.

För att ett fondbolag ska anses vara ett investeringsföretag krävs att bolaget har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 1 kap. 4 § eller 7 kap. 1 § första stycket 2 lagen om värdepappersfonder. För en AIF-förvaltare krävs, förutom att förvaltaren förvaltar en specialfond, att förvaltaren har tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 1 a § eller 2 § *andra* stycket 2 lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

De nya *punkterna 7 och 8* innebär att även utländska motsvarigheter till fondbolag och svenska AIF-förvaltare omfattas av definitionen av investeringsföretag. För förvaltningsbolag som hör hemma i en stat inom EES krävs att de har tillstånd enligt artikel 6.1 i UCITS-direktivet och får ta emot medel med redovisningsskyldighet. För utländska EES-baserade AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder enligt 5 kap. 2 § lagen om förvaltare av investeringsfonder krävs att de får ta emot medel med redovisningsskyldighet.

En förutsättning för att kunna föra ett investeringssparkonto är alltså att fondbolaget, förvaltningsbolaget eller AIF-förvaltaren får ta emot medel med redovisningsskyldighet. Tjänsten att ta emot medel med redovisningsskyldighet är inte tillståndspliktig enligt UCITS-direktivet eller AIFM-direktivet. Möjligheten att ta emot medel med redovisningsskyldighet kan dock vara en förutsättning för att kunna utföra diskretionär portföljförvaltning och sidotjänster. I svensk rätt regleras mottagande av medel med redovisningsskyldighet i dag enbart som en sidoverksamhet till diskretionär portföljförvaltning. Ändringen i 1 kap. 4 § lagen om värdepappersfonder och den nya 3 kap. 1 a § lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder innebär dock att tillstånd för att ta emot medel med redovisningsskyldighet även kan sökas separat, utan tillstånd för diskretionär portföljförvaltning, när ett fondbolag eller en AIF-förvaltare avser att föra investeringssparkonton. Medel som tas emot med redovisningsskyldighet ska omedelbart avskiljas från bolagets egna tillgångar (se 1 kap. 4 § andra stycket och 7 kap. 1 § andra stycket lagen om värdepappersfonder samt 3 kap. 1 a § andra stycket och 3 kap. 2 § tredje stycket lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder). Möjligheten att ta emot medel med redovisningsskyldighet kan dock regleras på andra sätt i andra länder inom EES, exempelvis genom att möjligheten anses omfattas av tillståndet för diskretionär portföljförvaltning. Det är därför inte möjligt att ställa upp något krav på att förvaltningsbolag och utländska AIF-förvaltare ska ha ett uttryckligt tillstånd för att utföra denna tjänst. I paragrafen anges därför ett krav på att förvaltningsbolag och utländska EES-baserade AIF-förvaltare ska få ta emot medel med redovisningsskyldighet.

Motsvarande ändringar görs även i förslaget i avsnitt 2.5.

Ändringarna innebär även att nuvarande punkterna 3 och 4 får en ny numrering.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

16 §

I paragrafen anges vilka tillgångar som får förvaras på ett investeringssparkonto.

I *andra stycket*, som är nytt, finns bestämmelser om vilka tillgångar som får förvaras på ett investeringssparkonto som förs av ett fondbolag eller ett förvaltningsbolag eller en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder. På ett sådant investeringssparkonto får enbart förvaras andelar i värdepappersfonder och specialfonder (och motsvarande utländska företeelser, se 2 § andra stycket) som fondbolaget, förvaltningsbolaget eller AIF-förvaltaren förvaltar eller förvarar, samt kontanta medel. Sådana investeringssparkonton är således begränsade jämfört med

investeringssparkonton som förs av andra investeringsföretag. Med fondandelar som bolaget förvarar avses fondandelar som är förvaltarregistrerade enligt 4 kap. 12 § lagen om värdepappersfonder. Sådan förvaring kan förekomma exempelvis när en fondförvaltare distribuerar andelar i en fond som förvaltas av en annan fondförvaltare. En förutsättning för att sådana fondandelar ska få finnas på ett investeringssparkonto är att det fondbolag som för investeringssparkontot har tillstånd att ta emot fondandelar för förvaring enligt 7 kap. 1 § första stycket 1 lagen om värdepappersfonder. Är det en svensk AIF-förvaltare som för investeringssparkontot är det i stället tillstånd enligt 3 kap. 2 § andra stycket 1 lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder som blir aktuellt. Om investeringssparkontot förs av ett förvaltningsbolag eller en utländsk EES-baserad AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder kan fondandelar som förvaltas av någon annan förvaras på kontot under förutsättning att förvaltningsbolaget eller AIF-förvaltaren har tillstånd att förvara fondandelar i sin hemmedlemsstat (artikel 6.3 b ii i UCITS-direktivet eller artikel 6.4 b ii i AIFM-direktivet).

Övervägandena finns i avsnitt 6.

30 §

I paragrafen anges vilken information ett investeringsföretag ska lämna till en fysisk person eller ett dödsbo innan ett avtal om investeringssparkonto ingås.

Ändringen i *första stycket 3* innebär att ett fondbolag, ett förvaltningsbolag eller en AIF-förvaltare som för ett investeringssparkonto även ska informera om de begränsningar som gäller för kontot, dvs. att endast fondandelar och kontanta medel får förvaras på det (se 16 § andra stycket).

Övervägandena finns i avsnitt 6.

11.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:000) om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto

5 §

I paragrafen definieras investeringsföretag.

Regeringen har i prop. 2016/17:162 föreslagit ändringar i paragrafen som ska träda i kraft den 3 januari 2018. *Punkterna 3, 4, 7 och 8* är de punkter som införs genom den ändring som träder i kraft den 1 januari 2018 (se författningskommentaren till 5 § i avsnitt 11.4).

11.6 Förslaget till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

3 kap.

1 §

I paragrafen regleras kravet på tillstånd för att få förvalta en alternativ investeringsfond.

Ändringen i *tredje stycket 1* är en följd av att en ny 1 a § införs i lagen, se författningskommentaren till den paragrafen.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

1 a §

Paragrafen, som är ny, innebär att en extern AIF-förvaltare även kan få tillstånd för att ta emot medel med redovisningsskyldighet utan att samtidigt ha tillstånd för diskretionär förvaltning av investeringsportföljer, när AIF-förvaltaren avser att föra investeringssparkonton. En extern AIF-förvaltare är en från den alternativa investeringsfonden fristående juridisk person, som förvaltar fonden (se 1 kap. 3 § tredje stycket). Det är endast externa AIF-förvaltare som kan få tillstånd för annan verksamhet än att förvalta en alternativ investeringsfond. Det samma gäller för tillstånd enligt förevarande paragraf.

Andra stycket innebär att medel som tas emot med redovisningsskyldighet omedelbart ska avskiljas från AIF-förvaltarens egna tillgångar.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

9 §

I paragrafen finns ett krav på att omfattningen av en AIF-förvaltares rätt att förvalta alternativa investeringsfonder ska framgå av tillståndet. Även tillstånd för diskretionär portföljförvaltning av investeringsportföljer och sidotjänster ska framgå av förvaltarens tillstånd.

Ändringen i *andra stycket* innebär att även ett tillstånd för att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 1 a § ska framgå av förvaltarens tillstånd.

7 kap.

6 §

Paragrafen, som i nuvarande lydelse betecknas 6 a §, innehåller hänvisningar till bestämmelser om tillsyn på gruppnivå när det gäller AIF-förvaltare.

Ändringarna motsvarar dem som görs för fondbolag i 2 kap. lagen om värdepappersfonder, se författningskommentaren till den lagen. AIF-förvaltare ska därmed på motsvarande sätt tillämpa de sektorsspecifika kapitalkrav som gäller för deras verksamhet.

Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

7 §

I paragrafen görs endast en följdändring med anledning av att nuvarande 6 § upphör att gälla och 6 a § betecknas 6 §. Hänvisningen till 6 § tas därför bort.

10 kap.

11 §

I paragrafen, som är ny, ställs samma krav på information om hållbarhet som för värdepappersfonder, se författningskommentaren till 4 kap. 24 § lagen om värdepappersfonder. För AIF-förvaltare är informationskravet begränsat till sådana alternativa investeringsfonder som förvaltaren marknadsför till icke-professionella investerare i Sverige (t.ex. specialfonder). Informationskravet gäller för både svenska och utländska AIF-förvaltare.

Övervägandena finns i avsnitt 5.4.1.

15 kap.

1 §

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter.

Den nya *punkten 3* ger möjlighet att i föreskrifter ange vad en ansökan om tillstånd enligt nya 3 kap. 1 a § ska innehålla.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

2 §

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter.

Ändringen i *punkt 1* är en följd av att en AIF-förvaltare även kan få tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 1 a §.

Den nya *punkten 9* ger möjlighet att meddela föreskrifter om hur hållbarhetsinformationen enligt 10 kap. 11 § ska presenteras, på samma sätt som för värdepappersfonder enligt 13 kap. 1 § lagen om värdepappersfonder.

Övervägandena avseende punkt 9 finns i avsnitt 5.4.1.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

I *punkt 1* anges att lagen träder i kraft den 1 januari 2018.

Övergångsbestämmelsen i *punkt 2* innebär att bestämmelserna om hållbarhetsinformation i årsredovisningen tillämpas första gången i fråga om årsberättelsen för det räkenskapsår som inleds närmast efter den 31 december 2017.

Övervägandena finns i avsnitt 9.

11.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:797) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

15 kap.

2 §

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter.

Ändringen i *punkt 1* är en följd av att en AIF-förvaltare även kan få tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 1 a §.

Den nya *punkten 9* ger möjlighet att meddela föreskrifter om hur hållbarhetsinformationen enligt 10 kap. 11 § ska presenteras, på samma sätt som för värdepappersfonder enligt 13 kap. 1 § lagen om värdepappersfonder.

Övervägandena avseende punkt 9 finns i avsnitt 5.4.1.

11.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:798) om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

15 kap.

1 §

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter.

Den nya *punkten 3* ger möjlighet att i föreskrifter ange vad en ansökan om tillstånd enligt nya 3 kap. 1 a § ska innehålla.

Övervägandena finns i avsnitt 6.

2 §

Paragrafen innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter.

Ändringen i *punkt 1* är en följd av att en AIF-förvaltare även kan få tillstånd att ta emot medel med redovisningsskyldighet enligt 3 kap. 1 a §.

Den nya *punkten 9* ger möjlighet att meddela föreskrifter om hur hållbarhetsinformationen enligt 10 kap. 11 § ska presenteras, på samma sätt som för värdepappersfonder enligt 13 kap. 1 § lagen om värdepappersfonder.

Övervägandena avseende punkt 9 finns i avsnitt 5.4.1.

11.9 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar

1 kap.

1 §

I paragrafen anges lagens tillämpningsområde.

Ändringen innebär att nuvarande andra stycket tas bort. Det är endast en följdändring med anledning av de ändringar som görs i 2 kap. lagen om värdepappersfonder och 7 kap. lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, se författningskommentaren till dessa kapitel.

Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

2 §

Paragrafen innehåller definitioner som är grundläggande för tillämpningen av lagen.

Ändringen i *punkt 15* innebär att enbart de svenska aktiebolag som definieras som värdepappersföretag i artikel 4.1.2 i tillsynsförordningen omfattas av lagen. I förordningen definieras värdepappersföretag som en person enligt definitionen i led 1 i artikel 4.1 i MiFID I som omfattas av de krav som åläggs genom det direktivet, med undantag av kreditinstitut, lokala företag och företag som inte har tillstånd att tillhandahålla sådana sidotjänster som avses i bilaga I avsnitt B punkt 1 i MiFID I som tillhandahåller endast en eller flera av de investeringstjänster eller den investeringsverksamhet som avses i punkterna 1, 2, 4 och 5 i avsnitt A i bilaga I till det direktivet, som inte får inneha kontanter eller värdepapper som tillhör företagets kunder och som därför aldrig får stå i skuld gentemot dessa.

Hänvisningen till EU-förordningen är utformad på så sätt att den avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning.

Övervägandena finns i avsnitt 8.3.

11.10 Förslaget till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag

1 kap.

2 §

Paragrafen innehåller definitioner som är grundläggande för tillämpningen av lagen.

Ändringen i *första stycket* innebär att enbart de svenska aktiebolag som definieras som värdepappersföretag i artikel 4.1.2 i tillsynsförordningen omfattas av lagen, se även författningskommentaren till 1 kap. 2 § lagen om kapitalbuffertar.

Hänvisningen till EU-förordningen är utformad på så sätt att den avser förordningen i den vid varje tidpunkt gällande lydelsen, s.k. dynamisk hänvisning.

Övervägandena finns i avsnitt 8.3.

4 §

Paragrafen innehåller en upplysning om att det i andra lagar framgår att vissa bestämmelser i lagen tillämpas även på aktörer som inte är kreditinstitut eller värdepappersbolag.

Ändringen innebär att hänvisningarna till fondbolag och AIF-förvaltare tas bort. Det är endast en följdändring med anledning av de ändringar som görs i 2 kap. lagen om värdepappersfonder och 7 kap. lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, se författningskommentaren till dessa kapitel.

Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

5 §

Paragrafen innehåller bestämmelser om att tillsynsförordningens bestämmelser ska tillämpas av vissa företag som inte omfattas av den förordningen.

Ändringen innebär att det nuvarande andra stycket tas bort. Det innebär att det enbart är sådana värdepappersbolag som avses i definitionen av värdepappersföretag i tillsynsförordningen (artikel 4.1.2) som i fortsättningen är skyldiga att tillämpa den förordningen. Se även författningskommentaren till 2 §.

Övervägandena finns i avsnitt 8.3.

Sammanfattning i betänkandet

En hållbar, transparent och konkurrenskraftig fondmarknad (SOU 2016:45)

Bilaga 1

Uppdraget

En av utredningens huvuduppgifter är att föreslå ändringar i de näringsrättsliga bestämmelserna som bedöms kunna stärka den svenska fondbranschens konkurrenskraft och modernisera det svenska fondregelverket. De övriga två huvuduppgifterna är att föreslå åtgärder för att dels förbättra informationsgivningen och jämförbarheten kring hur fondförvaltare integrerar hållbarhetsaspekter i sin förvaltning, dels tydliggöra skillnaden mellan aktivt och passivt förvaltade fonder för investerare.

Nya och skärpta informationskrav

Information om hållbarhetsaspekter i fondförvaltningen

Utredningen förslår att för varje värdepappersfond eller alternativ investeringsfond (AIF) ska fondbolaget respektive AIF-förvaltaren lämna den information som behövs för förståelsen av fondens investeringar och konsekvenserna av dessa i hållbarhetsavseende, dvs. för frågor som rör exempelvis miljö, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och antikorruption. Information om vilka hållbarhetsaspekter som har beaktats i förvaltningen och den eller de metoder som använts för hållbarhetsarbetet, ska lämnas i fondens informationsbroschyr och årsberättelse. I årsberättelsen ska även uppföljningen av hållbarhetsarbetet redovisas. All information ska finnas tillgänglig på fondbolagets respektive AIF-förvaltarens webbplats.

Om förvaltaren inte beaktar några hållbarhetsaspekter i sin förvaltning av en fond ska information om detta finnas tillgänglig på förvaltarens webbplats samt i fondens informationsbroschyr och årsberättelse (kapitel 4).

Information om aktivitetsgraden i fondförvaltningen

Utredningen föreslår att för en värdepappersfond som inte är en indexfond ska fondbolaget i årsberättelsen redovisa aktivitetsmått eller, om sådana mått inte går att beräkna, på annat sätt beskriva hur förvaltningen av fonden bedrivs. Aktivitetsmått eller beskrivning av aktivitetsgraden i fondförvaltningen ska finnas tillgänglig på fondbolagets webbplats. Syftet är att en investerare ska kunna göra en bedömning av den årliga avgiftens storlek i förhållande till fondens aktivitetsmått eller lämnad beskrivning. Informationsskyldigheten ska gälla också för förvaltningsbolag med tillstånd att förvalta en värdepappersfond. För AIF-förvaltare som marknadsför sina alternativa investeringsfonder till icke-professionella investerare i Sverige ska ett liknande informationskrav gälla. Även för fonder som struktureras på associationsrättslig grund enligt den föreslagna nya lagen om investeringsbolag ska det finnas en bestämmelse med krav på information om förvaltningens aktivitetsgrad (kapitel 5).

En ny lag om associationsrättsliga fonder

I Sverige är det inte möjligt att bilda en värdepappersfond eller en specialfond (nationellt reglerad form av alternativ investeringsfond) på associationsrättslig grund. Utomlands är däremot den associationsrättsliga formen vanlig. För att öka Sveriges konkurrenskraft i förhållande till andra jurisdiktioner och deras fondlagstiftning bör en modell med associationsrättsliga fonder införas även i Sverige.

Utredningen föreslår en ny lag om investeringsbolag som bygger på relevanta bestämmelser i aktiebolagslagen och där befintliga bestämmelser från fondlagstiftningen ”återanvänds” (kapitel 6). För att förslaget ska kunna förverkligas krävs dock ändringar i skattelagstiftningen. Eftersom utredningsuppdraget, enligt utredningsdirektiven, inte omfattar skattefrågor lämnas förslaget under förutsättning att regleringen kompletteras med erforderliga ändringar i skattereglerna.

Ytterligare förenklings- och konkurrensfrämjande åtgärder

Utredningen föreslår en mängd ändringar i fondlagstiftningen som syftar till förenklings- och främjande av den svenska fondbranschens konkurrenskraft. Utredningen föreslår t.ex. att även fondbolag ska få föra så kallade investeringssparkonton, dock i begränsad form (kapitel 7), ändringar och förtydliganden av vissa placerings- och marknadsföringsbestämmelser samt vissa kapitaltäckningsbestämmelser (kapitlen 8–10). Vidare föreslår utredningen bl.a. mer detaljerade regler om delning av fonder motsvarande reglerna om fusion och att en fond ska kunna ha särskilda andelsklasser anpassade till distributörer som enligt annan reglering inte får ta emot ersättningar från tredjepart (kapitel 11).

Ikraftträdande

Utredningen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 3 januari 2018 (kapitel 12).

Utdrag ur lagförslag i betänkandet En hållbar, transparent och konkurrenskraftig fondmarknad (SOU 2016:45)

Bilaga 2

Förslag till lag om ändring i lagen (2004:46) om värdepappersfonder

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2004:46) om värdepappersfonder

dels att 2 kap. 10 § ska upphöra att gälla,
dels att nuvarande 2 kap. 10 a § ska betecknas 2 kap. 10 § [...],
dels att 1 kap. [...]6 [...]d §[...], nya 2 kap. 10 §, 4 kap. 10 [...]§[...],
[...] 7 kap. 1 §, [...] och 13 kap. 1 § [...] ska ha följande lydelse, och
dels att det ska införas [...] nya paragrafer, [...], 4 kap. 24 och 25 §§,
[...] samt nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

[...]

6 d §¹

För den förvaltning av en värdepappersfond som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller 2 kap. 15 c §, 3 kap., 4 kap. 1–3 och 8–23 §§, 5 kap. 1 och 3–25 §§, 5 a kap., 8 kap. och 9 kap. Det som anges där om fondbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.

För den förvaltning av en värdepappersfond som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller 2 kap. 15 c §, 3 kap., 4 kap. 1–3 och 8–[25] §§, 5 kap. 1 och 3–25 §§, 5 a kap., 8 kap. och 9 kap. Det som anges där om fondbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.

[För den förvaltning av ett investeringsbolag som ett förvaltningsbolag utför efter att ha fått tillstånd enligt 6 b § gäller lagen (0000:0000) om investeringsbolag. Det som anges där om investeringsbolag ska i stället gälla förvaltningsbolaget.]

¹ Senaste lydelse 2011:882.

Vid sådan förvaltning som avses i första stycket ska det som anges i 9 kap. 1 § första stycket 1 i stället avse fall när förvaltningsbolagets tillstånd återkallats av behörig myndighet i bolagets hemland eller Finansinspektionen enligt 12 kap. 15 § tredje stycket beslutat att bolaget inte längre får förvalta en värdepappersfond.

2 kap. 10 §²

För ett fondbolag som utför diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument tillämpas, utöver det som följer av 10 §, även övriga bestämmelser i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013, lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag samt lagen (2014:966) om kapitalbuffertar som gäller för ett värdepappersbolag med motsvarande verksamhet.

För fondbolag som inte utför diskretionär portföljförvaltning avseende finansiella instrument tillämpas de bestämmelser om tillsyn på gruppnivå i artiklarna 11–24 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 och lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag som gäller för ett värdepappersbolag. Det som föreskrivs om kapitalkrav för fondbolag i 8, 9 och 11 §§ i detta kapitel ska då tillämpas även på gruppnivå.

I artiklarna 11–24 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 och lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag finns bestämmelser om tillsyn på gruppnivå. Det som föreskrivs om kapitalkrav för fondbolag i 8, 9 och 11 §§ i detta kapitel ska då tillämpas även på gruppnivå.

När ett fondbolag är moderföretag och i enlighet med förordning (EU) nr 575/2013 ska redovisa uppgifter på grundval av gruppens konsoliderade situation, ska redovisningen upprättas med tillämpning av de regler som gäller för upprättandet av koncernbalansräkning och koncernresultaträkning enligt 7 kap. årsredovisningslagen (1995:1554). Detta gäller dock inte om något annat följer av förordning (EU) nr 575/2013, lagen om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag eller föreskrifter meddelade med stöd av den lagen.

² Senaste lydelse av tidigare 10 a § SFS 2014:981. Ändringen innebär bl.a. att första stycket tas bort.

Andelarna i en värdepappersfond ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden, om inte annat följer av andra stycket.

I en värdepappersfond får det finnas andelar av olika slag (andelsklasser). Andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med olika villkor för utdelning, avgifter, lägsta teckningsbelopp samt i vilken valuta andelarna tecknas och inlöses. Andelarna i en andelsklass ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden.

I en värdepappersfond får det finnas andelar av olika slag (andelsklasser). Andelsklasser i en och samma fond får vara förenade med olika villkor för utdelning, avgifter, lägsta teckningsbelopp, *distribution, valutasäkring* samt i vilken valuta andelarna tecknas och inlöses. Andelarna i en andelsklass ska vara lika stora och medföra lika rätt till den egendom som ingår i fonden.

Värdet av en fondandel är fondens värde delat med antalet fondandelar. Om det finns andelsklasser ska värdet av en fondandel dock bestämmas med beaktande av de villkor som är förenade med andelsklassen.

Fondens värde beräknas enligt de grunder som anges i fondbestämmelserna. Den egendom som ingår i fonden ska värderas med ledning av gällande marknadsvärde.

Fondbolaget ska fortlöpande och minst en gång varje vecka beräkna och på lämpligt sätt offentliggöra fondandelsvärdet.

[...]

Hållbarhetsinformation

24 §

Ett fondbolag ska för varje fond lämna den information som behövs för förståelsen av fondens förvaltning i hållbarhetsavseende, däribland i frågor som rör miljö, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter och anti korruption.

Information enligt första stycket ska ges i fråga om

- 1. vilka hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen,*
- 2. den eller de metoder som används för hållbarhetsarbetet, och*
- 3. uppföljningen av hållbarhetsarbetet.*

Information enligt andra stycket

³ Senaste lydelse 2013:563.

ska finnas tillgänglig på fondbolagets webbplats. Därutöver ska information enligt andra stycket 1 och 2 lämnas i informationsbroschyren och årsberättelsen. Information enligt andra stycket 3 ska lämnas i årsberättelsen eller i en separat rapport.

Om fondbolaget inte beaktar några hållbarhetsaspekter i sin förvaltning av en fond ska, i stället för det som anges i första och andra styckena, information om detta finnas tillgänglig på fondbolagets webbplats samt i fondens informationsbroschyr och årsberättelse.

Information om aktivitetsgrad i fondförvaltningen

25 §

För en värdepappersfond som inte är en indexfond enligt 5 kap. 7 § ska fondbolaget i årsberättelsen redovisa aktivitetsmått eller, om något sådant mått inte kan beräknas, på annat sätt beskriva hur förvaltningen av fonden bedrivs, för att en investerare därigenom ska kunna göra en bedömning av den årliga avgiftens storlek i förhållande till fondens aktivitetsmått eller lämnad beskrivning. Aktivitetsmått eller beskrivning ska finnas tillgänglig på fondbolagets webbplats.

[...]

7 kap.

1 §⁴

Ett fondbolag som enligt 1 kap. 4 § har tillstånd för portföljförvaltning avseende finansiella instrument får, efter tillstånd av Finansinspektionen, som ett led i verksamheten

Ett fondbolag som enligt 1 kap. 4 § har tillstånd för portföljförvaltning avseende finansiella instrument får, efter tillstånd av Finansinspektionen

⁴ Senaste lydelse 2013:563.

1. ta emot fondandelar för förvaring, dock inte sådana fondandelar som ingår i en värdepappersfond, ett fondföretag eller en alternativ investeringsfond som förvaltas av fondbolaget,

2. ta emot medel med redovisningsskyldighet, och

3. lämna investeringsråd avseende sådana finansiella instrument som avses i 5 kap.

Medel som tas emot med redovisningsskyldighet enligt första stycket 2 ska omedelbart avskiljas från bolagets egna tillgångar.

[...]

13 kap.

1 §⁵

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka poster som får räknas in i startkapitalet enligt 2 kap. 4 §,

2. vilka poster som får räknas in i egna medel enligt 2 kap. 8, 9 och 11 §§,

3. på vilket språk underrättelsen enligt 2 kap. 15 c § första stycket ska skrivas,

4. hur fondbolaget ska offentliggöra handlingarna enligt 2 kap. 15 c § tredje stycket,

5. vad ett fondbolag ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 2 kap. 17 och 17 c §§,

6. vilken information som ska lämnas i underrättelsen till andelsägare enligt 4 kap. 9 a § och på vilket sätt underrättelsen ska lämnas,

7. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt 4 kap. 20 §,

8. på vilket språk informationen enligt 4 kap. 20 § ska tillhandahållas,

9. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en värdepappersfond får placeras i enligt 5 kap. 1 § andra stycket första meningen,

10. vilka tekniker och instrument ett fondbolag får använda enligt 5 kap. 1 § tredje stycket samt villkor och gränser för sådan användning,

11. det system för riskhantering som ett fondbolag ska ha enligt 5 kap. 2 § första och andra styckena,

12. kriterier för indexfonder enligt 5 kap. 7 §,

13. beräkning av exponeringar enligt 5 kap. 13 och 14 §§,

14. på vilket sätt underrättelsen till andelsägarna enligt 5 a kap. 7 § ska lämnas,

15. vilka fel och försummelser som ska rapporteras enligt 5 a kap. 18 §,

16. förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 5 a kap. 37 och 46 §§,

17. vilka åtgärder som ett fondbolag ska vidta om det tar emot medel med redovisningsskyldighet enligt 7 kap. 1 §,

⁵ Senaste lydelse 2014:558.

18. vilka åtgärder som ett fondbolag ska vidta för att uppfylla de krav som följer av bestämmelserna i 7 kap. 3 §,

19. vad informationen enligt 8 kap. 8 § ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,

19. vad informationen enligt 8 kap. 8 och 32 §§ ska innehålla, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen,

20. på vilket språk de handlingar som ska lämnas tillsammans med ansökan enligt 8 kap. 19 § ska upprättas

21. vilka upplysningar som fondbolag, förvaltningsbolag, fondföretag samt förvaringsinstitut ska lämna till Finansinspektionen enligt 10 kap. 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas, och

22. sådana avgifter för tillsyn som avses i 10 kap. 11 §.

23. vad informationen enligt 4 kap. 24 § ska innehålla och

24. vad informationen enligt 4 kap. 25 § ska innehålla.

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

Förslag till lag om ändring i lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden att 3 kap. 7 § [...] ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

7 §[†]

Bestämmelser om kapitaltäckning och stora exponeringar finns i förordning (EU) nr 575/2013, lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag och lagen (2014:966) om kapitalbuffertar.

Kapitalbasen i ett värdepappersbolag som inte omfattas av bestämmelserna om kapitaltäckning och stora exponeringar enligt första stycket får inte understiga det belopp som enligt 6 § krävdes när verksamheten påbörjades. Om ett sådant värdepappersbolag har bytt redovisningsvaluta gäller i stället att kapitalbasen inte får understiga det högsta av de belopp som avses i 6 och 7 §§ lagen (2000:35) om byte av redovisningsvaluta i finansiella företag.

Ett värdepappersbolags, enligt andra stycket, alternativ till startkapital enligt 6 § andra eller tredje stycket får inte i värde understiga vad som krävdes när verksamheten påbörjades.

[...]

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

[†] Senaste lydelse SFS 2014:985.

Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1268) om investeringssparkonto

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2011:1268) om investeringssparkonto att 5, [...] 16 och 30 §§ ska ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §¹

Med investeringsföretag avses

1. ett svenskt värdepappersbolag som har tillstånd enligt 2 kap. 2 § första stycket 1 lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

2. ett svenskt kreditinstitut som har tillstånd att bedriva bank- eller finansieringsrörelse enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse,

3. ett fondbolag som har tillstånd enligt 1 kap. 4 eller 4 a § och 7 kap. 1 § 2 lagen (2004:46) om värdepappersfonder,

3. ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som där har tillstånd att tillhandahålla sidotjänster som avses i bilaga I, avsnitt B punkt 1 till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU, eller

4. ett utländskt värdepappersföretag som hör hemma i en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och som där har tillstånd att tillhandahålla sidotjänster som avses i bilaga I, avsnitt B punkt 1 till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/78/EU,

4. ett utländskt kreditinstitut som hör hemma i en stat inom EES och som där fått auktorisation att starta och driva verksamhet i kreditinstitut som avses i artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva

5. ett utländskt kreditinstitut som hör hemma i en stat inom EES och som där fått auktorisation att starta och driva verksamhet i kreditinstitut som avses i artikel 8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva

¹ Senaste lydelse 2014:990.

verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG.

verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG, eller,

6. ett förvaltningsbolag som i sitt hemland dels har tillstånd att driva sådan verksamhet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/65/EG av den 13 juli 2009 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/91/EU², dels har tillstånd att tillhandahålla tjänster enligt artikel 6.3.a och får ta emot medel med redovisningsskyldighet.

[...]

16 §

På ett investeringssparkonto får bara investeringstillgångar och kontanta medel förvaras om inte något annat anges i 17–19 §§. Konto-främmande tillgångar som avses i 7 § får bara förvaras på ett investeringssparkonto under de förutsättningar som framgår av 19 §.

På ett investeringssparkonto som förs av ett investeringsföretag som avses i 5 § 3 eller 6 får dock bara förvaras andelar i värdepappersfonder och specialfonder som företaget förvaltar eller förvarar samt kontanta medel.

30 §

Innan ett investeringsföretag ingår ett avtal om investeringssparkonto med en fysisk person eller ett dödsbo ska investeringsföretaget lämna information om

1. avgifter på investeringssparkontot,
2. hur tillgångarna på ett investeringssparkonto beskattas och hur skatten tas ut,

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/91/EU av den 23 juli 2014 om ändring av direktiv 2009/65/EG om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag) när det gäller förvarings-institutsfunktioner, ersättningspolicy och sanktioner, EUT L257, 28.2.2014 s 186.

3. vad som avses med investeringstillgångar och kontofrämmande tillgångar,

3. vad som avses med investeringstillgångar och kontofrämmande tillgångar *samt, i förekommande fall, begränsningar i vilka investeringstillgångar som kan förvaras på investeringssparkontot,*

4. hur länge kontofrämmande tillgångar får förvaras på ett investeringssparkonto, och

5. under vilka förutsättningar kontofrämmande tillgångar får avföras från ett investeringssparkonto.

Informationen ska lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för mottagaren.

Ett konto kan vara ett investeringssparkonto även om investeringsföretaget inte lämnar information enligt första och andra styckena.

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

Förslag till lag om ändring i lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder

dels att 7 kap. 6 ska upphöra att gälla,

dels att [...] 7 kap. 6 a § [...] och 15 kap. 2 §, och

dels att det ska införas [...] nya paragrafer, [...] 10 kap. [...]12 § [...] samt nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

[...]

7 kap.

6 a §¹

De bestämmelser om tillsyn på gruppnivå i artiklarna 11–24 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 och lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag som gäller för ett värdepappersbolag tillämpas också för en AIF-förvaltare enligt 1 kap. 3 §. Det som föreskrivs om kapitalkrav för AIF-förvaltare i detta kapitel ska tillämpas även på gruppnivå.

I artiklarna 11–24 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 och lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut finns bestämmelser om tillsyn på gruppnivå. Det som föreskrivs om kapitalkrav för AIF-förvaltare i detta kapitel ska tillämpas även på gruppnivå.

10 kap.

[...]

Hållbarhetsinformation

12 §

En AIF-förvaltare ska för varje fond som marknadsförs till icke-professionella investerare i Sverige lämna den information som behövs för förståelsen av fondens förvaltning i hållbarhetsavseende, där ibland i frågor som rör miljö, arbetsvillkor, mänskliga rättigheter

¹ Senaste lydelse 2014:991.

och anti korruption.

Information enligt första stycket ska ges om

- 1. vilka hållbarhetsaspekter som beaktas i förvaltningen,*
- 2. den eller de metoder som används för hållbarhetsarbetet, och*
- 3. uppföljningen av hållbarhetsarbetet.*

Information enligt andra stycket ska finnas tillgänglig på AIF-förvaltarens webbplats. Därutöver ska information enligt andra stycket 1 och 2 lämnas i informationsbroschyren och årsberättelsen. Information enligt andra stycket 3 ska lämnas i årsberättelsen.

Om AIF-förvaltaren inte beaktar några hållbarhetsaspekter i sin förvaltning av en fond ska, i stället för det som anges i första och andra styckena, information om detta finnas tillgänglig på förvaltarens webbplats samt i fondens informationsbroschyr och årsberättelse.

[...]

15 kap.

2 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka åtgärder en AIF-förvaltare ska vidta för att uppfylla de krav som följer av 3 kap. 2 § tredje stycket,

2. vad en AIF-förvaltare ska iaktta för att uppfylla skyldigheterna i 4 kap. 2 § första stycket 4 och 3 § andra stycket och 5 kap. 5 § tredje stycket,

3. vilka poster som får räknas in i startkapitalet och kapitalbasen enligt 7 kap. 1–4 §§,

4. vilka uppgifter som ska ingå i en underrättelse enligt 8 kap. 14 § och i en ansökan om godkännande enligt 8 kap. 16 §, samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

5. en AIF-förvaltares ersättningssystem och vad förvaltaren ska iaktta för att uppfylla villkoren enligt 8 kap. 22 §,

6. vilka uppgifter som ska ingå i en informationsbroschyr enligt 10 kap. 1 § och 12 kap. 7 §,

7. vilka uppgifter som ska ingå i ett faktablad enligt 10 kap. 2 § och 12 kap. 8 §,

8. tillhandahållande av informationsbroschyr och faktablad enligt Bilaga 2 10 kap. 3 §,

9. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

10. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

11. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

12. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

13. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

14. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

15. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

16. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iaktas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

17. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap.

9. vad informationen enligt 10 kap. 12 § ska innehålla,

10. vad informationen enligt 10 kap. 13 § ska innehålla,

11. vilka uppgifter som ska ingå i underrättelser enligt 11 kap. 4, 5 och 7 §§ samt vilken information och vilka handlingar som samtidigt ska lämnas till Finansinspektionen,

12. vad AIF-förvaltaren ska iaktta för att uppfylla bestämmelserna i 12 kap. 3 §,

13. innehåll i årsberättelser och halvårsredogörelser enligt 12 kap. 10 §,

14. kriterier för de finansiella tillgångar som medel i en specialfond får placeras i, vilka tekniker och instrument en AIF-förvaltare får använda samt villkor och gränser för sådan användning, det system för riskhantering som en AIF-förvaltare som förvaltar specialfonder ska ha och beräkning av exponeringar enligt 12 kap. 13 §,

15. på vilket sätt underrättelse ska lämnas, vilka fel och försummelser som ska rapporteras till Finansinspektionen samt förutsättningar för överföring av finansiella instrument och förvaltning enligt 12 kap. 14 §,

16. hur beräkning och redovisning av en specialfonds risknivå ska utföras enligt 12 kap. 15 §,

17. vilken information som ska lämnas till andelsägare, hur den ska utformas, på vilket sätt den ska tillhandahållas och vad som ska bifogas informationen enligt 12 kap. 16 §,

18. vad som vid förvaltning av specialfonder ska iaktas för att uppfylla skyldigheterna i 12 kap. 19 §,

19. vilka upplysningar som AIF-förvaltare ska lämna till Finansinspektionen enligt 13 kap.

6 §,

18. avgifter enligt 13 kap. 15 §,
samt

19. på vilket språk handlingar
som avses i denna lag ska upp-
rättas.

6 §,

20. avgifter enligt 13 kap. 15 §,
samt

21. på vilket språk handlingar
som avses i denna lag ska upp-
rättas.

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

Förslag till lag om ändring i lagen (2014:966) om kapitalbuffertar

Bilaga 2

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2014:966) om kapitalbuffertar att 1 kap. 1 och 2 §§, ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 §[†]

Denna lag innehåller bestämmelser om olika slag av kapitalbuffertar och om ingripanden och restriktioner när ett institut inte uppfyller det kombinerade buffertkravet.

Att vissa bestämmelser i denna lag gäller även för fondbolag och AIF-förvaltare framgår av 2 kap. 10 och 10 a §§ lagen (2004:46) om värdepappersfonder och 7 kap. 6 § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

2 §

I denna lag betyder

1. *blandade finansiella moderholdingföretag inom EES*: företag som avses i artikel 4.33 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen),

2. *dotterföretag*: sådant företag som avses i artikel 4.16 i tillsynsförordningen,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *ESRB*: Europeiska systemrisknämnden enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 av den 24 november 2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd,

5. *finansiella moderholdingföretag inom EES*: företag som avses i artikel 4.31 i tillsynsförordningen,

6. *institut*: kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, Svenska skeppshypotekskassan och värdepappersbolag,

7. *kapitaltäckningsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG,

[†] Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

8. *kärnprimärkapital*: kapital som avses i artikel 50 i tillsynsförordningen,

9. *moderinstitut inom EES*: företag som avses i artikel 4.68 i tillsynsförordningen,

10. *på grupp- eller undergruppsnivå*: det sätt som institut i enlighet med bestämmelser om tillsyn på gruppnivå i artiklarna 6–24 i tillsynsförordningen ska uppfylla ställda krav,

11. *systemrisk*: risk för en störning i det finansiella systemet som kan få allvarliga negativa konsekvenser för det finansiella systemet och samhällsekonomin,

12. *systemviktigt institut*: ett institut vars fallissemang eller bristande funktion kan leda till systemrisk,

13. *tillsynsförordningen*: Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012,

14. *totalt riskvägt exponeringsbelopp*: det belopp som avses i artikel 92 i tillsynsförordningen,

15. *värdepappersbolag*: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och som inte är ett bankaktiebolag eller kreditmarknadsbolag enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse, och

15. *värdepappersbolag*: företag som avses i artikel 4.1.2 i tillsynsförordningen, och

16. *värdeöverföringar kopplade till kärnprimärkapitalet*:

- a) utbetalning i form av en kontant utdelning,
- b) fondemission eller partiell fondemission eller överföring eller utdelning av helt eller delvis betalda fondaktier eller andra kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,
- c) inlösen eller uppköp av egna aktier eller andelar eller andra kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,
- d) återbetalning av belopp som utbetalas med anknytning till kapitalinstrument som anges i artikel 26.1 a i tillsynsförordningen,
- e) en överföring eller utdelning av poster som avses i artikel 26.1 b–e i tillsynsförordningen.

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

Förslag till lag om ändring i lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag att 1 kap. 4 och 5 §§ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

4 §

Att vissa bestämmelser i denna lag gäller även för fondbolag, betalningsinstitut och AIF-förvaltare framgår av 2 kap. 10 och 10 a §§ lagen (2004:46) om värdepappersfonder, 3 kap. 2 § lagen (2010:751) om betaltjänster och 7 kap. 6 och 6 a §§ lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

Att vissa bestämmelser i denna lag gäller även för fondbolag, betalningsinstitut och AIF-förvaltare framgår av 2 kap. 10 § lagen (2004:46) om värdepappersfonder, 3 kap. 2 § lagen (2010:751) om betaltjänster och 7 kap. 6 a § lagen (2013:561) om förvaltare av alternativa investeringsfonder.

5 §¹

De bestämmelser i tillsynsförordningen som enligt förordningen gäller för kreditinstitut ska tillämpas även för sådana kreditinstitut enligt lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse som inte omfattas av förordningens definition av kreditinstitut

De bestämmelser i tillsynsförordningen som enligt förordningen gäller för värdepappersföretag ska tillämpas även för sådana värdepappersbolag som inte omfattas av förordningens definition av värdepappersföretag

De bestämmelser i tillsynsförordningen som enligt förordningen gäller för kreditinstitut ska, med undantag av bestämmelserna om stora exponeringar, tillämpas även för Svenska skeppshypotekskassan.

Denna lag träder i kraft den 3 januari 2018.

¹ Ändringen innebär att andra stycket tas bort.

Förteckning över remissinstanserna

Efter remiss har yttranden kommit in från Sveriges riksbank, Justitieombudsmannen (JO), Riksrevisionen, Göta hovrätt, Stockholms tingsrätt, Göteborgs tingsrätt, Kamrarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Göteborg, Justitiekanslern (JK), Domstolsverket, Ekobrottsmyndigheten, Revisorsnämnden, Datainspektionen, Kommerskollegium, Pensionsmyndigheten, Riksgäldskontoret, Finansinspektionen, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Första AP-fonden, Andra AP-fonden, Tredje AP-fonden, Fjärde AP-fonden, Sjätte AP-fonden, Sjunde AP-fonden, Bokföringsnämnden, Kammarkollegiet, Arbetsgivarverket, Konsumentverket, Allmänna Reklamationsnämnden (ARN), Handelshögskolan vid Göteborgs universitet, Juridiska fakultetsstyrelsen vid Lunds universitet, Naturvårdsverket, Post- och telestyrelsen, Konkurrensverket, Bolagsverket, Tillväxtverket, Euroclear Sweden AB, FAR, Finansbolagens Förening, Fondbolagens förening, Nasdaq Stockholm AB, Näringslivets Regelnämnd (NNR), Regelrådet, Svenska Bankföreningen, Svenska Riskkapitalföreningen (SVCA), Sveriges advokatsamfund, Sveriges Aktiesparares Riksförbund och Sveriges Konsumenter.

Följande remissinstanser har inte svarat eller angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Stockholms Handelskammare, Miljömärkning Sverige AB, Naturvetenskapliga fakulteten vid Göteborgs universitet, Sustainability Office vid Kungliga Tekniska högskolan, Statens jordbruksverk, Stiftelsen för Miljöstrategisk forskning (Mistra), Institutet för jordbruks- och miljöteknik, Beijerinstitutet för ekologisk ekonomi, Finansförbundet, Företagarna, Institutet för Näringslivsforskning, Institutionella ägares förening för regleringsfrågor på värdepappersmarknaden, IVL Svenska Miljöinstitutet AB, Kollegiet för svensk bolagsstyrning, Konsumenternas Bank- och finansbyrå, Landsorganisationen i Sverige (LO), Nordic Growth Market NGM AB, Sparbankernas riksförbund, Svenska Fondhandlareföreningen, Svenska Naturskyddsföreningen, Svensk Försäkring, Sveriges Akademikers Centralorganisation (SACO), Svenskt Näringsliv, Sveriges Finansanalytikers förening, Sveriges Kommuner och Landsting och Tjänstemännens centralorganisation (TCO).